

ВЕЛИКА СРБИЈА

ISSN 1452-9165

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ЈУЛ 2010. ГОДИНЕ
ГОДИНА XXI, БРОЈ 3398

ХАЈКА НА ШЕШЕЉА

**Вучић са Симовићевим
адвокатима измислио
атентат на Николића**

Др Војислав Шешељ

**ФЕНОМЕНОЛОГИЈА
БАЛКАНСКОГ
ДЕСПОТИЗМА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2000.

Др Војислав Шешељ

**ХРАБРОСТ И
СВЕСНОСТ У
ИСТОРИЈСКИМ ЛОМОВИМА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

Др Војислав Шешељ

**ВЕЛЕНЕДАЈНИЧКИ
ПРОЦЕС**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2001.

Др Војислав Шешељ

**СУОЧАВАЊЕ СА
ХАШКИМ
ИНКВИЗИТОРИМА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

Др Војислав Шешељ

РОБИЈА КАО СУДБИНА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2004.

Др Војислав Шешељ

**ХАЈКА
НА ЈЕРЕТИКА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2001.

Др Војислав Шешељ

**ВРЕМЕ
ПРЕИСПИТИВАЊА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2001.

Др Војислав Шешељ

**ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА**

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Др Војислав Шешељ

**ХАШКИ
ШТРАЖ ГЛАЉУ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2004.

Др Војислав Шешељ

УПОРНА ОДБРАНА СРПСТВА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2004.

Др Војислав Шешељ

**СВЕДОК ОДБРАНЕ
СЛОБОДАНА МИЛОШЕВИЋА
У ХАШКОМ ПРОЦЕСУ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

Др Војислав Шешељ

**ПОЛИТИКА КАО
ИЗАЗОВ САВЕСТИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2000.

Др Војислав Шешељ

ЧЕЛИЧНИ ВОЈВОДА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач

Српска радикална странка

За издавача

др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник

Елена Божић-Талијан

Заменик главног

и одговорног уредника

Марина Томан

Помоћник главног

и одговорног уредника

Момир Марковић

Редакција

Иван Нинић, Борис Алексић,
Душан Марић, др Никола Жутић,
Слађан Мијаљевић, мр Дејан Мировић,
мр Александар Мартиновић,
Будимир Ничић, Амџад Мигати,
Огњен Михајловић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић, Драгица Томић

Лектура и коректура

Ивана Борац

Техничко уређење

Северин Поповић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника

Издавачког савета

Др Бранко Надозеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешељ,
Милорад Мирчић, Гордана Поп-Лазич,
Драган Тодоровић, Мирко Благојевић,
Душко Секулић, Зоран Красић,
Паја Момчилов, Наташа Јовановић

Штампа

ДОО „Драгић“, Зрењанин
Ђорђа Јоановића 20,
23000, Зрењанин, тел. 023/535-491

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија“, Трг победе 3,
11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија“ уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
329(497.11)

ВЕЛИКА СРБИЈА : новине српске радикал-
не стране / главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан. - Год. 1, - бр. 1 (12. јул
1990)-Београд : Српска радикална странка,
1990-. 30 cm

Месечно

ISSN 1452-9165 = ВЕЛИКА СРБИЈА
COBISS.SR-ID 19291650

Резолуција о Косову

- Признање лажне државе Косово

2

Политика ЕУ

- Србија без Косова и Метохије

4

Збогом напредњаци

- Расуло у СНС

7

Кривична пријава против Вучића

- Вучић са адвокатима измислио атентат на Николића

8

Истином против лажи

- Шешељ тужбама жигосао лажне оптужбе

11

Линчовање породице Шешељ

- Јадранка Шешељ на удару монструозних лажи

12

Реаговања

- Паника због Шешељевог повратка

14

Слобода Шешељу

- Срамно суђење лидеру радикала

16

Интервју: Константин Фјодорович Затуљин

- Тужба против Шешеља је политички мотивисана

18

Иницијатива

- СРС тражи смену председника Уставног суда

22

Афера цитостатици

- Докле бре више, Томице

25

Муке српског сељака

- Ниска откупна цена пшенице

29

Наставак геноцида

- Живео јерменски Нагорно Карабах

32

Штетни споразум

- Војни споразум Србије и Хрватске

35

Противуставна шпијунажа

- Закон о електронским комуникацијама

40

ЕУ усвојила прошиптарску Резолуцију о Косову

Тражи се признање лажне државе Косово

Већина чланица Европске уније, преко Европског парламента, жели насилно да издејствује признање независности лажне државе Косово од пет земаља ЕУ које нису признале сецесију јужне српске покрајине. Наиме, већином гласова Европски парламент усвојио је Резолуцију о Косову, којом се преостале чланице Уније, које нису признале једнострану независност јужне српске покрајине, позивају да то ураде. У резолуцији се истиче да би политика Европске уније била ефикаснија за све грађане на Косову, када би чланице имале јединствен приступ косовском питању. Резолуцијом се такође позива режим у Београду да „прагматично поступа по питању статуса и не омета чланство Косова у међународним организацијама“. Међутим, изгледа да усвојена резолуција са тако јасно дефинисаном политиком ЕУ према тзв. Косову превише не забрињава званичнике у Србији. Гостујући на телевизији Б 92 политички директор Министарства спољних послова Србије Борко Стефановић је оценио да је резолуција „декларативног карактера“. Највише међутим, зачуђује чињеница да режим и даље у Европској унији види партнере. Тако Стефановић говори о „сталној комуникацији са нашим европским партнерима“ и има потребу да нагласи „наши европски партнери и партнери у Вашингтону“ и слично. Потпуно је јасно да Тадићев режим и Бри-

сел све време обмањују грађане Србије да су улазак у ЕУ и питање статуса јужне српске покрајине два одвојена питања. Такође је јасно да је власт спремна да се одрекне Косова и Метохије зарад неизвесног уласка у Европску унију, уместо да се окрене својим традиционалним партнерима.

Резолуција је најпре усвојена на спољнополитичком одбору Европског парламента. Предлагач резолуције била је аустријски посланик Улрике Луначек, известилац ЕП за Косово. Она је на првом интерпарламентарном састанку ЕП и такозваног парламента Косова, оценила као „веома значајно“ то што је у документу Спољнополитичког одбора ЕП предочено да би признавање Косова било поздрављено од свих чланица ЕУ. Луначекова је то протумачила и као одређено признавање независности Косова у самом парламенту Европске уније. Као известилац Европског парламента, она би требало да буде неутрална, а уместо тога, ова Аустријанка отворено подржава сецесију.

Андреас Мелцер, посланик Слободарске партије Аустрије (ФПО) у Европском парламенту резолуцију је оценио као „једнострану и проалбанску“.

– Очигледна је намера да ЕУ буде заштитник косовских Албанаца, зато што легитимни српски интереси уопште нису узети у обзир у овој резолуцији – нагласио је Мелцер у саопштењу медијима, осудивши што се Косово у овом документу третира као независна држава.

– Проглашење независности од стране косовских Албанаца је противно међународном праву и представља кршење Резолуције УН 1244, која сматра Косово делом Србије. Очигледно да део политике ЕУ треба да буде легитимисање овог кршења међународног права, иако пет чланица Уније није, из добрих разлога, признало независност Косова – нагласио је Мелцер.

Београд мора да буде прагматичан по питању статуса Косова

Спољнополитички одбор је изразио, „разумевање за емоционалне последице онога што је остало иза рата 1999” као разлог да је за Србију неприхватљиво признавање независности Приштине. Предлог резолуције је образложен и тиме да је и даље на снази Резолуција 1244 Савета безбедности УН о Косову, мада су 22 земље ЕУ признале, а пет није признало независност тзв. Косова. Овакво стидљиво одређење да је на снази Резолуција 1244, владајућа олигархија у Србији је искористила као признање Европског парламента да резолуција постоји. Ни по чему другом се не би могло протумачити да Европска унија и поштује Резолуцију 1244. Напротив, она је отворено и константно крши, па би се зато пре рекло да је у тексту европске резолуције изражено жаљење што је резолуција Уједињених нација још на снази.

Када би српска власт заиста и сама желела поштовање Резолуције 1244, инсистирала би на њеном извршењу, а то значи: повратак 250.000 расељених Срба на Косово и Метохију, повратак 1.000 војника и полицајаца, повратак српских царинских органа на границе, учешће у разминирању територије покрајине... Све су то елементи чијим би испуњењем била фактички призната државност Србије на читавој њеној територији.

Спољнополитички одбор ЕП није прихватио предлог амандмана којим се „одбацује једнострано проглашена независност Косова и позива на дијалог у циљу решења на обострано задовољство, на темељу Резолуције 1244 Савета безбедности УН, уз поштовање међународног права, као јединог трајног решења за мир у региону”.

Напротив, унет је захтев да „све земље пораде на јединственом ставу према Косову”. На те одредбе су шпански, румунски и грчки посланици у претходној расправи, у мају, ставили до знања да је недопустиво да се на такав, посредан начин тражи да земље Уније које нису признале Косово, то учине заобилазно, као и да се то не може тражити од Београда као услов чланства у ЕУ.

У тексту резолуције констатовано је да је у циљу „прагматичног приступа статусу” Косова добар корак било потписивање споразума о сарадњи српске полиције и Еулекса и тражи се јачање веза српских власти и мисије ЕУ на Косову. Одбор је позвао на регионалну сарадњу и

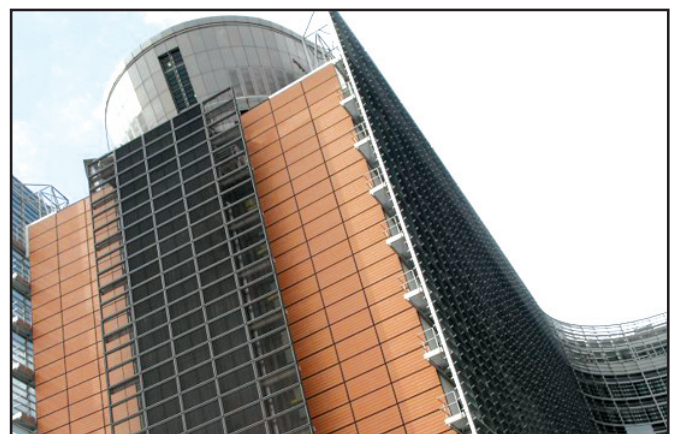
„јачање прекограничне сарадње Србије и Косова, посебно у локалној равни, кад је реч о стварима битним за грађане, као што су природна средина, инфраструктура и трговина”. Наведено је да се „топло поздравља велико учешће косовских Срба јужно од реке Ибар на последњим изборима, као корак ка трајној стабилности те земље” и позивају власти у Приштини да финансијски и политички помогну општине где су Срби дошли на власт, „да би косовским Србима доказали корист од прихватања државе Косово”. На основу свега изнетог, нема ни трунке сумње да Европска унија није неутрална, већ признаје државност Косову и Метохији.

Директан контакт са тзв. властима нелегалне државе Косово

Крајем јуна и Парламентарна скупштина Савета Европе усвојила је Резолуцију о Косову, у којој се наводи да ће убудуће ово тело да успоставља директне контакте на свим нивоима са тзв. властима на Косову, заобилазећи Србију. Скупштина у резолуцији „позива генералног секретара Савета Европе да пренесе секретаријату организације да је директан контакт са косовским властима, на свим нивоима, могућ када је оправдан потребом да се осигура несметано спровођење активности Савета Европе”. Директну подршку за ову резолуцију, која је супротна националним интересима Србије у парламентарној скупштини, дали су и представници режима, иако је уставна обавеза владе да заштити територијалну целовитост Србије. Усвајању резолуције супротставили су се једино представници Српске радикалне странке. Посланик Наташа Јовановић критички је говорила о извештају. Она је рекла да су Срби на Косову и Метохији лишени људских права и да је срце Србије окупирано.

Скупштина у резолуцији, упркос константном насиљу које се врши над преосталим српским становништвом које живи на Косову и Метохији, поздравља повећан ниво безбедности на Косову и „смањење броја међуетничких инцидената”. У Резолуцији се између осталог констатује и да Устав Косова садржи у домаћем праву главне међународне инструменте за људска права.

Међутим, шеф делегације Скупштине Србије, демократа Драгољуб Мићуновић, није видео ништа лоше у усвојеном документу. Он је оценио да су извештај и Резолуција Савета Европе о Косову, уравнотежени и објективни. Представнике режима очигледно не забрињава чињеница да Скупштина Савета Европе, како стоји у резолуцији, позива да Европска унија настави своју политику по питању статуса Косова, обезбеђујући европску перспективу за Косово, у контексту Западног Балкана. Понашање режима у Београду очигледно све више иде на руку онима који би желели да Србија у скорије време призна независност Косова.

Крај ЕУтопијских снова

Пише Срђан Ного

Сведоци смо да се читава стратегија (онај део који се не односи на стицање материјалне користи пљачкањем државних ресурса) власти у последњој деценији дефинитивно срушила у 2010. години – **нема ништа од уласка Србије у Европску унију**. Десио се фијаско политике која је све наде полагала у то да ће једног дана Србија бити примљена у ЕУтопију, и да ће самим тим чином, као неким чудом, бити решени сви проблеми. Зарад тога, наши властодршци жртвовали су све – и територијални суверенитет, и самосталност у вођењу политике, и војску, и националне ресурсе и домаћу привреду. Међутим, уследило је сурово буђење.

Захтев ЕУ – признајте Косово!

Прво, **одрицање од Косова и Метохије и његово признање као независне државе, захтев је који Европска унија очекује од Србије**. Изборна стратегија, са којом су Борис Тадић и његова Демократска странка, са коалиционим партнерима, освојили власт 2008. године, главни аргумент имала је у политици тзв. одвојених колосека, која је подразумевала да су Косово и Метохија и Европска унија два одвојена питања. И тада је, наравно, било очигледно да је то само предизборни маркетиншки трик, и да су то повезана питања, међутим, захваљујући медијском мрак у Србији, коалиција око Демократске странке приграбила је власт. Данас, после две године понављања фразе о одвојеним колосецима, нестаје и тај реторички изговор који су наши политичари имали.

„Нико у ЕУ не жели нове преговоре о статусу Косова, јер би се сувише времена узалуд изгубило, а дошло би и до децентрализације региона. Ако Србија, или нека друга држава, ипак буде тражила да идемо уназад, пре свега то се не би догодило, јер нити би ико на Косову на то пристао, нити би их ико убеђивао да пристану. **Такав поступак би значио наставак конфронтације Београда са 22 чланице ЕУ које су признале независност. Српским званичницима је много људи више пута рекло да инсистирање на новим преговорима не би било добра идеја**”, изјавио је амбасадор Велике Британије Стивен Вордсворт, у интервјуу дневном листу „Данас“ 5. јуна, уз поруку да питања односа према Косову и европских интеграција за Србију више нису на „одвојеним колосецима”. За ЕУ, као целину, постојање тзв. Косова јесте реалност, свих 27 држава је сагласно да тзв. Косово има европску перспективу и у Бриселу не постоји нико ко би могао да каже да ће Косово сутра да нестане... **Нико не може да уђе у неку организацију, а да остане у конфронтацији са више од 80 одсто њених чланица**, закључује амбасадор Велике Британије.

Његове речи потврдио је пре две недеље и британски министар за Европу Дејвид Ледингтон у Приштини, када је изјавио да је независност Косова чињеница и да нема повратка назад, као и да је „тешко замислити” Србију у ЕУ док траје спор са Косовом. На питање о уласку Србије у ЕУ, он је рекао да је у току веома рана фаза тог процеса.

По том питању јасан је и шведски амбасадор у Србији Кристер Брингеус: „Дозволите ми да будем веома, веома јасан – **ако Србија не реши питање Косова, неће поста-**

ти члан ЕУ. Ово није нови услов. То је чињеница, једноставна чињеница. То је савет који желим да пренесем. Србија не сме да заборави да неће моћи да уђе у ЕУ ако не реши односе са суседима.“ (интервју дат ТВ Авала крајем маја).

„Српска претпоставка да земља може да раздвоји свој европски пут од косовског питања није реална! **Брисел не може и неће да прихвати Србију као пуноправну чланицу док год не буде нађено решење за њене односе са Приштином**. Оног момента када би Србија постала пуноправна чланица, ЕУ би изгубила највеће адуते за условљавање“, каже Франц Лотар Алтман, немачки балканолог и политиколог.

Бивши министар спољних послова Италије Ђани де Микелис оценио је да ће Косово представљати проблем на путу евроинтеграција Србије и да ће Београд једног дана морати да прихвати постојање Косова (Дојче веле, 27. 2. 2010).

И Европски парламент усвојио је **резолуцију у којој се државама чланицама ЕУ које то нису учиниле препоручује да признају једнострано проглашену независност Косова**.

Сличне изјаве небројено пута раније су се чуле у увијенијој форми као захтев за „добросуседским односима“, али сада су званичници земаља ЕУ јасни. Изричито говоре да нема одвојених колосека ка Европској унији, услов уласка у ЕУ није „нормализација односа“ Београда и Приштине, **него формално признање независног тзв. Косова**. Очигледно да није довољно што је наш министар спољних послова недавно у Сарајеву седео поред „косовског министра спољних послова“, што Београд толерише да се на међународним скуповима тзв. Косово третира као држава, а то је прихватање сецесије у мери у којој то не би толерисала ниједна нормална и независна држава. Не, то није довољно, већ је јасно да ће се захтевати и тај последњи, формални корак – признање.

Наша власт, на жалост, предузима одређене кораке у том правцу. Поред већ поменутог толерисања тзв. Косова као „државе“ на међународним скуповима, недавно је укинуто седам општина на Косову и Метохији. Одлука је правдана уштедама у буџету, јер је, по мишљењу власти, неоправдано да постоје те општине без српске популације. Влада је усвајањем ове одлуке прекршила Устав Србије јер су органи поменутих локалних самоуправа изабрани на редовним локалним изборима, који су 2008. године одр-

жани на целој територији Републике Србије. Срамно је да Влада као главни разлог за распуштање скупштина наводи рационализацију државне управе, док с друге стране гомила државну администрацију, оснивањем различитих агенција и тела. Кратковидост државних органа види се и у небрзи који ће орган управе водити матичне и земљишне књиге за ове општине, које представљају доказ да је Косово и Метохија српска земља. Све те књиге су уредно изнете 1999. године и представљају аутентична сведочанства о српском постојању на тој територији. Како ће се сада одвијати нормалан живот расељених Срба, и ко ће им издавати потребна уверења? Можда је Влада мислила да се обрате институцијама из Приштине? Јако је чудна одлука да се укине општина Клина, коју је аутор овога текста посетио пре месец дана, и где постоји значајна српска популација и доста повратника.

Јако забрињавајућу изјаву дао је и вођа шиптарских терориста Хашим Тачи: „Ми смо спремни да признамо Србију као државу, значи, ми смо за корак у предности, али ја знам да и у Београду знају да је Косово независна и суверена држава и мени су приватно потврдили да ће Београд једног дана признати Косово“, каже Тачи за београдски НИИ. Иако верујем да је изјава овог терористе политичка провокација, дела српских званичника уносе зебњу у намере власти према Косову и Метохији.

Недавни терористички напад у Северној Митровици показао је да режим у Београду нити уме, нити жели да заштити своје грађане. Главна порука се сводила на то да „Србија неће наседати на провокације“, те сходно томе неће предузети никакве конкретне акције на заштити свога становништва.

Јако је забрињавајућа подршка представника режима „Резолуцији о Косову“ у Парламентарној скупштини Савета Европе, која је супротна националним интересима Србије. Према овом документу, Савет Европе ће успостављати директне контакте на свим нивоима са тзв. властима на Косову, заобилазећи Србију. Резолуција се не односи на УНМИК и Кфор, већ на институције шиптарских сепаратиста.

У препорукама које је Парламентарна скупштина Савета Европе (ПС СЕ) усвојила истиче се да, премда подељене о питању статуса, чланице Савета Европе (СЕ) треба да буду уједињене у подршци већем ангажовању СЕ на Косову ради добробити свих грађана који тамо живе. У резолуцију је увршћен и амандман којим се подсећа да је ПС СЕ увек изражавала наду да ће за све становништво Косова бити гарантован и омогућен приступ Европском суду за људска права, иако Косово није члан ове паневропске организације! Такође, као главни безбедносни проблем наводи се север Косова, тј. део где живе Срби, који се није потчинио терористима из Приштине.

Чињеница да Србија нема „европску будућност“, те чињеница да толеришемо сецесију Косова, а корак смо и до формалног признања Приштине кроз формулу „нормализације односа са Косовом“, полако пробија медијске обруче. Да би то зауставила, недавно је Европска унија са 5,3 милиона евра бесповратне помоћи помогла одређене медије и организације цивилног друштва у Србији који су ангажовани на пословима европских интеграција.

Европска унија неће Србију

И док се маркетиншки стручњаци из председничког кабинета презнојавају смишљајући нову медијску обману, из Европске уније стигли су нови ударици нашој власти – Србија без обзира на све (па и признање Косова које се од ње очекује), неће ући у обећану ЕУтопију.

Европска унија, суочена са дубоком кризом, није у стању да функционално опстане и у оваквом облику, а камо-

ли да се шири и даље. Штрајкови, финансијске кризе бројних чланица и криза евра, довели су Европску унију у најтежу ситуацију од оснивања.

„Када је време било лепо (у економском смислу те речи), нису се примећивали никакви проблеми. Али, када се време покварило (када је наступила криза), све је дошло до изражаја. У том смислу усуђујем се да кажем да је **еврозна као пројекат који је својим члановима обећавао значајне економске предности, пукла**“ – можда најсликовитије описују стање у ЕУ речи председника Чешке Вацлава Клауса у ауторском чланку за Wall Street Journal.

То је условило да се врата ЕУ за проширење затворе. Немачки канцелар још од марта 2009. чврсто стоји на ставу да ЕУ нема снаге за даље ширење док не консолидује своје институције и унутрашње односе.

Хрватски недељник „Национал“ у најновијем броју тврди да је немачки канцелар уверила чланице Европске уније да се, након примања Хрватске, одустане од даљег проширења на југоисток Европе. Тврди се и да су све државе које претендују на чланство, о томе последњих дана поверљиво дипломатски обавештене. У прилог те тезе наводи се одлука Одбора сталних представника Савета Европске уније, да се Хрватској допусти отварање три преостала поглавља преговора о пуноправном чланству, **уз истовремено одбијање водеће институције Уније да расправља о захтеву Србије за кандидатуром.**

Такође, и ИПА програм помоћи симболички нас је сврстао заједно са Турском у категорију оних за које су Немци предвидели привилеговано партнерство, дакле оних који имају неки уговорни однос, али сигурно неће ући у ЕУ бар у следећих десет година. То је боље од статуса Молдавије и Украјине, које се ни у каквој перспективи не виде у ЕУ, али горе од Хрватске, коју Немци тамо гурају колико год могу.

Непоколебљив немачки став да се заустави проширење, задаће тежак ударац политици Бориса Тадића, који је јавност уверавао да ће Србија у рекордном времену ући у европски клуб. Због тога је председник Србије изјавио недавно у Истанбулу да Европска унија мора јасно да каже да ли жели да прими у чланство земље балканског региона и да ли је спремна да им на том путу помогне.

Чуди само откуда сада изненађење нашег државног врха, када је одавно познато да Србија није ни планирана да буде чланица ЕУ. Подсетио бих читаоце на писмо угледног немачког политичара Вилија Вимера тадашњем немачком канцелару Герхарду Шредеру (2. 5. 2000), где он износи доста занимљивих података са конференције у Братислави, коју су заједнички организовали америчко министарство иностраних дела и American Enterprise Institut (Спољнополитички институт Републиканске странке). Главне теме скупа биле су Балкан и проширење НАТО-а. У

писму, између осталог, стоји: „Рат против Савезне Републике Југославије вођен је да би се исправила погрешна одлука генерала Ајзенхауера из доба Другог светског рата. Због тога се из стратешких разлога тамо морају стационарирати амерички војници, те да се тако надокнади оно што је пропуштено године 1945... Србија (вероватно због обезбеђивања несметаног војног присуства САД) трајно мора да буде искључена из европског развоја.“

Да ће морати да се помире са новом реалношћу, јасно је и носиоцима власти (можда зато и доносе антиевропске и диктаторске законе, какав је најновији Закон о електронским комуникацијама, који омогућује слободно прислушкивање!). „Европска унија (ЕУ) је све даље од консензуса неопходног за наставак процеса проширења“, изјавио је министар иностраних послова Србије Вук Јеремић и оценио да је доказ за то недавна седница Савета министара ЕУ, на којој није било довољно политичке воље да се кандидатура Србије проследи Европској комисији. У интервјуу за „Данас“, министар је истакао да је чињеница да је изузетно негативан стицај спољашњих околности, економских и политичких, довео до ефекта драстичног „отврдњавања“ става једног броја земаља чланица Уније, када је реч о наставку проширења.

„Морамо тога бити свесни и припремити се на последице све вероватнијег усложњавања приступног процеса“, указао је Јеремић. „Уколико замор ЕУ потраје“, нагласио је Јеремић, „верујем да ће новостворени вакуум привући интересовање и других, а не само традиционално присутних Турске и Русије“.

Неоосманске интеграције

Уместо европским интеграцијама, Србија је данас ближа неоосманским интеграцијама. Свима упада у очи да се Србија све јаче везује за Турску, али ниједан српски званичник не покушава да нам објасни о чему се ту ради. **С обзиром на то да наша власт у последњих десет година све своје спољнополитичке потезе усклађује са директивама које добија са Запада, врло је вероватно да је и ово билатерално приближавање са Турском смерница коју су добили од Вашингтона, Лондона или Брисела.** Што се тиче водећих политичких кругова, чини се да у овом тренутку преовлађује схватање које нема ништа против повратка Турске на Балкан у великом стилу, као компензације за фактичко одустајање Турске од учлањења у ЕУ. САД деценијама покушавају да убаце Турску у ЕУ, али се, пре свега због отпора Немаца и Француза, на то гледа као на неприхватљив чин који би растурио наде у политичко-културолошко јединство ЕУ. Стога би они били задовољни да Турска прихвати „привилеговано партнерство“, а да јој заузврат дају већи утицај на тзв. Западном

Балкану, минус Хрватска и Војводина, које хоће да убаце у ЕУ. Све то личи на слику Балкана од пре 1912. (Миша Ђурковић, „Недељни Телеграф“).

Јак утицај Турске показује се и учешћем амбасадора те земље у унутрашњим политичким питањима, у обнови османских споменика, доношењу Резолуције о Сребреници, Истанбулској декларацији (која је добила шаљиво име „исламска“ декларација), споразуму о слободној трговини и веома честим билатералним контактима на свим нивоима. Дефинитивно је да се Турска снажно утврдила као један од најважнијих фактора у политици Србије и Балкана. Србија свакако мора бити свесна чињенице да је Турска утицајна држава, а и њена улагања су добродошла, **али предуслов свега тога је да морамо имати уређену, јаку државу способну да испрати такав појачани ангажман, чак и кад је у питању неки традиционални савезник, а камоли држава која нас је држала у ропству 500 година.**

Алтернатива Европској унији

Прошло је већ две године откако је успостављена погрешна политика садашње власти да ЕУ нема алтернативу. **Сакривање иза приче о Европској унији постало је омиљено уточиште политичара превараната, квазиинтелектуалаца, преплаћених агитатора из тзв. цивилног сектора и монополистичких бизнисмена који послују на ивици закона (а често и преко те ивице).** Таква неспособна и корумпирана елита приграбила је монопол на „европску причу“, који им је омогућио да владају и тако ојаде земљу и народ (Бранко Радун, „Печат“). Цела та плејада локалних хоштаплера добила је велики шамар, кога ће тек постати свесни у будућности.

Више уопште није питање да ли ЕУ има или нема алтернативу, већ је питање да ли је, у овом часу, из Србије гледано, ЕУ још уопште нека реална алтернатива. На жалост, политика ЕУ нема алтернативу, оставиће нам пуштош – уништену привреду, војску, медије под контролом странаца и тајкуна, главне ресурсе, привредне и финансијске полуге такође у рукама странаца и уништене институције.

Србији је данас неопходна нова политика, која би пре свега водила рачуна о српским интересима, а са новом политиком потребни су и нови људи и нове форме организовања. Дошло је време у коме се српски национални програм за 21. век ствара на терену, тамо где се престано бране сви појединачни српски национални интереси и кроз сталне активности конституише национална визија. **Као први циљ поставити саму Србију и њен унутрашњи развој. Затим, ставити српске интеграције као најважније, испред свих осталих интеграција.** Тек тада, када српски народ стави себе на прво место, дефинише свој интерес и приоритете, приступити одређењу спољне политике.

А могућности за ново вођење политике су бројне и далеко реалније и примамљивије од ЕУтопије. Пре свега везати се за Русију, као пресудног историјског савезника. Одмах приступити Споразуму о европској безбедности који је иницирала Русија. Затим, затражити статус посматрача у Шангајској организацији за сарадњу. Укључити се у сарадњу са земљама БРИК-а, АСЕАНА, УНАСУР-а, Афричке уније (свега онога што није обухваћено евроатлантским интеграцијама), јер се ту налазе значајна тржишта и перспективе за нашу привреду.

Други правац спољне политике је појачавање улоге Србије у региону (а не као до сада, доминација Хрватске и Словеније у Србији). Опет би руске инвестиције и гасовод Јужни ток могли да поставе Србију као кључну земљу региона (што она и јесте).

Тако уређена Србија не би могла више бити предмет уцена, и тек онда би могла успоставити реалне односе са европским престоницама (а не са бриселском бирократијом).

Читава општински одбори СНС прелазе у Српску радикалну странку

Расуло у СНС

- **Општински одбор Српске напредне странке у Петровцу на Млави колективно прешао у Српску радикалну странку. Као главни разлози напуштања СНС наводе се разочараност политиком коју води врх СНС-а, стављање личних интереса испред интереса грађана и „продаја страначких функција“.**

После Врбаса, и у Петровцу на Млави је дошло до масовног преласка чланова Српске напредне странке у Српску радикалну странку. Почетком јуна скоро 200 чланова, 40 бивших радикала и 150 оних који никад нису били у СРС, је напустило странку Александра Вучића и Томислава Николића и дошло у Српску радикалну странку. Међу повратницима је и члан Главног одбора СНС и повереник СНС у Петровцу Слободан Ковачевић. После овог догађаја СНС у Петровцу је и формално престао да постоји, а у тој странци је остало мање од десет чланова.

Преварени

Председник Окружног одбора Српске радикалне странке Саша Ваљаревић каже да ће нови (стари) чланови потписати приступнице СРС на Петровдан.

– На Петровдан ћемо приредити прославу у Општинском одбору Петровац, када ће сви потписати приступницу Српске радикалне странке. Ово је велика победа Српске радикалне странке над издајничком политиком Александра Вучића и Томислава Николића. Осим у Петровцу, и у другим деловима Браничевског округа свакодневно нам се јављају огорчени „напредњаци“ који желе да постану чланови Српске радикалне странке. Многи од њих су раније напустили СНС, али су после догађаја у Петровцу одлучили да прате њихов пример и дођу код нас. Очекујем да се расипање чланства СНС у овом делу Србије настави – оптимиста је Ваљаревић.

Продавали функције

Он каже да као главне разлоге напуштања СНС људи наводе разочараност политиком коју води врх СНС-а, а пре свега стављањем личних интереса испред интереса грађана. Према његовим речима, посебно их погађа „издаја принципа прокламованих на конгресу“ као и „продаја страначких функција“.

– Људи су огорчени политиком СНС. Схватили су да су обманути и да су циљеви и принципи о којима су Вучић и Николић говорили после избацивања из СРС и на конгресу СНС били само маркетинг. Схватају да програм странке нема везе са политиком коју СНС спроводи. Други битан разлог је што се кадровска политика води на основу куповине функција. Врх Српске напредне странке на важне функције доводи разне финансијере, често сумњиве типове и контраверзне бизнисмене који су нелегално стекли новац, што је изазвало револт код чланова – објашњава Ваљаревић.

Према његовим речима, чланство СНС је највише огорчено понашањем Александра Вучића али и председника

Врбас отворио сезону

Пре месец дана Српској радикалној странци приступили су чланови месних одбора Српске напредне странке Стари Врбас и Бачко Добро Поље у Врбасу.

Наиме, око 60 чланова Српске напредне странке у Врбасу иступило је из ове странке, и вратило се у Српску радикалну странку. Повратници су се на овај потез одлучили јер су разочарани и обманути политиком коју води врх Напредне странке, посебно чињеницом да личне интересе ставља испред интереса грађана и државе.

Најпре се 25 чланова из Бачког Доброг Поља вратило српским радикалима, да би пре неколико дана то исто учинило и више од 35 чланова МО Стари Врбас.

Окружног одбора СНС Верољуба Арсића, које сматрају најодговорнијима за проблеме настале у одбору у Петровцу.

Ставио беџ

До скоро први напредњак Петровца Слободан Ковачевић пред камерама локалних медија 5. јуна потписао је приступницу Српске радикалне странке и симболично окачио беџ са ликом Војислава Шешеља.

– Био сам члан Главног одбора Српске напредне странке. Када сам читао програм Српске напредне странке, мени се учинило да је то један од најлепше написаних политичких програма, међутим, у пракси је све другачије. На папиру пише једно, а у стварности је друго. Због непридржавања плана и програма Српске напредне странке ја сам одлучио да иступим из СНС. Напустио сам напредњаке 19. маја, а своје разлоге сам објаснио другим члановима и они су онда одлучили да више неће да буду чланови. После десетак дана предложио сам мојим бившим председницима месног одбора да пређемо у Српску радикалну странку, јер то је, по нашем мишљењу, једина странка која је у стварној опозицији, а онда су и други чланови изразили жељу да пређу – објашњава Ковачевић.

Он је позвао све „напредњаке“ који схватају да су обманути, да следе пример чланова из Петровца и приступе Српској радикалној странци.

Р. В. С.

Доказни материјал

Као доказ да је готово сво чланство СНС у Петровцу напустило странку, Слободан Ковачевић је на конференцију за штампу Српске радикалне странке донео преко 130 чланских карти напредњака. Такође, новинарима је дао на увид и одлуку којом је постављен за повереника СНС у Петровцу, коју је лично потписао Томислав Николић.

Поднете кривичне пријаве против Томислава Николића, Александра Вучића и Симовићевих адвоката Желимира Чабрила и Миодрага Рашића

Вучић са адвокатима измислио атентат на Николића

- *Александар Вучић и адвокати Желимир Чабрило и Миодраг Рашић, са директним умишљањем, договорили се да Чабрило и Рашић инструишу свог брањеника, Милоша Симовића, који се налази на издржавању казне у КПЗ Забела, да изнесе лажну тврдњу да је председник Српске радикалне странке Војислав Шешел наредио Луки Бојовићу ликвидацију Томислава Николића. Лажну тврдњу су, потом, осумњичени Чабрило и Рашић након разговора са Милошем Симовићем пренели као наводно сазнање свога брањеника надлежним органима, што је изазвало панику и теже нарушавање јавног реда и мира, пошто је лажна тврдња објављена прво у дневним новинама „Блиц“, а затим и у осталим медијима, наводи се између осталог у кривичној пријави коју су функционери СРС-а поднели против Вучића и адвоката*

Функционери Српске радикалне странке, Вјерица Радета, Немања Шаровић и Елена Божић-Талијан, поднели су 6. јула 2010. године кривичну пријаву против Александра Вучића, заменика председника Српске напредне странке и адвоката Милоша Симовића, Желимира Чабрила и Миодрага Рашића. Пријава је поднета Републичком јавном тужилаштву у Београду због основане сумње да су извршили кривично дело изазивања панике и нереда (чл. 343 ст. 1, а у вези са чл. 33 КЗ РС), за шта се иначе кривично гоњење предузима по службеној дужности. Према наводима из образложења пријаве, функционери Српске радикалне странке су дошли до сазнања која указују на то да је постојао договор између осумњиченог Вучића, и адвоката Чабрила и Рашића „да се преко њиховог брањеника Милоша Симовића пласирају лажне тврдње да је председник Српске радикалне странке Војислав Шешел наредио Луки Бојовићу ликвидацију Томислава Николића“.

Циљ да се дискредитује Шешел

„Осумњичени Чабрило и Рашић су приликом посета у КПЗ Забела свог брањеника инструисали, а онда лажну тврдњу, као наводно сазнање Милоша Симовића, пренели надлежним органима“, наводи се у пријави. Лажна тврдња да је председник Српске радикалне странке Војислав Шешел наредио Луки Бојовићу ликвидацију Томислава Николића, затим је тенденциозно пуштена у медије. Она је прво објављена у дневном листу „Блиц“, а онда и у осталим медијима. Посебно је индикативно то да су Симовићево „сазнање“ медији имали и пре него што су до тог „сазнања“ дошли надлежни државни органи. „Осумњичени Вучић, Чабрило и Рашић су, на тај начин, иницирали ширење лажних вести и тврдњи које су нарушиле јавни ред и мир и изазвале панику међу грађанима, и то посебно међу симпатизерима и члановима Српске радикалне странке“, наводи се у образложењу пријаве.

Прегледати телефонске листинге Александра Вучића

Потврда чињенице да су Вучић, Чабрило и Рашић имали учестале контакте пре него што је лажна тврдња изнета у јавност, како се истиче у пријави, „може лако да се обезбеди прибављањем листинга телефонских разговора осумњиченог Александра Вучића са свих мобилних и фиксних телефона пре 25. јуна 2010. године“.

Посебно интересантно и вредно сазнање о коме су функционери Српске радикалне странке у својој кривич-

ној пријави обавестили Републичко јавно тужилаштво, јесте чињеница да су и раније постојали контакти између Александра Вучића и адвоката Желимира Чабрила. Наиме, према информацијама подносиоца пријаве, „они се познају већ дуже време, а осумњичени Чабрило је преко осумњиченог Вучића, у време док је дневна новина „Правда“ била под његовим утицајем, објављивао исказе свог браћеника Александра Симовића, иначе брата недавно ухапшеног Милоша Симовића“. Према томе, један од најбржих и најверодостојнијих начина да се утврди да ли су осумњичени Вучић, Чабрило и Рашић имали учестале контакте пре него што је лажна тврдња изнета у јавност, јесте да се изврши увид у листинге телефонских разговора Александра Вучића.

Чињеница је да не постоји апсолутно никаква могућност да Војислав Шешељ успостави комуникацију са Милошем Симовићем, а самим тим ни да преко Симовића „на ручи“ убиство Томислава Николића. То намеће питање какве су стварне намере оних који су пласирали ову монструозну лаж. Према образложењу у кривичној пријави коју су против Вучића, Чабрила и Рашића поднели функционери Српске радикалне странке, намера је да се узнемири јавност и да се теже поремете јавни ред и мир у држави. Циљ је обрачун са политичким противницима. Циљ је да се положај Војислава Шешеља у Хашком трибуналу намерно погорша.

Подносиоци пријаве указују и на то да су изјаве Вучића и Николића контрадикторне. Пласирана „информација“ о наводно нарученом убиству Томислава Николића од стране Војислава Шешеља је „чиста лаж исфабрикована у политичке сврхе“, у жељи да се „др Војислав Шешељ морално и политички дискредитује и да се што је могуће више отежа његов положај у поступку који се против њега води пред Хашким трибуналом“.

Монтирана „игра“ речи и датума

Уколико се пажљиво анализирају све изјаве Николића и Вучића, као и изјаве министра полиције Ивице Дачића и директора БИА Саше Вукадиновића, долази се до закључка да прва сазнања о наводном „атентату“ нису имали државни органи, него управо Николић, Вучић и адвокати Чабрило и Рашић. Према Дачићевим и Вукадиновићевим тврдњама, надлежни државни органи, односно МУП, БИА и тужилаштво су такву „информацију“ добили тек у **понедељак, 28. јуна 2010. године**.

С друге стране, Николић је, 29. јуна 2010. године, листу „Курир“ дао изјаву у којој каже: „Милош Симовић је рекао својим адвокатима да ми пренесу поруку и схватио сам то озбиљно“. У истој изјави Николић каже да су прве информације „процуриле у петак, а да је коначна информација о томе била у **понедељак ујутру**, када је о претњама обавештен и специјални тужилац“.

У више наврата је и сам Вучић истицао да је „информацијом“, односно лажном вешћу и тврдњом о наводном нарученом „убиству“ Томислава Николића располагао још од **25. јуна 2010. године**. Он тако за лист „Прес“, 30. јуна 2010. године, каже: „Ми смо информацију да се припрема атентат на Николића добили у **петак по подне**“ и додао: „имамо много детаљније податке о овоме, али договор је да са тиме не излазимо у јавност“.

Недуго затим, оптужујући министра Дачића да је **пре 29. јуна** сазнао за наводни атентат, на конференцији за штампу СНС-а, одржаној 2. јула 2010. године, Вучић каже: „Чик нека каже да није знао **26. јуна**, јер су адвокати једног од осумњичених предали службену белешку надлежним државним органима **25-ог увече**“.

Вучић информисан пре МУП-а и БИА

Признање Александара Вучића, који је у јавност изашао са изјавама да је информацију о наводном атентату добио „у **петак по подне**“ и да су Симовићеве адвокати службену белешку предали „у **петак увече**“, експлицитно сведочи о томе у чијој „кухињи“ је фабрикована монструозна лаж. Чињеница је да су „информацијом“, односно лажном вешћу и тврдњом о наводно нарученом убиству Томислава Николића, најкасније **од петка 25. јуна до недеље 27. јуна 2010. године**, располагали искључиво Александар Вучић, Желимир Чабрило и Миодраг Рашић. Због тога се основано сумња да су управо они одговорни за преношење те лажне вести, најпре листу „Блиц“, а онда и бројним медијима који су је објавили. Вучић је пре МУП-а и БИА мо-

Кривична пријава и против Томислава Николића!

Функционери Српске радикалне странке су, 6. јула 2010. године, Републичком јавном тужилаштву поднели кривичну пријаву против председника СНС-а Томислава Николића, због кривичног дела изазивања панике и нереди. Пријава је поднета због изјаве коју је Николић дао у интервјуу листу „Ало“, под насловом: „Шешељ већ наручио једно убиство у Хагу!“ (1. 7. 2010), у коме се износе монструозне оптужбе да је наводно „Војислав Шешељ из ћелије у Хагу пре две-три године покушао да наручи убиство једног човека, али да је онај ко је добио задатак да то пренесе, одбио да то учини“. Подносиоци пријаве су предложили тужиоцу да саслуша Томислава Николића и Александра Вучића: „Они треба да се изјасне на околности: од кога је Томислав Николић добио информацију да је Војислав Шешељ пре две-три године наводно наручио убиство једног човека; чије убиство је Војислав Шешељ наводно наручио; преко кога је Војислав Шешељ наводно наручио убиство; ко је требало да буде наводни атентатор“, истиче се у образложењу кривичне пријаве.

Војислав Шешељ негирао да је наручио убиство Томислава Николића

Николић и Вучић лажу

Председник Српске радикалне странке проф. др Војислав Шешељ одбацио је оптужбе Српске напредне странке да је наручио убиство Томислава Николића. На судској седници Хашког трибунала која је одржана 7. јула, Шешељ је објаснио да је циљ тих клевета да му се поново ускрати комуникација са правним саветницима и породицом, као и да се заустави расуло настало у Српској напредној странци.

– Никада у животу нисам био умешан ни у једно убиство, ни у једно нечасно кривично дело. Ја сам у животу одговарао само за политичке деликте. Чланови мог правног тима су одмах истражили случај, и они су поуздано сазнали да су се Александар Вучић, адвокат Желимир Чабрило и адвокат Миодраг Рашић, обојица бране тог криминалца Милоша Симовића, договорили да се инструкује гангстер Милош Симовић да ме лажно оптужи да сам наручио Николићево убиство, да се постигне у јавности што снажнији пропагандни ефекат и да овај пренадувани балон око Николићеве странке, који је већ почео да се распада, буде додатно ојачан сажалењем јавности – јадни Томислав Николић, ено онај Шешељ хоће опет да га убије – објаснио је он.

Циљ забрана посета

Шешељ је одбацио и оптужбе да је умешан у убиство Зорана Ђинђића, као и у напад на новинара Дејана Анастасијевића и рекао да додатним лажним оптужбама Николић и Вучић покушавају да доведу до нових рестриктивних мера Хашког трибунала према њему.

– Највећи проблем је што и Николић и Вучић тврде да сам ја преко своје супруге Јадранке Шешељ наручио убиство, да би се она на одређени начин дисквалификовала и да би се изазвале рестриктивне мере од стране Хашког трибунала у погледу њених будућих посета. А она је већ једном лажно оптуживана 2006. И оно што је суштина свега овога, појављује се и неки Дејан Анастасијевић, који уопште није био на списку сведока против мене овде, који тврди да је од Хашког трибунала пре неколико година добио информацију да сам ја наручио његово убиство преко моје супруге и још неких лица. Сада се опет појављују оптужбе да сам умешан и у убиство мафијашког премијера Зорана Ђинђића, и шта ја знам – подсетио је Шешељ.

Нови штрајк

Шешељ је, подсећајући на раније кршење његових права од стране Трибунала, против чега се борио штрајком глађу, запретио да ће, у случају нових рестриција, престати да пије лекове.

– Осећам да ми прети опасност да секретаријат или тужилаштво прибегну истим мерама. Ако дође до било какве рестриције у погледу посета моје супруге, ја престајем да узимам ове лекове, а ви можете консултовати лекаре да вам кажу шта то значи. То су све лекови против притиска, против аритмије и против тахикардије, упозорио је Шешељ.

гао да располаже таквом „информацијом“ једино уколико је био у контакту са правоснажно осуђеним убицом Милошем Симовићем или адвокатима Желимиром Чабрилом и Миодрагом Рашићем.

Да је до контакта са адвокатима Милоша Симовића, Чабрилом и Рашићем, заиста и дошло, у једној од својих изјава дајој медијима потврдио је нико други него Томислав Николић. Тако 1. јула 2010. године, на питање новинара „Преса“ од кога је је добио информацију да се на њега спрема атентат и да је то тражио Војислав Шешељ, Николић каже: „Она потиче од човека који тиме што је ово открио не стиче никакву корист. То је Милош Симовић. Он је својим браниоцима све испричао. Рекао им је – Кажите Томиславу Николићу да је Војислав Шешељ наручио његово убиство“. Дакле, речи Томислава Николића потврђују да је контакт између Симовићевих адвоката и врха СНС-а неспоран.

Подносиоци кривичне пријаве су Републичком јавном тужилаштву предложили да се на ове околности саслушају Александар Вучић, Желимир Чабрило и Миодраг Рашић. Такође, подносиоци пријаве су затражили и да се утврди када су адвокати посећивали Милоша Симовића у затвору у Пожаревцу и који адвокати су били у посети. Према тужиоцу је истакнут захтев да предузме мере из домена своје надлежности и да у што краћем року иницира кривични поступак против осумњичених.

Р. В. С.

Шешељ тужбама жигосао лажне оптужбе

- *Због медијског линча, изазивања панике у јавности, изношења клевета, ноторних лажи и неистина о наручивању „атентата“ из Хага, Српска радикална странка и њен председник др Војислав Шешељ су подношењем кривичних пријава и тужби, затражили да надлежни судови утврде пуну одговорност аутора текста, главног уредника и издавача листа „Блиц“*
- *Лажни наводи не само да шкоде Шешељевом угледу и части, већ и имају за циљ да му се намерно погорша положај у Хагу*

Српска јавност се поприлично узбуркала када је у дневном листу „Блиц“, 29. јуна 2010. године, објављен текст под насловом „Шешељ из Хага наручио убиство Николића“, којим је председнику Српске радикалне странке приписана најмонструознија могућа лаж. Наиме, „Блиц“ је објавио да је др Војислав Шешељ, директно из Хага, и то наводно преко Луке Бојовића, наручио атентат на заменика председника СНС-а Томислава Николића. „Блиц“ је пренео и то да су овај план наводно откриле домаће службе безбедности, које тренутно раде на провери ко је „налог“ др Шешеља пренео Луки Бојовићу. С обзиром да је овако лажно етикетирање председника Српске радикалне странке, у свом ауторском тексту потписала новинарка „Блица“ Тамара Марковић-Субота, Српска радикална странка је била приморана да оштро реагује. Због сумње да је извршено кривично дело изазивања панике и нереда (чл. 343 ст. 2 КЗ РС), Републичком јавном тужилаштву је 1. јула 2010. године поднета кривична пријава против новинарке Тамаре Марковић-Суботе, коју је потписао потпредседник СРС-а Драган Тодоровић.

Како би од монструозних лажи заштитио свој интегритет, председник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ је преко свог пуномоћника, адвоката Милана Терзића из Београда, поднео и приватну тужбу против лажи које је написала новинарка Тамара Марковић-Субота. У приватној тужби која је Првом основном суду у Београду такође предата 1. јула 2010. године, Тамари Марковић-Суботи се на терет ставља извршење кривичног дела клевете (чл. 171 ст. 2, а узевши са ст. 1 КЗ РС). Лажни наводи које је Марковић-Субота изнела, према образложењу тужбе др Шешеља, не само да шкоде његовом угледу и части, и угледу и части странке чији је председник, већ „могу утицати на његов положај као оптуженог у Хашком трибуналу“. Лажан текст, нарочито овакве садржине какав је објављен у „Блицу“, може да доведе у питање будуће посете и комуникацију др Шешеља са тимом за одбрану и породицом, што је и раније чињено.

Скупо ће коштати лажи „Блица“

Изношењем ноторних неистина, односно лажи које је „Блиц“ објавио у чланку под насловом „Шешељ из Хага наручио убиство Николића“, а због немогућности да одговори на медијски напад којим су му повређени достојанство, углед, част и право личности, др Војислав Шешељ је био принуђен да иницира и судски поступак за надокнаду нематеријалне штете. Због лажне оптужбе да је наводно „наредио убиство“, др Шешељ је 7. јула 2010. године, преко свог пуномоћника, Вишем суду у Београду поднео тужбу против новинарке Тамаре Марковић-Суботе, главног уредника листа „Блиц“ Веселина Симоновића и оснивача

листа „Блиц“, предузећа „Ringier“ д.о.о. из Београда. У образложењу тужбе се наводи да су „првотужена као аутор наведеног чланка“ и „друготужени као главни и одговорни уредник“ објективно били у могућности да испитају истинитост „очигледно нетачних информација пре њиховог објављивања, што би у конкретном случају спречило повреду права личности“.

Према аутору текста, главном уреднику и оснивачу листа „Блиц“, на име надокнаде нематеријалне штете, у виду душевних болова због повреде угледа, части и права личности објављивањем нетачних и увредљивих информација, подносилац тужбе, др Војислав Шешељ је поставио одштетни захтев од милион динара солидарно. Шешељ је такође од суда затражио да се туженима наложи да јавно објаве судску пресуду наредног дана од дана њене правоснажности.

Р. В. С.

Александар Мартиновић

о учесталим „атентатима“ на Николића!

На страначкој конференцији за штампу која је одржана 1. јула 2010. године, потпредседник Српске радикалне странке Александар Мартиновић је указао на чињеницу да је, по неким рачуницама, ово „пети или шести пут да наводно неко жели да убије Томислава Николића“ и изјавио да СРС „нема потребу да понавља да не жели никога да убије“:

– Ово није први пут да Томислав Николић излази у јавност са тезом да Војислав Шешељ жели да га ликвидира. У јесен 2008. године, Томислав Николић и Александар Вучић су лансирали такође једну невероватну лаж, да извесни Нико Гајић из Хртковаца, на територији општине Рума жели да га ликвидира, односно, да је добио налог да ликвидира Томислава Николића. Ми смо проверавали у регистрима МУП-а и апсолутно не постоји човек са таквим именом и презименом, ни у Хртковцима ни на територији општине Рума, нити било где у Србији. А када је та лаж откривена, онда је наводно Војислав Шешељ наредио војводи Василију да убије Томислава Николића. Свако ко познаје тог човека, зна да он без штака не може да се креће, да је тешко болестан и да апсолутно није способан да убије било кога, рекао је Мартиновић.

Обрачун са Шешељем преко његове породице

- Сви који су пласирали ноторну лаж према којој је Јадранка Шешељ, супруга др Војислава Шешеља, означена као особа која је наводно из Хага „преносила“ измишљене „налоге“, измишљеним „атентаторима“ у Београду, имаће прилику да то докажу у Првом основном суду у Београду. Због клевета и лажи, адвокат Јадранке Шешељ поднео тужбе против главних уредника и издавача листова „Прес“ и „Блиц“, против новинара „Блица“ Моме Илића, као и против новинара листа „Време“ Дејана Анастасијевића
- Јавним објављивањем информација са неистинитим садржајем и увредљивих квалификација, пред најширу српску јавност је изнета ноторна неистина, чиме су супрузи Војислава Шешеља, Јадранки, мајци троје деце, грубо повређени углед и част

У медијској хајци и линчу који се од 29. јуна 2010. године оркестрирано води против председника Српске радикалне странке др Војислава Шешеља, нису поштеђени ни чланови његове најуже породице. Оптужбе најтежег облика и најмонструозније могуће лажи приписане су и Јадранки Шешељ, супрузи др Шешеља, који се више од седам година налази у Хашком трибуналу. Овој мајци троје деце, данима се различитим измишљотинама на најбруталнији начин гази достојанство и част. Медијски разапетој породици Шешељ, наочиглед целој јавности, газе се и одузимају људска права која им по Уставу и Европској конвенцији о заштити људских права припадају.

У првом нападу листа „Прес“, Јадранка Шешељ је тенденциозно етикетирана као наводни „посредник“, наводне „комуникације“ између др Шешеља и мафијаша Луке Бојовића, који је наводно требало да „изврши налог“ др Шешеља из Хага и да „ликвидира“ Томислава Николића. У другом нападу листа „Блиц“, ТВ Б92 и новинара недељника „Време“ Дејана Анастасијевића, Јадранка Шешељ је тенденциозно етикетирана као наводни „посредник“, наводне „комуникације“ између др Шешеља и лица које је подметнуло експлозив на прозор стана Дејана Анастасијевића.

Не треба бити превише мудар да би се извео закључак шта је прави циљ оних који су хајку на др Војислава Шешеља проширили и на његову породицу. Први циљ је да се породица Шешељ најбруталније линчује и дискредитује у јавности. Други циљ је да се измишљањем тезе како тобож Јадранка Шешељ обавља „пренос“ порука и налога на релацији Хаг-Београд, заправо помогне Трибуналу у Хагу да уведе забрану посета др Војиславу Шешељу.

Због ноторних лажи „Прес“ на суду!

Колико клевете и лажи могу да изгледају монструозно, најбоље сведочи текст под насловом: „Симовић одао Шешеља“, који је 30. јуна 2010. године објављен у дневном листу „Прес“. У посебно истакнутом уводу овог текста, испод кога његов аутор није имао смелости ни да се потпише, стоји да је „...ухапшени Симовић прошлог петка у Забели испричао тужиоцу Јовану Пријићу да је Војислав Шешељ из Хага затражио од Луке Бојовића да организује атентат на Томислава Николића“. Међутим, ова лаж се у истом чланку понавља и по други пут: „...како сазнајемо, Симовић је испричао тужиоцу Пријићу да је Шешељева супруга Јадранка пренела поруку Луки Бојовићу да треба да убије Ни-

колића...“ Без обзира што је супруга др Шешеља негирала ове наводе, новинари и уредништво „Преса“ се на то нису обазирали. Они су ипак објавили своју лаж, а у оквиру самог текста и изјаву госпође Јадранке Шешељ: „Луку Бојовића не познајем, никад га нисам видела! Верујем да га ни Војислав не познаје. О Луки Бојовићу знам оно што сам прочитала у новинама, да је из криминогеног миљеа и да је син Вука Бојовића. Згрожена сам и запрепашћена тиме шта све људи могу да измисле! У уторак ујутру сам дошла из Хага и не могу да дођем себи“, изјавила је за „Прес“ Јадранка Шешељ.

Јавним објављивањем информација са неистинитим садржајем и увредљивих квалификација, пред најширу српску јавност је изнета ноторна неистина. Јадранки Шешељ тиме су грубо повређени углед и част, права која су личности гарантована Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом о заштити људских права. Јадранка Шешељ је због свега наведеног 5. јула 2010. године поднела тужбу ради накнаде нематеријалне штете против главног уредника листа „Прес“ Драгана Ј. Вучићевића и издавача овог гласила, предузећа „Прес дневне новине“ д.о.о. из Београда. Одштетни захтев према туженима је постављен на износ од милион динара солидарно, док је у другом делу захтева, од суда затражено да се туженима наложи да јавно објаве судску пресуду наредног дана од дана њене правоснажности.

У тужби се наводи да до овога свакако не би дошло да су аутор текста и главни уредник „Преса“, сходно Закону о јавном информисању, испоштовали своју обавезу и пре објављивања информација, на начин примерен околностима, проверили истинитост и потпуност информација и навода које објављују. „Интерес грађана и опште јавности није да буду 'информисани' неистинитим и непотпуним наводима, којима се истовремено врши и повреда части и угледа, вређањем и клеветањем, као што је учињено објављивањем спорног текста“, наводи се у тужби.

Тужилац се у тужби, поред примене позитивног права, текста Устава који се односи на људска права, позвао и на обавезујућу праксу Европског суда за људска права. „Људско достојанство је неприкосновено и сви су дужни да га поштују и штите“, наводи се у тужби.

Будалаштине Дејана Анастасијевића

Да медијски линч др Војислава Шешеља и чланова његове породице не буде сконцентрисан искључиво на лаж о наводном покушају „атентата“ на Томислава Николића, потрудио се новинар недељника „Време“, Дејан Анастасијевић. Он је у интервјуу који је 4. јула 2010. године дао листу „Блиц“, изјавио следеће: *Списак за ликвидацију на коме је било и моје име Јадранка Шешељ је донела у Београд и предала бившем телохранитељу свог супруга. Затим је Анастасијевић то и појаснио: „И те како имам разлога да верујем да Војислав Шешељ стоји иза бомбашког напада на мене и моју породицу у априлу месецу 2007. године. Тим пре што сам сазнао и коме је Јадранка Шешељ, по повратку из Шевенингена у Београд, предала списак потенцијалних сведока које би требало елиминисати или застрашити, а који је саставио њен супруг“.* У другом делу интервјуа он је рекао: *„...у оба случаја је Шешељева супруга, наводно, била курир. То је логично, јер он једино с њом има права на ненадзиране посете...“* Само дан након ове изјаве, Анастасијевић је за ТВ Б92 поновио исте оптужбе на рачун др Војислава Шешеља и његове супруге Јадранке Шешељ.

Због основане сумње да је Дејан Анастасијевић извршио кривично дело клевете (чл. 171 ст. 2, а у вези са ст. 1 КЗ РС), 6. јула 2010. године Јадранка Шешељ поднела је против њега тужбу. Како се наводи у тужби „да је заиста реч о неистинитом наводу, сведочи и непостојање било

каког формалног управно-полицијског или кривично-процесног иницијалног акта надлежних државних органа у циљу прикупљања потребних обавештења о овим наводима, тј. откривања наводног издавања налога и наводног преношења налога од стране приватне тужиље. Овај закључак произлази из излагања министра унутрашњих послова, Ивице Дачића, које су и медији пренели и који је истакао: *...да не постоје сазнања о томе да је лидер радикала Војислав Шешељ наредио подметање бомбе на прозор стана новинара Дејана Анастасијевића 2007. године у Београду“.*

Објављивањем неистина, увредљивих, исконструисаних и малициозних тврдњи, Јадранка Шешељ је претрпела тешке душевне болове. Због повреде осећања части и друштвеног угледа против Дејана Анастасијевића 8. јула 2010. године поднела је и тужбу ради накнаде нематеријалне штете у износу од милион динара.

Јадранка Шешељ је такође 6. јула 2007. године поднела тужбу ради накнаде нематеријалне штете у износу од милион динара и против новинара „Блица“ Моме Илића, који је потписао интервју са Анастасијевићем, главног уредника листа „Блиц“ Веселина Симоновића и оснивача листа „Блиц“ – предузећа „Ringier“ д.о.о. из Београда. У тужби се наводи да су, сходно Закону о јавном информисању, тужени били у професионалној обавези да провере веродостојност и истинитост информације која је објављена у спорном интервјуу Дејана Анастасијевића, али да то нису учинили. Од суда је такође затражено да се главном и одговорном уреднику „Блица“ наложи да по правоснажности пресуде објави њену садржину.

Р. В. С.

У реакцијама на објављене инсинуације да је Шешељ „налогодавац атентата“ на Николића, грађани оцењују:

Паника због Шешељевог повратка

- **Интернет сајтови домаћих медија затрпани су коментарима и личним ставовима читалаца који сматрају да је медијска хајка против др Војислава Шешеља и пласирање приче о „нарученом атентату“ на Томислава Николића најобичнија лаж и глупост пласирана с циљем да се Шешељу одужи боравак у Хагу, побољша рејтинг „напредњака“ и скрене пажњу јавности са неких важних тема**

Вешто осмишљена, тактички спинована, брутална и тенденциозна кампања довела је до тога да се у интервалу од свега четири дана (од 29. јуна до 2. јула), фабрикује око 50 негативних медијских написа против председника Српске радикалне странке др Војислава Шешеља. Реч је о ауторским текстовима, интервјуима, агенцијским вестима и уредничким коментарима који су претежно објављени како у штампаним медијима, тако и на интернет порталима тих истих медија. Сви медијски написи о наводном „покушају атентата“ на Томислава Николића, који се приписује др Шешељу, пропраћени су са више хиљада интернет коментара читалаца из Србије, али и из дијаспоре. Уколико се пажљиво посматра садржина свих коментара које су грађани поставили на интернет портале дневних новина, грубом рачуницом се могу извући одређени закључци. Наиме, у око 80 одсто коментара грађани оцењују да је наводни „покушај атентата“ на Томислава Николића измишљен и да је неосновано и тенденциозно приписан др Војиславу Шешељу. Око 15 одсто коментара долази од грађана који никада нису били заговорници опције СРС, а поготово не опције СНС и који се према томе не сврставају ни на једну страну. И на крају, тек у око мизерних 5 одсто коментара грађани пружају подршку Николићу, верују у истинитост написа о „покушају атентата“ и линчују др Војислава Шешеља.

Неуобичајено пуно коментара

Интересантно је да су готово сви ауторски текстови добили неуобичајено велики број коментара читалаца, који чак нису изостали ни када су у питању „сувопарне“ агенцијске вести. Примера ради, први текст под насловом „Шешељ из Хага наручио убиство Николића“ („Блиц“, 29. 6. 2010), читаоци су чак 273 пута коментарисали на веб порталу „Блица“, док је текст, под насловом „Шешељев сценарио за убиство Николића“ („Блиц“, 30. 6. 2010) коментарисан 122 пута. У истом листу објављен је и интервју Томислава Николића под насловом „Хоће да ме убију због пропасти СРС“ („Блиц“, 1. 7. 2010), на који су читаоци оставили 136 коментара. Затим, текст под насловом „Шешељ наручио убиство Николића“ („Прес“, 29. 6. 2010) читаоци су на веб порталу „Преса“ коментарисали 88 пута, а инсинуације у интервјуу Николића под насловом „Шешељ наредио да ме убију снајпером“ („Прес“ 1. 7. 2010) оцењене су са 119 коментара. Лажи, оптужбе и претпоставке које је Николић изнео у интервјуу под насловом „Могуће да је Шешељ наручио атентата“ („Политика“, 30. 6. 2010) добиле су 71 коментар на веб порталу „Политике“. Такође, већи број коментара него иначе добили су и остали текстови који су објављени у листовима „Курир“, „Ало“, „Новости“, као и текстови у форми вести који су објављени на веб порталима ТВ Б92 и РТС.

Дакле, рачуница по којој око 80 одсто интернет коментара на медијске написе о наводном „покушају атентата“ на Томислава Николића иде у корист др Војислава Шешеља, завређује посебну пажњу.

Страх од Војиного повратка

Свакако најупечатљивији коментари које су читаоци оставили на веб порталима домаћих медија, јесу ставови којима се указује на праву природу конструисаних оптужби на рачун др Војислава Шешеља. Суштину свих коментара на текстове који се баве наводним „атентатом“ на Томислава Николића, који се приписује др Шешељу, најбоље илуструје коментар читаоца „Блица“, извесног Зорана, који каже: „Изгледа да су начули да би требало да изађе“, или извесног Мирослава, који поручује: „Срамота је ово што измишљате, а то је вероватно због тога што дрхтите због Шешељевог повратка у Србију“. Да је управо ово разлог због кога се против др Шешеља спроводи до сада невиђени медијски линч, слаже се већина читаоца наше дневне штампе.

„Значи ли ово да ће Шешељ убрзо бити пуштен из Хага, па је владајућу коалицију мало страх“, пита се читалац „Блица“ Дарко Грубор. Анонимни читалац „Блица“ каже: „Изгледа да ће да пусте Воју из Хага, па се ови спремају да га поново затворе“. Извесни Слобо износи своје виђење: „Ова прича је измишљена – Луке Бојовића нема, а пошто ће Шешељ за кратко време да изађе из Хага, треба га оптужити, јер је СРС најјача странка“. Читалац „Блица“ под псеудонимом „Маре 88“ сматра да се „све чини само да се Војвода Шешељ не врати у Србију“, док читалац под псеудонимом „патриота“ оцењује да Шешељ сигурно „долази ускоро, па је ДБ у режији жутих већ почео да припрема народ да се не

коче европске интеграције“. Такође, читалац „Блица“ под псеудонимом „Омега“ каже: „Чим је почела хајка на Шешелја избори су ту, опет вам је он главни противник“. Исти читалац констатује и то да „инквизиција Шешелја мучи седам година“ и поставља питање: „Шта мислите, колико би он окупио народа, да се врати?“

Циљ дуже тамновање у Хагу

Праву позадину хајке на др Војислава Шешелја сагледавају и читаоци листа „Ало“, па тако извесни Бранко каже: „Ове најаве атентата на поједине лидере су бацање прашице у очи гладном народу у Србији. Друго, сви су се уплашили повратка др Шешелја па желе, неким лажним причама о нарученом убиству, да му продуже још коју годину у хапшеном казамату, да би могли да среде Косово и Војводину. Нека пуне човека из затвора, па нека се са њим сударе на политичкој сцени Србије и видеће како пролазе они који су разбили једну странку“. Читалац „Политике“ под псеудонимом „Коле“ каже да „Тома има проблем, али сам са собом“, да је проблем њега и његових спонзора „баш тај Шешелј, јер му се мора отежати повратак из Хага, а све је извесније да Шешелј стиже“. Такође, „Коле“ закључује да се „многима то неће допасти“, да ће „политичка мапа Србије бити осетно промењена“, па се самим тим, у политичком смислу, „ни Тадићу, ни Николићу не пише ружичасто“.

„Изгледа да тзв. напредњаци имају добре информације и да већ знају да се приближава дан када ће Шешелј напустити Хаг. Наравно да их је ухватила паника, јер им је јасно да ће Шешелј из затвора изаћи као победник. Нико му у некој евентуалној емисији која би ишла уживо не би могао ни воду да донесе. Сви су они танки и све их он зна јако добро“, оцењује извесни Јован, читалац „Блица“. „Шта ће ова власт још да измисли како би дискредитовала Шешелја и што дуже га задржала у Хагу“, пита извесни Бранко, читалац „Блица“ и додаје: „Изгледа да се ове демократе боје Шешелјевог повратка, и то опасно“. А читалац „Блица“ из Чикага под псеудонимом „Србџа“ сматра да је режим у Србији у страху „што Шешелј ускоро излази“, па пошто Хаг није успео „ништа да уради“, „Специјални суд у Србији ће покушати да му науди“. Он додаје и то да би човек патриота као што је Шешелј „у свакој земљи био оберучке прихваћен“ јер су свима „потребни интелектуалци који раде и говоре у интересу државе у којој живе, а не издајници“.

Коментаришући текстове на интернет порталима наших медија, грађани посебан акценат стављају на чињеницу да је криминалац Милош Симовић под веома чудним околностима изнео наводне оптужбе на рачун др Војислава Шешелја. „Јуче је откривен детаљан план убиства које треба да изврши човек који је ухапшен још 11. јуна!? Тај исказ је толико нелогичан, да га нико с мозгом не може прихватити“, оцењује извесни Гоги, читалац „Блица“. А читаатеља истог листа, извесна Милена, пита „да ли је то Милош Симовић морао да изјави да би постао сведок сарадник“ и додаје: „Ова власт је стварно додирнула дно, криминалци постају сведоци сарадници и уважени бизнисмени, али уз услов да се обрачунају са опозицијом“. Анонимни читалац „Преса“ каже: „Знао сам да ће ови заштитени сведоци морати скупо да плате свој статус“. „Милош Симовић је овде мудро поступио. Рекао је наводно – пренесите Николићу да Шешелј хоће да га ликвидира. Симовић игра на карту да, када Николић добије изборе и дође на власт, онда ће му, наравно, бити дужник. Ето шансе Симовићу да се спаси од дугогодишње робије“, мишљење је анонимног читаоца листа „Прес“.

Довођење у везу др Војислава Шешелја са криминалцем у бекству Луком Бојовићем, такође је изазвало сумње у скривене намере оних који су конструисали и лажирали ову аферу. „Изгледа да се боје да Бојовић нешто не проговори па желе да га склоне што пре“, оцењује Раде, читалац „Блица“, док извесни Душан каже: „Седам година се скри-

вао Бојовић и нису могли да га нађу, а Шешелј га нашао из Хага. Смешно!“ „Колико информација одједном, а тај исти Лука Бојовић им је „под носом“ био свих седам година, а „испред носа“ на време побегао. Ко га је штитио, ако се то све знало“, пита анонимни читалац „Блица“.

Лаж, пропаганда и спиновање...

У сервирану медијску пропаганду, према којој је тобож др Војислав Шешелј „наручилац атентата“ на Томислава Николића мало ко у Србији је поверовао, што најбоље илуструју коментари са интернет портала најчитанијих медија. Први текст који се на ову тему појавио у „Блицу“, извесни Средоје коментарише речима: „Још само да нађете некога ко ће у све ваше лажи да поверује, па да комплетира те глупост“. „Ово нема никакве везе са истином“, сматра извесни Дарко и додаје: „Изузетан трик за замајавање јавности“. Такође читалац „Блица“, Драган Ковачевић, оцењује: „Драго ми је што смо ми, читаоци, коначно мућнуло главом, па је ово испао неуспели медијски линч Војислава Шешелја“. Читалац „Блица“ под псеудонимом „Јевстатије“ сматра да је реч о „лажној причи да би се оправдала онолика полиција у Крушевцу“ и закључује: „Чисто спиновање!“

За интервју дат листу „Политика“, у коме Томислав Николић оптужује др Војислава Шешелја да је „могући наручилац атентата“, читалац Мирољуб Филиповић каже да је „жалосно шта све Николић наприча“. Један од можда најупечатљивијих коментара који је освануо на веб страници „Блица“ јесте коментар читаоца под псеудонимом „Сремац“, који каже: „Воја је у затвору решио да брани Србе, а Тома и дружина су на „слободи“ и опет не бране Србе“.

Већина коментара које су читаоци поставили на веб порталима домаћих медија, указује на то да многи сматрају да хајка на др Војислава Шешелја треба да буде у функцији подизања рејтинга тзв. напредњака, јер је у питању класична „реклама за Тому“ и „јефтино сакупљање политичких поена“. Читалац „Блица“ Јованче сматра да „мора да се нађе кривац што је опозициони митинг подбацио“, док посетилац сајта ТВ Б92, извесни Срђан, каже: „Све је ово пропаганда СНС-а јер им је рејтинг у паду, једва 10.000 људи у Крушевцу, а довозили су их из целе Србије. Плаше се повратка Шешелја и то је њихов проблем“. Извесна Катина, на сајту ТВ Б92 каже: „Вест није процурела из тајне службе, него је тамо креирана. Треба Николићу подићи рејтинг“. „Чланица сам СНС-а од њеног постанка, али када је мени мука од оваквих лажи и лажног популарисања странке и лидера, могу да замислим како је осталима. Да ли је то почео да опада рејтинг СНС-у, јер се слизала са владајућом коалицијом и показала да није ништа боља? Стварно је дошло време да се ишчланим из те партије“, написала је извесна Гоца из Панчева, на веб порталу листа „Ало“.

Поједини интернет коментари читалаца указују на то да ће се ова медијска хајка обити о главу управо онима који су очекивали да ће од ње политички профитирати. Читатељка „Блица“ под псеудонимом „Балкан“ поручује: „До јуче сам била аполитична, али ако Шешелј изађе из Хага, гласаћу на изборима за њега“. Друга читаатељка „Блица“ такође поручује: „И ја ћу гласати првом приликом за њега, и ако до сада никада нисам гласала за радикале. Боје га се и у Хагу, па шта ће бити тек када се врати?“ Читалац „Преса“, извесни Пера, каже да „не припада ниједној политичкој странци“, и додаје: „Мислим да је ово велика лаж, да Шешелј није такав тип човека“. Такође читалац „Преса“, извесни Неша, износи своје запажање: „Нисам радикал, али толико мржње према странци од стране `Преса` није нормално“. „Овим причама о нарученом убиству Томислава Николића мене лично сте довели у ситуацију да станем на страну Шешелја“, пише читалац Саша у интернет коментарима на текст објављен у листу „Прес“.

Р. В. С.

Председник КП РФ Геннадј Зјуганов и депутати Руске думе затражили окончање рада Хашког трибунала и ослобађање Војислава Шешеља

Срамно суђење лидеру радикала

Председник Комунистичке партије Руске Федерације Геннадј Зјуганов, обраћајући се руској јавности непосредно пре одржавања седнице Савета безбедности на којој се расправљало о раду Хашког трибунала, затражио је у име своје странке „хитно ослобађање“ Војислава Шешеља, истинског патриоте, чија је једина кривица што брани интерес свога народа и позвао Русију да званично иступи са захтевом да се оконча рад трибунала. Исти захтев упутили су депутати Руске думе министру иностраних послова Руске Федерације, Сергеју Лаврову, истичући да је председник Српске радикалне странке Војислав Шешељ више од седам година у затвору у Хагу, иако тужилаштво не може да му докаже било какву кривицу. Депутати су упозорили да трибунал на најгрубљи начин крши људска права и право на суђење у разумном року. Поред депутата Руске думе, подршку др Војиславу Шешељу дала је и странка Праведна Русија, са којом Српска радикална странка има потписан споразум о сарадњи. Уставку текста писмо депутата Руске думе објављујемо у целини.

Писмо депутата Руске думе упућено министру иностраних послова Руске Федерације, Сергеју Лаврову

„Поштовани Сергеј Викторович,

На основу информација којима располажемо, дана 18. јуна 2010. године одржаће се заседање Савета безбедности ОУН на којем ће председник и главни тужилац Хашког трибунала поднети извештај о његовом раду. У вези са тим желимо да истакнемо следеће. Сматрамо да је постојање Хашког трибунала, како незаконито, тако и нелегитимно, у супротности са Повељом ОУН и другим основним нормама међународног права.

Овај орган је формиран на основу резолуције Савета безбедности ОУН, који не само да није имао компетенције да оснива међународне кривичне судове, него за то није имао ни правна овлашћења.

Савет безбедности је основао орган коме је доделио компетенције које ни сам нема – да суди физичким лицима, држављанима земаља чланица ОУН. Та резолуција СБ је, упркос Међународном пакту о грађанским и политичким правима, лишила грађане бивше Југославије могућности да им суде судови формирани на основу закона, тј. на основу одлуке законодавне власти. Хашки трибунал крши основне принципе међународног права као што су: принцип поделе власти, принцип суверенитета, принцип презумпције невиности и многе друге.

Рад трибунала има много неправилности као што су, на пример: методи вођења истраге који су довели до смрти многих српских политичара, вршење политичког притиска на осумњичене и међународну заједницу и противправно одуговлачење процеса. Одавно не изазива сумње чињеница да овај трибунал никада није коришћен у интересу међународног права и обнове поверења и правде. Хашки трибунал је отворено антисрпски орган (више од 80 одсто оптужених су Срби), и коначно, формиран је с циљем обрачуна са српским лидерима.

Упоредо са тим, потпуно је очигледно да се не позивају на одговорност лидери албанских и хрватских војних формација, који су одговорни за ратне злочине. Суд је, примера ради, ослободио Рамуша Харадинаја, који је некада командовао терористичком Ослободилачком војском Косо-

ва (ОВК) и Насера Орића, који је извршио масовна убиства у Сребреници. На тај начин се у раду Хашког трибунала јасно испољавају двоструки стандарди. Трибунал у свом раду на најгрубљи начин крши људска права, упркос Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода грађана, која предвиђа да се судски процеси обаве у разумним роковима. Процес против Слободана Милошевића је трајао готово пет година и завршио се смрћу бившег југословенског председника.

Тренутно је у току суђење лидеру Српске радикалне странке Војиславу Шешељу, који је више од седам година у затвору у Хагу, без обзира што тужилаштво не може да му докаже било какву кривицу. Неопходно је да приметимо да издржавање трибунала кошта ОУН стотине милиона долара. Такво расипништво имамо у тренутку када човечанство у очајању тражи средства за борбу против глади, сиромаштва, неписмености и болести. Нема бољег примера неправедног коришћења средстава међународне заједнице од финансирања МКСЈ.

Колико је нама познато, на основу Резолуције СБ ОУН, Хашки трибунал је морао да заврши све истражне поступке још 2008. године и да потпуно прекине са радом 2010. године. Очигледно је да трибунал сада крши временски оквир који је предвиђен резолуцијом. Посебно нас брине изјава генералног секретара ОУН Бан Ки Муна, који је изјавио да рад Хашког трибунала неће бити завршен све док не буду ухапшени и предати суду сви они који се скривају од правосуђа. Ми, депутати Државне думе, позивамо да Русија, као стални члан Савета безбедности ОУН заузме, по датом питању, чврст став и иступи са захтевом о прекиду рада овог органа.”

Писмо су потписали депутати Државне думе Руске Федерације Иван Иванович Мељников, Сергеј Павлович Обухов, Алексеј Викторович Корнијенко, Константин Владимирович Ширшов, Руслан Георгијевич Гостјев, Владимир Дмитријевич Хахичев, Тамара Василијевна Плетњева, Сергеј Николајевич Решуљски, Валериј Фјодорович Рашкин, Валентин Степанович Романов, Александар Дмитријевич Куликов и Владимир Петровић Комоједов.

Генадј Зјуганов: Желе да спрече да Шешељ стане на чело покрета српског народа против окупационе политике ЕУ и НАТО

Председник Комунистичке партије Русије Генадј Зјуганов је у писаној изјави достављеној руским медијима ис-

такао да је оснивање трибунала било незаконито а рад не-легитиман, јер није у складу са Повељом ОУН и фундаменталним нормама међународног права. Зјуганов подсећа да је трибунал основан резолуцијом Савета безбедности ОУН који није имао ни правна овлашћења ни компетенције да оснива међународне кривичне трибунале, а да у раду трибунала постоје многе недопустиве неправилности, као што су методи вођења истраге који су довели до смртног исхода многих српских политичара, притисци на осумњичене и међународну заједницу и противправно одуговлачење процеса. Хашки трибунал без гриже савести крши основне принципе међународног права, као што су: принцип суверенитета држава, принцип презумпције невиности, принцип правичног суђења и др.

– Очигледна је чињеница да се овај трибунал, који наводно ислеђује ратне злочине, не користи у интересу међународног права и успостављања правде. Он је постао оруђе репресије против руководиоца бивше Југославије. Од самог почетка рада Хашког трибунала, чије су истраге имале углавном антисрпски правац (више од 80 одсто оптужених су Срби), очигледно је да је формиран с циљем обрачуна са српским лидерима. Упоредо са тим, потпуно је очигледно одустајање од позивања на судску одговорност шефова НАТО земаља који су криви за агресију на суверену земљу, чланицу ОУН, као и вођа албанских и хрватских војних формација одговорних за ратне злочине. Суд је ослободио Рамуша Харадинаја, некада друмског разбојника, команданта терористичке Ослободилачке војске Косова (ОВК) и Насера Орића, босанског убицу и сребреничког крвника. На тај начин се у раду Хашког трибунала недвосмислено виде двоструки стандарди – оценио је Зјуганов.

Он је подвукао да трибунал на најгрубљи начин крши људска права јер је, упркос Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода, која предвиђа вођење истраге у разумном року, готово пет година водио против Слободана Милошевића процес без преседана по свом цинизму, завршивши га убиством.

– Хашки целати који су извршили злочин над Слободаном Милошевићем настављају данас срамно суђење лидеру Српске радикалне странке Војиславу Шешељу. Међутим, тужилаштво ни до данас није успело да, без обзира на упорне покушаје, докаже његову кривицу. То је потпуно

разумљиво, јер Војислав Шешељ за време рата није заузимао државне функције, није припадао вишем војном руководству. Истински мотив вишегодишњег држања Шешеља иза хашких зидина је спречавање овог у Србији веома популарног политичара да стане на чело покрета српског народа против окупационе политике ЕУ и НАТО, који имају намеру да свим средствима ојачају свој утицај на Балкану и не дозволе обнову аутентичних братских односа између Србије и Русије. То је главни разлог зашто га савремени европски инквизитори подвргавају моралном мучењу, ево, већ више од седам година – закључио је председник КП РФ.

Зјуганов констатује да је Хашки трибунал на основу Резолуције СБ ОУН морао да заврши све истражне поступке још 2008. године, и да потпуно прекине рад 2010. године, што се није догодило, па се, према његовим речима, стиче утисак да тај злочиначки орган има намеру да бесконачно настави своју рушилачку делатност. Процес који се води против лидера босанских Срба Радована Караџића може да омогући продужетак мрачног постојања трибунала до краја следеће деценије.

Председник КП РФ сматра да је Хашки трибунал постао и „сигурно уточиште и јасле за високопозициониране међународне чиновнике”, па је због тога неопходно прекинути финансирање трибунала, чије издржавање сваке године ОУН кошта стотине милиона долара. Нема срамнијег примера неправедног коришћења средстава међународне заједнице од финансирања Хашког трибунала:

– КП РФ одлучно осуђује Хашки трибунал, који дискредитује саму идеју међународног правосуђа. Делатност Хашког трибунала је фактички наставак војне агресије НАТО-а на Југославију 1999. године. То је средство убијања народа, исто као и крилате ракете и ловци бомбардери. Овај пут не убијају пилоти у авионима, већ убице у судским мантијама. КПРФ захтева хитно ослобађање Војислава Шешеља – истинског српског патриоте, чија је једина кривица што брани интересе свог народа. КП РФ позива да Русија, као стални члан Савета безбедности ОУН, заузме одлучан став по датом питању, и званично иступи са захтевом за престанак рада овог гестаповског органа – подвукао је на крају Зјуганов.

Р. В. С.

Виталиј Чуркин: Хашки трибунал је тужна слика међународне правде

Стални представник Руске Федерације Виталиј Чуркин је на седници Савета безбедности ОУН одржаној 18. јуна 2010. године оштро критиковао рад Хашког трибунала због поновног прекорачења рокова за окончање судских поступака који се воде пред овим судом. Руски представник посебно сматра неправедним одлагања у неколико судских процеса, пре свега у случају председника Српске радикалне странке Војислава Шешеља, као и у предметима против бивших чланова руководства Републике Српске Миће Станишића и Стојана Жупљанина. Он је позвао Трибунал да поштује рокове у предметима, јер је, према његовим речима, Савет безбедности у својим резолуцијама 2000. и 2001. године потврдио да ће донети одлуку о још једном продужењу ангажовања судија за ажурирани распоред поступака који су припремили судови. Савет безбедности је кроз своје одлуке потврдио временске рокове за рад суда, па би, према речима Чуркина, требали да се приближавамо крају његовог рада.

– Међутим, слика која је створена је тужна. Једна ствар која је неразумљива јесте чињеница да је у децембру 2009. године Савет безбедности добио извештај који је одређивао сасвим другачије рокове за завршетак поступака. Шта се то десило у претходних шест месеци толико непредвидиво и необично, да МКСЈ на пример пријављује знатан продужетак трајања свих поступака без изузетка? Овде се не ради о продужетку за месец или два, предмет Војислава Шешеља се продужава за додатних 20 месеци у поређењу са информацијама које су претходно дате Савету безбедности. Предмети Миће Станишића и Стојана Жупљанина се продужавају за 14 месеци, Јовице Станишића и Франка Симатовића за 13 месеци, Здравка Толимира за 12 месеци итд. Додатно, значајан број оптужених је у прилици већ шест или седам година. Да ли је таква пракса заиста у складу са нормама универзално прихваћених људских права, цивилизованих стандарда за примену правде – упитао је Чуркин.

Интервју: Константин Фјодорович Затуљин, депутат Јединствене Русије

Тужба против Шешеља је политички мотивисана

Константин Фјодорович Затуљин, депутат Јединствене Русије у Државној думи Руске Федерације, говорећи за „Велику Србију“ о Хашком трибуналу и процесу који се води против председника Српске радикалне странке, наглашава да се Шешељу суди због његових политичких ставова са циљем да се он уклони из политичког живота Србије. Истиче да Шешељ није градио каријеру прилагођавајући се околностима, већ им се супротстављао уколико су оне непријатељске у односу на његову земљу и народ. Такође је подржао иницијативу групе депутата која је уочи седнице Савета безбедности на којој се расправљало о раду Хашког трибунала затражила од Министарства спољних послова Руске Федерације да инсистира на окончању рада трибунала у текућој години.

• **Како коментаришете судски процес који се у Хагу води против Војислава Шешеља?**

Судски процеси у Хашком трибуналу представљају начин политички ангажованог обрачуна. Таквим суђењем се не може донети правична одлука, нити се може доћи до истине. Велика грешка Русије деведесетих година била је та да буде проводник интереса Запада и да учествује у формирању таквог трибунала. Одлука о формирању Хашког трибунала ништа добро није донела. Она није довела до заштите интереса Русије, који тада нису били ни довољно заштићени ни довољно заступљени у оквиру рада Хашког трибунала. Ради се о елементарној правди, које у раду Хашког трибунала није било.

Видимо да се и у раду осталих западних институција, на пример Суда за људска права, испољава пристрасност.

Подсетићу на пресуду у предмету Конанова у Литванији, помоћу које је на европском нивоу покушано да се оповргне резултат Другог светског рата и да се омогући истрага над борцима против фашизма у земљама антихитлеровске коалиције. То су све примери, како се у нашем народу каже, судова Шемјакина (историјски лик који је у основи само кажњавао и убијао). И то називамо судом. Суд у основи постоји зато да би утврдио истину, а кажњавање је у ствари световно утврђивање истине. Главни разлог постојања Хага је да казни једну од страна и да јој наметне осећај кривице.

- **Многи оцењују да је оптужница против председника Српске радикалне странке Војислава Шешеља политичке природе. Слажете ли се са овом констатацијом?**

Дуго познајем Војислава Шешеља, мада не могу да кажем да смо блиски. Као човек који држи до одређених принципа и храбро брани српске интересе, код мене изазива дивљење. Шешељ није градио каријеру прилагођавајући се околностима, већ им се супротстављао уколико су оне непријатељске у односу на његову земљу и народ. Његова одлука да се добровољно преда Хашком трибуналу, унапред знајући да је тај трибунал неправичан, је безусловна храброст. Немам уопште дилеме да је тужба против Шешеља политичка. Људи који су осудили Југославију 1999. године, методом бомбардовања а затим и територијалним цепањем, у суштини су одредили и своје понашање у односу на Војислава Шешеља. Њима је важно да осуде његов политички став и уклоне га из политичког живота Србије. Плаше се да ће њихове присталице, које су спремне да са њима праве компромисе, бити неконкурентне у поређењу са Шешељем, када он изађе из Хашког трибунала и врати се у Србију. Зато га тамо и држе.

- **Војиславу Шешељу се у Хашком трибуналу константно крше основна људска и процесна права због којих је био принуђен да чак штрајкује и глађу.**

Сећам се да смо 2006. године успели да реализујемо одлуку Државне думе везану за штрајк глађу Војислава Шешеља и одузимање права да се сам брани. Ми у Државној думи били смо забринуте за дешавања у Хагу. Били смо забринуте за судбину Војислава Шешеља као што смо то били и за Слободана Милошевића. Као парламентарци били смо врло активни. Министарство спољних послова испољило је одређену принципијелност и у случају Милошевић и у случају Шешељ. Желим да истакнем да је тај став био надахнут ставом тадашњег шефа државе Владимира Владимировича Путина. Он је покушао да спасе Слободана Милошевића и да помогне Војиславу Шешељу. Мислим да ће то бити важан моменат данашње расправе у Савету безбедности и понашања амбасадора Русије, Виталија Чуркина. Виталиј Чуркин добро познаје ситуацију у Србији, будући да је својевремено био специјални представник Русије за Југославију.

- **Група депутата Руске думе упутила је, поводом седнице Савета безбедности, писмо министру иностраних послова Руске Федерације Сергеју Лаврову, у коме се захтева да Русија као стални члан Савета безбедности затражи окончање рада Трибунала и хитно ослобађање Војислава Шешеља.**

У претходном и у овом сазиву Државне думе увек сам се залагао и учествовао у разним обраћањима када су у питању били конкретни поводи, укључујући и судски процес који се води против Шешеља. Нажалост, прошле недеље нисам био у Државној думи, нисам лично могао да потпишем обраћање депутата Министарству спољних послова, али се придружујем свакој иницијативи која се тиче окончања рада Хашког трибунала у текућој години и ослобађања Војислава Шешеља.

- **Члан сте Комисије за борбу против покушаја фалсификовања историје на штету Русије, коју је формирао председник Медведев. Многи историчари а и сам Војислав Шешељ упозоравају да се управо у Хагу врши фалсификовање историјских догађаја који су се десили на простору бивше Југославије у последње две деценије.**

Главни разлог постојања Хага јесте да казни једну од страна и да јој наметне осећај кривице. У сећању будућих генерација треба да остане утисак о историјској кривици

Срба и „правичном“ кажњавању Србије за злочине које је наводно извршила. Апсолутно се негира право народа на заштиту своје територијалне целовитости и државности. Вишеструко се мењају приоритети, тумачења наводних принципа и међународних односа који се односе на југословенску кризу. Када је криза почињала, Европа, Немачка и САД пожуриле су да признају независност Хрватске и Словеније, тумачећи то као подршку праву народа на самоопредељење. А када су Срби у Босни и Херцеговини желели то исто, престали су да говоре о праву народа на самоопредељење и почели су да говоре о важности територијалне целовитости таквих ефемерних територијалних творевина каква је у суштини Босна и Херцеговина. Србе у Босни и Херцеговини су на све начине приморавали да одустану од права на самоопредељење, па су били присиљени да се боре за то своје право и да га некако заштите. Све што су тада радили квалификовано је као тероризам и сепаратизам и никаквог разговора о праву Срба на самоопредељење није било.

Након неког времена, на карти се појавила још једна слаба тачка – Косово. Западни аналитичари су почели да се позивају поново на национално самоопредељење као руководећи принцип. При томе говоре да они који бране територијалну целовитост нису у праву. И опет сви они који су покушавали да се супротставе том ставу, постали су злочинци и непријатељи људског рода, и Слободан Милошевић, и Војислав Шешељ, и низ других руководиоца Југославије и Србије. Видимо да није у питању никаква принципијелна политика, већ политика која дејствује по принципу – оно што нам је корисно, то је и принцип међународних односа. Они који мисле својом главом и имају своју савест никада се неће усагласити да црно назову белом, а бело црним, у зависности од променљиве конјунктуре.

Р. В. С.

(Разговор је вођен уочи седнице Савета безбедности на којој се расправљало о раду Хашког трибунала)

Томо Ковач, некадашњи министар полиције Републике Српске, открива како је као млади службеник СДБ Босне и Херцеговине пратио Шешеља

Шешеља смо пратили и прислушкивали двадесет четири часа

Повод за разговор са Томом Ковачем, некадашњим командантом полиције Републике Српске (у периоду од 1992. до 1995. године), а затим и министром полиције у влади Радована Караџића било је објављивање књига „Полицијски досије“. Четвортомно издање „Полицијски досије“ садржи документа Службе државне безбедности која је интензивно пратила Војислава Шешеља од 1982. до 2003. године. Томо Ковач, као млади службеник Државне безбедности Босне и Херцеговине, био је један од оних који су током осамдесетих година интензивно пратили Војислава Шешеља. У разговору за „Велику Србију“ тврди да је Војислав Шешел тада проглашен државним непријатељем само због тога што се супротставио тадашњем комунистичком режиму. Према његовим речима, био је то довољан разлог да се сврста у ранг са терористима опасним по државу. Овај некадашњи оперативац Службе државне безбедности потврђује да је учествовао у одузимању Шешељеве актовке у возу на релацији Сарајево–Београд. Неколико година касније, некадашњи оперативац постао је и сам предмет обраде ДБ-а.

• **Због чега је Служба државне безбедности била заинтересована за праћење Војислава Шешеља ?**

Томо Ковач: Војислав Шешел постао је државни непријатељ због своје идеологије али и због тога што се жестоко супротставио људима као што су Хамдија Поздерац, Брана Миљуш и многи други. У то време било је веома опасно замерити се неким људима. Служба га је окарактерисала као човека који наступа са националистичких и анархолибералистичких позиција. Шешел је заступао ставове који су били супротни ставовима комунистичке партије,

што је тумачено као нарушавање система. У Босни су у анархолиберале сврставани сви који су мислили својом главом и били спремни да се неким супротставе. То је била Босна у којој нико са било каквим напредним ставовима, био он Србин, Хрват или муслиман, није могао дуго да опстане, почев од Меше Селимовића, до многих других. Босна је била тај тамни вилајет. То је и данас.

• **На основу документације која је објављена у књигама може да се закључи да је Шешел окарактерисан као неко ко је врло опасан по режим?**

Томо Ковач: Увек је неко од Срба био у обради службе. Пре Шешеља, то је био Ђилас. Стварани су српски државни непријатељи. На тај начин прављена је противтежа неким другим, много озбиљнијим обрадама Хрвата и муслимана, међу којима је био и Алија Изетбеговић. Обрађивали смо деловање терористичких усташких организација, поготово уочи Олимпијаде. Објективно, Срби су имали веома мало активности против државе и када се појавио неко ко се само супротстављао партији и личностима, одмах је због противтеже стављан у обраду.

Једнаке су се мере предузимале према људима који су били само политички неистомисљеници, какав је био Шешел и према терористима. Власт се тада бојала вербалног деликта и супротних мишљења. Шешел, млад, енергичан човек, се због својих ставова и своје личности савршено уклопио у слику државног непријатеља.

Шешел је могао да буде или високопозициониран човек у друштву, таквом какво је било или да постане дисидент. Он очигледно ово прво није желео и отишао је на другу страну. Постао је дисидент. Имао је неку своју идеју за коју се борио и за коју се и данас бори.

• **Да ли је Шешеља служба пратила 24 часа?**

Томо Ковач: Када вас служба једном сврста у систем обраде, онда сте интензивно праћени 24 сата. Не прати се

само ваше кретање напољу, већ вас прислушкују и на радном месту, прислушкују вам се телефони итд. Анализирају вас и вашу породицу. Улазе вам у дубину душе.

• **У којој мери сте ви били ангажовани на његовом праћењу?**

Томо Ковач: Био сам ангажован на његовом праћењу и прислушкивању. Имао сам прилику да уђем у суштину његовог размишљања. Ми који смо га пратили, имали смо прилику да га добро упознамо. Било је то фасцинантно. Тако рецимо, готово све колеге које су интензивно пратиле и прислушкивале Алију Изетбеговића, отишле су касније за њим. Толико их је фасцинирао док су га обрађивали.

• **У документима Службе државне безбедности који су објављени у књигама „Полицијски досије“ може да се прочита да је служба у више наврата путем претреса долазила до Шешељевих необјављених књига, рукописа, чланака итд, због којих је он касније и привођен и затваран.**

Томо Ковач: Постојала је група нас младих, способних, школованих, спортиста, који нисмо били деца комунистичке власти, па смо обично жртвовани да извршавамо те најтеже задатке, попут оних из филмова. То кажем зато што смо, поред Шешеља, пратили и Алију Изетбеговића и неке терористичке организације и од њих одузимали материјале. У мојим рукама се тако нашла и Прва Алијина исламска декларација итд.

Апсурд је што смо наспрам свему томе имали Воју Србина, који је своје критичке ставове према режиму изражавао кроз писање, што се некоме није допадало, те је постао државни непријатељ.

Сећам се да смо му једном приликом, у возу на релацији Сарајево–Београд, узели торбу. Док је он дремуцао, успели смо да украдемо ту торбу која се налазила изнад њега. Шта је било у тој торби, не знам. Колико се сећам, то се одиграло негде код Добоја.

• **Да ли је Шешељ могао нешто да уради а да служба то не забележи?**

Томо Ковач: Објективно, Шешељ није могао ништа да уради а да служба то не пропрати и забележи. Барем не у

Босни и Херцеговини. Не знам како је то било у Србији, јер је за то била задужена тамошња служба. Примопредаја праћења између босанске и српске службе, ако се рецимо Шешељ кретао возом, била је у Добоју.

• **Да ли сте са колегама из Србије размењивали информације?**

Томо Ковач: У почетку је било заједничког деловања. Како је време одмицало, односно како су се приближавале деведесете године, размена је била све слабија.

• **Како коментаришете то што је Војислав Шешељ објавио документа Службе државне безбедности о његовом праћењу?**

Томо Ковач: Од овог материјала би могла да се направи једна добра докторска дисертација. Људима који су сада у полицији овај материјал би могао добро да дође. Има тамо много занимљивих ствари.

• **Интересантно да сте ви као службеник државне безбедности учествовали у праћењу, а затим су и вас пратили.**

Томо Ковач: Да, књиге заиста дају једну хронологију догађаја. Тако, рецимо, у првом делу књиге „Полицијски досије“ ја сам тај који прати Војислава Шешеља, а у четвртом делу се појављујем као неко кога прате и интензивно обрађују. Колеге из Србије су ме обрађивале јер се нисам слагао са Милошевићевом политиком према Републици Српској.

• **Да ли је Војислав Шешељ знао да га пратите?**

Томо Ковач: Знао је и чак отворено показивао. Поједине колеге су биле толико дрске да праћење нису ни скривале. Интересантно је да обично неко мора да одговара када се открије тајно праћење, али не и у случају Шешељ. Оцењено је да је то нека врста додатног притиска на њега и нико није одговарао.

• **Познајете ли лично Војислава Шешеља?**

Томо Ковач: Шешеља нисам никада лично упознао. До почетка деведесетих година није било шансе да се неко ко је радио у полицијским структурама с њим сретне а да задржи посао. Нисмо се срели ни у ратно време, када сам ја био командант српске полиције, а затим и министар, ни касније.

Српска радикална странка захтева
смену председника Уставног суда Босе Ненадић

Председник суда у сукобу интереса

Српска радикална странка поднела је Народној скупштини, председнику Србије Борису Тадићу као предлагачу и Уставном суду захтев за разрешење председника и судије Уставног суда др Босе Ненадић. Разлози за разрешење су сукоб интереса и трајни губитак радне способности за вршење дужности судије Уставног суда.

Наиме, према Уставу и закону, судија Уставног суда не може вршити другу јавну или професионалну функцију изузев професуре на Правном факултету у Републици Србији. Међутим, др Боса Ненадић је професор на Правном факултету у Бањалуци, затим испитивач на правосудном и државном испиту у Републици Србији, и пише за часопис „Правни информатор“, чији је издавач предузеће „Интермекс“ из Београда. Ненадић је чак и један од 42 сенатора Републике Српске. Боса Ненадић, супротно закону, за све додатне послове прима новчане надокнаде.

Такође треба истаћи да Ненадић, као сарадник и аутор текстова, буквално одлуке и образложење Уставног суда представља као своје ауторске текстове, после незнатне дораде и туђи рад представља за свој.

То све представља повреду забране сукоба интереса, јер судија Уставног суда поред плате судије Уставног суда може да прима само накнаду за бављење професуром на Правном факултету у Републици Србији и ништа друго.

Ствара инквизицију

Сукоб интереса није једини основ за разрешење Босе Ненадић. Треба напоменути да је она као председник Уставног суда потпуно неовлашћено проширила своја овлашћења и готово на силу наметнула да се уреде и друга питања од значаја за рад суда.

– Очигледно је наметнула као личну фрустрацију да се пропише и службена одећа за судије Уставног суда. Наиме, као личност која сматра да поседује неограничени капацитет, а у оквиру тога вероватно и интелектуални потенцијал, она је наметнула службену униформу за судије Уставног суда, себи као председнику неки ланац око врата, вероватно да би личила на неког ректора Универзитета, као и обавезу свих судија да устану када она тако декорисана улази у салу како би је сви и конклюдентним радњама поштовали. Дакле, њу не интересује чињеница да тако нешто не постоји у нашој традицији. Она просто ужива у улози председника велике инквизиције која величину црпи из тоге, накинђурености и наводно симболичке сваког дела те назови-службене униформе. То показује не само да је опседнута том врстом симболике, већ и

Спорне одлуке суда

Као разлог за разрешење Босе Ненадић наводе се и многобројне проблематичне одлуке Уставног суда. Међу њима се истиче неуставна одлука која се односи на одборничке мандате а којом се омогућава тајкунима, олигарсима и организованом криминалу да купе законодавну власт.

да свесно и намерно демонстрира силу која у крајњем треба да доведе до поседовања неограниченог ауторитета – стоји у захтеву за разрешење Босе Ненадић који је потписао потпредседник Српске радикалне странке Драган Тодоровић.

Тадићев кадар

Др Боса Ненадић је 24. новембра 2007. године на седници Народне скупштине Републике Србије изабрана за судију Уставног суда Србије са листе од 10 кандидата које је предложио председник Републике Србије, а 26. децембра 2007. године за председника Уставног суда.

Понижавање колега

Евидентно је да та врста умишљености код Босе Ненадић показује патолошки карактер личности, који у крајњем појачава нагон за непогрешивошћу и апсолутистички карактер. Промене које она намеће у Уставном суду нису утемељене ни у нашој традицији. У Србији судије и тужиоци никада нису носили тоге, одоре и слично у судници.

Нова правила која је наметнула Ненадић понижавајућа су за њене колеге судије.

– Из чињенице да сви морају да стоје док она улази у салу и док не седне на резервисано место или столицу, намеће се закључак да понижава колеге судије и ставља им до знања ко је она. За протеклих 60 година судије никада нису у судницу улазиле накинђурени као краљеви, цареви или као енглеска краљица. Очигледно је да лични проблем ауторитета жели да надомести наметањем на силу ауторитета, и то не одлукама и радом, већ спољним манифестацијама демонстрирања силе. Дакле, има места основаној сумњи да је др Боса Ненадић трајно изгубила радну способност, због чега мора бити разрешена, јер губитак радне способности се очигледно штетно одражава на њен рад у Уставном суду – пише између осталог у захтеву Српске радикалне странке за разрешење Ненадићеве. Р. В. С.

Скандалозна одлука Владе Србије подрила Устав

Режим укида општине и одриче се Косова и Метохије

- *То што тренутно у неким деловима Косова и Метохије нема Срба, јер су морали да избегну, јесте аргумент пред СБ УН да у покрајини влада терор, а не изговор да Влада укине државне институције и преда Косово Шинтарима*

Влада Србије је на седници 17. јуна распустила општине у седам општина на Косову и Метохији и потпуно самовољно елиминисала оне представнике које је народ изгласао на изборима пре две године! Укидајући општинске извршне органе, владајућа већина није само прегазила Устав Србије и Акциони план који је усвојио парламент. Она је поручила прогнанима да је држава одустала од Подујева, Ђаковице, Суве Реке, Урошевца и Клине, Призрена и Дечана и да прогнани јужно од Ибра немају где да се врате. Њена одлука, међутим, неће имати последице само по ових седам општина, већ и по читав простор Косова и Метохије. Порука је јасна. Режим се одриче Косова и Метохије.

Под изговором да ће буџет уштедети од плата „свадљивих функционера нерадника“, Београд је направио нови корак у спровођењу Ахтисаријевог плана о мирној предаји покрајине стварањем новог стања на терену. Јер, уместо да државне институције у покрајини буду ојачаване и умножаване (како је предвиђено Акционим планом), њихов број се противзаконито смањује, а преостале бивају додатно ослабљене.

Према речима министра за заштиту животне средине и просторног планирања Оливера Дулића, на наредној седници Владе биће именовани „општински координатори“ који ће преузети само део послова за које је било задужено општинско руководство. Један од главних проблема који овако настаје је коме ће се обраћати Срби који желе да се врате у своје домове. Тако долазимо и до могуће правих разлога за укидање или редукцију општинских управа, а то је етничко чишћење Косова и Метохије мирним путем (такође Ахтисаријева замисао). У прилог томе иде и чињеница да је Клина повратничка општина и да се тамо одвија процес повратка у више села, што ће новим мерама највероватније бити стопирано.

Изговори

Предлог је формално потекао од ресорног министра Горана Богдановића из Демократске странке (ДС), а шефица Посланичког клуба „За европску Србију“ Нада Колунџија објаснила је да треба „укинути радна места у општинама на Косову и Метохији где нема Срба, јер се показало да постоје људи који седе у Србији, а не баве се проблемима људи у јужној покрајини“.

– Идеја да постоје људи који се баве проблемима Срба на Косову и Метохији је добра, али оно што се показало као лош резултат јесте да постоје они који седе у Србији и не баве се проблемима грађана у покрајини. Претпостављам да је таквој одлуци претходила анализа и да је она показала да постоје они који су на платном списку, али не раде посао због кога су изабрани – рекла је она.

Међутим, ако је то прави разлог, поставља се питање зашто надлежни у Београду две године нису радили свој посао, а то је (између осталог) да контролишу рад општинских власти (треба за почетак сменити министра за локалну управу и самоуправу који је то дозволио, а потом и ресорног министра који није интервенисао). Ако су их, пак,

контролисали и утврдили да не обављају посао како би требало, зашто их нису санкционисали прикладном мером? Само је један закључак. А то је да је власт:

1) или намерно дозволила да се о Србима на Косову и Метохији брину несавесни функционери, што је сада искористила да укине општине,

2) или да функционери и нису правили толико велике пропусте да би Београд реаговао, али је власт решила да сада против њих искористи било које грешке да би укинула општине.

У сваком случају, јасно је да је циљ био уништавање општина. Да није тако, само би уместо људи који лоше раде свој посао требало довести неке који ће радити боље. Не морате бити министар да би се држали просте логике – сваки српски сељак зна да када у селу нема доброг лекара, тражи се да дође добар, а не укида се радно место лекара.

„Аргумент“ број два је био да ће се овако уштедети. Посланица Г17 плус Стојанка Петковић рекла је да се „овиме неће елиминисати део општина, већ неколико људи, који се свађају без разлога и који су на терету буџету Србије“. Директор Дома здравља у Грачаници Рада Трајковић (о њој се, између осталог, много писало као о жени која је на платном списку Приштине) подржала је идеју о налажењу „новог модалитета“ за „преусмеравање новца“, јер „присуство Србије преко локалних самоуправа тамо где нема Срба треба прилагодити реалним потребама“. Али, ни тај изговор „не држи воду“.

Средства за укинута радна места су већ предвиђена буџетом, а јавности није представљен баш никакав план како ће се прерасподелити „уштеђена“ средства. Несумњиво је да ће највеће „парче“ добити владини координатори и њихови помоћници, а не да ће се подмирити „реалне потребе становништва“. Штавише, овако се те потребе додатно угрожавају. Како је казао и директор ПТТ Србија за Косово Ранђел Нојкић, „нова одлука ће још више да доведе до пометње људи који су у расејању, јер онда они не би имали коме да се обрате да би им се решио статус“.

Косово и Метохија је Србија

Дакле, и више је него очигледно да је јужна српска покрајина постала терет за режим у Београду којег желе што пре да се ослободу додворавајући се на тај начин Бриселу и Вашингтону. Став Српске радикалне странке је да је ово само још један показатељ да је влада спремна да се одрекне Косова и Метохије. И срамно је да влада као главни разлог за распуштање СО наводи рационализацију државне управе, док с друге стране гомила државну администрацију оснивањем разних агенција и тела.

Са оценама Српске радикалне странке сагласни су и у Скупштини заједница општина Косова и Метохије и Српско национално веће северног Косова и Метохије. Они су одбацили образложење о уштеди новца и навели да се „за плате општинских функционера троши мање новца него за мобилне телефоне у Министарству за Косово и Метохију”.

– Одлука Владе Србије директно је супротстављена званичном ставу власти у Београду да ће, наводно, Србија јачати своје институције на Косову и оснажити присуство српске државе. Овим је утрт пут за гушење српских институција и њихово утапање у систем албанских сепаратистичких власти у Приштини – саопштило је Српско национално веће.

„Укидање општина је заправо политички задатак који је министар Богдановић добио у Бриселу, јер се тиме жели укидање српских институција на Косову, које Запад сматра паралелним структурама”, саопштила је Скупштина, оптужујући Министарство за Косово и Метохију да је прекршило Закон о локалној самоуправи и поништило изборну вољу грађана.

Удар на Устав

Став Српске радикалне странке је да је Влада усвајањем одлуке прекршила Устав Србије, јер су органи поменутих локалних самоуправа избрани на редовним локалним изборима, који су 2008. године одржани на целој територији Србије. Министар за Косово и Метохију Горан Богдановић, немајући других аргумената, одговара да су то били „накарадни” избори!

– Ниједан закон није регулисао статус локалних самоуправа у покрајини, него су оне изједначене са свим осталим самоуправама у централној Србији. Одлука Владе Србије 2008. године о расписивању локалних избора на Косову била је накарадна. Изабрани су органи власти и у општинама у којима нема Срба и добили смо апсурдну ситуацију да у Баковци, Дечанима, Сувој Реци, Призрену, дакле, у општинама у којима има врло мало Срба, имамо пуну администрацију као да их је 10.000. Неприхватљиво је да ми тамо плаћамо неке председнике, потпредседнике, председнике скупштина, а да људи буквално ништа не раде и живе ван Косова, рекао је Богдановић.

Министар је, изгледа, заборавио да је можда и најбитнија улога тих људи да буду потврда српског суверенитета јужно од Ибра. Аналитичари истичу да је далеко већа политичка тежина једног председника општине који уз себе има целу структуру извршне власти по српском Уставу, него да има некакве координаторе. То значи да Београд сам слаби државни интегритет школским примером редукације суверенитета (управе).

Богдановић је поменуо да нема закона који регулише статус локалних самоуправа на Косову и Метохији, већ да

су оне изједначене са осталим самоуправама у Централној Србији и да просто нема логике плаћати управу тамо где нема више од десетак хиљада Срба. Да ли је тај аргумент тачан, а посебно је питање да ли је законит, брзо ћемо видети. Јер, ако ће принцип за организацију локалне власти бити тај колико у неком месту има Срба, онда ће се исти принцип примењивати и на другим местима у Србији.

Министар је истакао и да нису укинута локална самоуправа него „такозвани властодршци или председници општина, односно људи који, на жалост, у последње две године ништа нису урадили за оне људе који су 1999. прогнани са својих вековних огњишта”.

– Нико од доскорашњих руководиоца није обишао људе који се и данас налазе у колективним центрима. Они су очекивали да све то уради Министарство. Не може нико очекивати од мене, нити било од кога из владе да иде и да решава те проблеме – рекао је Богдановић 18. јуна у Пећкој патријаршији, што народ каже, и не трепнувши.

Са чизмом се не преговара

Опозиција је учинила колико је могла, с обзиром да живимо у тиранској држави. Сви опозициони лидери изнели су у јавност да се Србија овим потезом заправо одрекла седам општина, што ће имати далекосежне последице.

Шеф посланичког клуба Српске радикалне странке Драган Тодоровић захтевао је да се јужна покрајина врати у уставан поредак земље.

– Косово и Метохија је саставни део Србије и то што тренутно у неким деловима нема Срба, јер су морали да избегну, је нешто што треба да буде аргумент пред Саветом безбедности и Генералном скупштином Уједињених нација да у покрајини влада терор – поручио је Тодоровић.

Представници расформираних општина ступили су 24. јуна у протест испред зграде Владе Србије и најавили да ће тражити објашњење по ком су закону распуштене општине и поднети уставну жалбу Уставном суду Србије.

Бивши председник Скупштине општине Клина Свето Дабичљевић рекао је новинарима да је реч о самовољи министра Богдановића, „који гаси и последње што је српско на Косову и Метохији и који је у последње две године учинио све да тамо где ДС није на власти омаловажи рад локалних самоуправа и угуши њихов рад”. Дабичљевић је рекао да Богдановић „добија наредбе из Брисела” и да му је „највероватније Еулекс наредио да мора да почне гашење српских институција на Косову”.

Са „распуштенима” је једина хтела да разговара генерални секретар владе Тамара Стојчевић, док је државни секретар Министарства за Косово и Метохију Оливер Ивановић изјавио да опозиционе странке „критикују све и свашта”. Ипак, и он је морао да призна да се створа утисак „да је можда прибегнуто лаком решењу”.

– Можда смо могли да мало озбиљније ‘протресемо запослене’ и да уштеду остваримо тиме што ћемо оне, који заправо не долазе на посао и ништа не раде да би оправдали своју плату, заправо отпустити”, рекао је Ивановић и додао да са „одлуком владе нема расправе”.

То је тако демократски.

Р. В. С.

НАТО држава Косово се наоружава „хеклерима”

Први контингент од 375 пушака немачке производње „Хеклер и Кох” стигао је 7. јуна у јединице Снага безбедности Косова (СБК), а очекује се да ће ускоро стићи и други контингент, изјавили су званичници СБК.

Директор Канцеларије СБК за односе са јавношћу Ибрахим Шаља изјавио је да је то „прво оружје, а у будућности ће бити купљени нови контингенти како би се задовољиле потребе СБК за извршење одређених задатака”.

Иначе, у повратничком селу Жач опет су се чули рафални пуцњи. На камп повратника, који ту живе више од два месеца, пуцано је већ два пута, 12. и 19. маја, оба пута у касним вечерњим сатима.

У влади која је добила „двојку“, једна од „јачих“ карика – министар здравља

Докле бре више, Томице

На годишњицу оснивања владе објављени су резултати анкете о њеном раду – кабинет министра Цветковића добио је прелазну „двојку“. Министар здравља др Томица Милосављевић нашао се на мети седме силе, која је тражила одговор на питање када ће министар поднети оставку, подсетивши га да је у његовом ресору било највише хапшења, све због мита и корупције (протекле, 2009. ухапшено је седам директора државних здравствених установа, а недавно је том броју додато осам нових (четири лекара + четири фармацеута) челника здравствених установа и фармацеутских фирми). Министар је чврсто остао на бранику власти – одбио је сваку и најмању сумњу да то има било шта са њим и његовом одговорношћу. Најновија акција Министарства унутрашњих послова у сарадњи са Тужилаштвом за борбу против организованог криминала, са занимљивим називом „Краба“, започета пре 14 месеци, у којој су крајем јуна ове године ухапшени лекари и фармацеути због сумње да су учествовали у корупцији око набавке цитостатика, открила је да и у новој, европској влади, има „необавештених“. Наиме, у свом првом јавном реаговању тим поводом, министар здравља је рекао да о истрази и хапшењима није обавештен!!!

Шта је то министар здравља сазнао кад и остала јавност?

Др Ненад Боројевић, директор Института за онкологију и радиологију, његов заменик др Зоран Томашевић, начелник педијатрије др Зоран Бекић и начелница апотеке Ивана Поповић, ухапшени су 30. јуна ове године због сумње да су примили више од милион евра мита од београдских представништава фармацеутских компанија. На другој страни, због давања мита, ухапшени су Војислав Петровић, генерални директор „Рош“-а, Андреј Соретић, директор онколошког сектора компаније „Фармасвис“, Предраг Маринковић, шеф пословне јединице фармацеутске фирме „Астра Зенека“, а након хапшења, потом саслушања и признања, Ана Матовић, менаџерка „Астра Зенеке“, пуштена је да се брани са слободе. Такође, да се брани са слободе добио је шансу и Иван Попов, шеф Одсека за програмску хемотерапију на Институту, а за давање мита осумњичен је и Швајцарац Рене Каутз, представник компаније „Мерк“

који тренутно није доступан нашим истражним органима. У званичном саопштењу, полиција није искључила могућност да су ухапшени лекари узимали мито и од представника других фармацеутских кућа, па се може очекивати и „Краба“ у наставцима.

Директор онкологије и његови сарадници, како је саопштио министар полиције Ивица Дачић, терете се да су од априла 2007. до краја 2009. узели и до десет милиона евра мита од фармацеутских кућа и то, за намештање тендера за набавку цитостатика. Новац су, речено је медијима, трошили на лагодан живот - куповали су станове по Београду, на црногорском приморју, у иностранству, али и скупе аутомобиле, мобилне телефоне... Полиција је навела да је др Боројевић власник два стана у Београду и једног у Херцег Новом, др Бекић има четири некретнине у Београду, међу којима је и вила у улици Симе Игуманова (650 квадрата) и стан у Будви. Занимљиво је да су челници Института, како је саопштено медијима, били и чланови разних комисија које одлучују о томе који лекови ће се наћи на листама одобрених лекова, па су тако имали могућност да протезирају препарате фирми од чијих представника су добијали новац. Да ли је било малверзација и у којој мери, установиће даља истрага, јер је тужилаштво лекарима и фармацеутима одредило вишенедељни притвор.

Замена „теза“

Министар је у Институт за онкологију и радиологију Србије, установу у којој се лече најтежи болесници, они који су оболели од рака, хитно послао инспекцијске службе у ванредни стручни надзор. Медијима је саопштио да је све рађено према протоколима, да нема пропуста у лечењу и да је све у најбољем реду. Међутим – ухапшени лекари нису осумњичени да су нестручно радили, већ за корупцију! Исту замену тезе министар је извео и када су народни посланици, ко зна по који пут (овог пута је кап прелила чашу!) врло аргументовано образложили захтев за његовом оставком. У класичном комунистичком маниру оценио је да су захтеви појединих опозиционих странака за његовом оставком „деструктивни и усмерени на то да се поремети стабилност Владе, а не да се утврди истина и казне одговорни“ и на све то додао: „Ја лично не могу као министар здравља да сносим одговорност за нечије појединачне пропусте. Свака здравствена установа има органе упра-

вљања и процедуре су веома јасне и прецизне и предвиђају појединачну и колективну институционалну одговорност”, рече „необавештени” министар и остаде жив! Заборавио је да је ОН тај чија је последња када се доносе (нажалост коруптивни) закони и прописи у здравству, када се бирају директори и начелници, када се набављају опрема, лекови... И још да нам, везано за изјаву коју је дао агенцији „Бета”, појасни које се то „прецизне процедуре” примењују код криминалних радњи какве су мито и корупција! Наравно, пословична критика новинарима, на начин извештавања о „Афери цитостатици”, није изостала. Ерго – само сам ЈА (министар) тај који сам унапред аболиран од било какве одговорности! Некако, баш комунистички. „Друг” секретар, или неки други важан фактор, може да критикује, може да не зна, да не буде обавештен, али не може да буде одговоран, јер је одговорност – колективна! То је, наравно, потпуно супротно од добрих обичаја у „трулом” капитализму, у којем свака грешка и сваки пропуст имају своје име и презиме.

Посланици Српске радикалне странке, Нове Србије и Либерално демократске партије оценили су у скупштинској расправи да је крајње време да министар здравља, након бројних афера које су остале без епилога, поднесе оставку. Најновија афера на Институту за онкологију и радиологију, малверзација са цитостатикима, превршила је чашу.

Посланик Српске радикалне странке Александар Мартиновић изјавио је да је оставка једини морални чин који се очекује од Милосављевића, уз оцену да министар, како је рекао, „не би требало да поднесе оставку само због хапшења Боројевића, већ и због врло тешке целокупне ситуације у здравству. Очигледно је да он више не може успешно да води тај ресор”, закључио је Мартиновић. Оштре речи критике на адресу министра Милосављевића и захтев за оставком упутио је и председник Либерално демократске партије Чедомир Јовановић: „Једино што министар може да уради у овој ситуацији, а да даље не компромитује хиљаде људи који часно раде посао лекара, јесте да моментално поднесе оставку”, оценио је Јовановић. Захтев за оставком министра здравља подржао је и грански синдикат „Независност” и нагласио да не очекује да се његов захтев уважи.

Министар је те захтеве назвао „заменом теза”, уз опаску да, како је навео у писаној изјави достављеној Танјугу, „презире људе склоне корупцији и криминалу у било којој области и чини све да такве особе буду кажњене”. Није пропустио да нагласи: „Никад и нико није могао да ми нађе ниједну мрљу”. Министар је још оптужио опозицију да „извлачи циглу” из владајуће коалиције и тако одржао јавни час о томе шта у пракси значи „замена тезе” – уместо одговора на оптужбе за обиље пропуста, он плаши своје колеге да ће сви са њим пасти, јер ето, све зависи баш од те

„циглу” коју он, из неких разлога, представља. Странка Г17 плус нема другу.

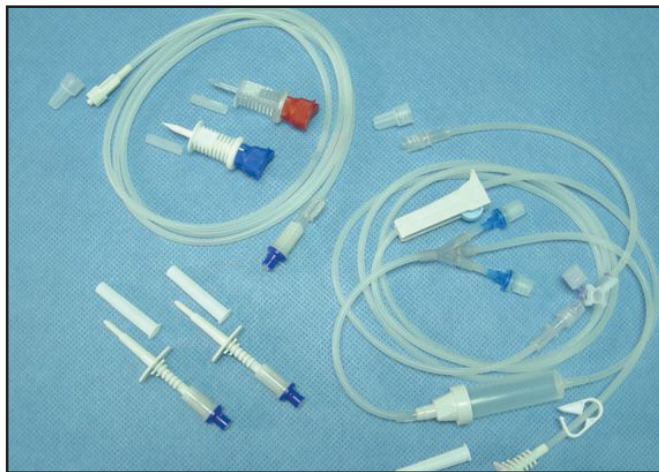
Министар са највише мандата и највише захтева за оставком

Афера на београдском Институту за онкологију брат је „близанац” афери на Институту за онкологију у Сремској Каменици, која се вуче већ дуже од годину дана, на коју је указивао Одбор за здравље Скупштине Србије, али је она вешто гурана под тепих. У инспекцијски надзор је министар здравља у Каменицу слао управо Боројевића, Томашевића и екипу из Београда. Уместо да се позабаве тиме како су у Каменици домаћи пацијенти постали пацијенти другог реда, остављени да чекају на „листама чекања” (такође министров „изум”), док пре њих у редовно радно време, према уговору са страним осигурањем (министар није знао? Необавештен?) предност имају страни осигураници, а наши, ако имају паре, има и наде да преживе, ако немају, живот им не вреди ништа. На то су први упозорили лекари из Каменице, потом и пацијенти, али – ништа! Екипа која је сада у затвору, у лето 2009. била је у инспекцијском надзору у Каменици и пронашла да је све у реду, само су мало међу(не)људски односи поремећени.

Листа афера која прати „вечитог” и „необавештеног” министра је заиста импресивна – реформа трансфузије обиловала је потресима, од тога да је троје пацијената путем трансфузије добило вирус ХИВ-а, до планова да се прикупљена крв (добровољним давалаштвом) шаље ван земље на обраду. Памтимо још и афере „тетабулин” (уместо серума против тетануса пацијенти су добили „богојављенску” водицу), па аферу „Јуцит” (набавка кола за хитну помоћ – ни кола, ни пара, ни фирме која је победила на тендеру!), па афера „набавка намештаја” за београдске домове здравља, пожар у КБЦ „Мишовић”. Наравно, ту је и круна свега – набавка вакцина против „свињског”, мексичког или већ, новог грипа, преко фирме неизбегног Мишковића, где су пред очима јавности две угледне фирме унапред дисквалификоване, због, наводно „процедуралних” пропуста. Сада те неискоришћене и непотребно набављене, скупе вакцине поклањамо, а да ли ћемо и од чега платити целокупну поручену дозу, нико не помиње, најмање министар. У овом тренутку, министру ни најмање не смета што је мандат УО РЗЗО истекао још у марту, а на челу заједничке касе је директорка која је такође нелегитимна, јер је и њој мандат истекао, али то министар и не помиње.

Искрено звучи забринутост министра да ће лоше писање по медијима о афери „Боројевић” пољуљати поверење у српски здравствени систем, у којем он лично није видео лек за своје тегобе, већ га је мирно потражио у систему којем највише верује – немачком здравству.

Р. В. С.

Недавни штрајк лекара указао
на озбиљне проблеме у функционисању примарне заштите

Лекари или писари?

Недавни штрајк лекара у домовима здравља, у организацији Синдиката лекара и фармацијата Србије, који је уследио након много пута истицаног незадовољства лекара у тим установама, прошао је у медијима доста незапажено. Знамо како се армија ПР-оваца и чланова министровог кабинета приоритетно бави медијима, настојећи да их контролише колико год је више могуће, не бирајући начин и средства (питање за госп. Шабића и заштитника грађана, госп. Јанковића – када намеравају да испитају у којој мери су корумпирани поједини новинари, извештачи рубрике „здравство“ и да ли у томе, можда, удела имају РЗЗО и Министарство здравља?), како би у медијима „прошло“ само оно што се сматра пожељним, а затрло све оно што би бацало негативну слику на државно здравство. Где је ту реалност и објектиност, основни стандарди новинарског заната, мање је важно. Незадовољни условима рада, лекари су средином јуна организовали једночасовни штрајк упозорења у домовима здравља, јер су, како су медијима изјавили, претворени у обичне административне раднике, од којих се очекује да приоритетно попуњавају брдо формулара и некаквих папира, тако да за свој основни посао, да лече грађане, да се баве превенцијом, готово да немају времена. Предлог да се у домовима здравља радно време продужи за сат времена, са једне стране наишао је на одобравање грађана, јер многи од њих раде до 17 часова и све теже успевају да помире европско радно време са обавезама које их чекају у породици. На другој страни, изазвао је револт лекара, који сматрају да промена радног времена неће донети пацијентима ништа посебно.

Секретаријат за здравство града Београда пре годину дана покренуо је иницијативу да београдски домови здравља прилагоде своје радно време потребама грађана и обезбеде рад до 20 часова, као и дежурства током викенда.

Да ли лекари раде за индустрију хартије?

Лекарска комора Србије је изнела став да продужење радног времена у домовима здравља неће допринети и бољем квалитету здравствене заштите и указала да би здравствене установе имале веће материјалне трошкове. Лекарска комора је у свом саопштењу истакла да се она залаже за потписивање Посебног колективног уговора за здравствену делатност у Србији, којим би био регулисан положај запослених, начин рада, радно време, као што је то већ учињено у другим делатностима. Лекари у домовима здравља немају ништа против продужења радног времена за један сат, објективно, то је већ на снази, међутим, увођењем две радне суботе и једне радне недеље за све запослене достигао би се фонд од 175 радних сати на месечном нивоу и за то баш немају разумевања. Рационализација у примарној заштити, штедња, смањење броја запослених, захтеви су који се последњих пар година ултимативно постављају пред домове здравља, а очекује се да некако (уз помоћ ког чаробног штапића?) очувају постојећи ниво здравствене заштите и изађу у сусрет потребама грађана. Лекари, кроз чије амбуланте у домовима здравља дневно често прође и по 30-40, па и 50 пацијената, негодују због етикете „нерадника“ која им је, сматрају они, олако „пришивена“. Просечна старост лекара опште

медицине је преко 50 година. Лекари имају обавезу континуиране медицинске едукације како би пратили најновија достигнућа савремене медицине, а то говори да се њихове обавезе не завршавају у амбуланти. Предвиђено је да се едукација обавља у склопу радног времена, а сваки лекар би требало да сакупи 12 интерних и 12 екстерних бодова, како би задржао своју лиценцу. Сате посвећене едукацији нико не рачуна као радно време. Посебна мука за лекаре у домовима здравља јесте енормна „папирологија“, којој се не назире крај. Они даноноћно попуњавају некакве формуларе, а њихов број се непрекидно увећава. Неко се од лекара досетио, па је све те папире прикупио и измерио на ваги и дошао до занимљивог резултата. У просеку, сваки лекар у дому здравља дневно попуни најмање пола килограма формулара, рецепата, упута... Седмично, то је озбиљних 3,5 килограма, а на месечном нивоу та бројка догура и до 15 килограма, годишње пуних 180 килограма по доктору! Изгледа да лекари ударнички раде за профит индустрије папира, а не за боље здравље пацијената.

Лекари већ годинама упозоравају на непотребно администрирање које им је наметнуо РЗЗО, али их нико не слуша. Класичан пример разговора глувих. Кад је кап превршила чашу, дошло је до штрајка лекара у домовима здравља. Пацијенти су их разумели, надлежни, наравно – нису. Ево како су на интернет сајтовима грађани коментарисали штрајк лекара – „Као пацијент, подржавам ставове и захтеве Синдиката домова здравља. Највећи део реформе здравства је ишао на штету пацијената и превентивне здравствене заштите. Годинама нису грађени нови домови здравља. Млади лекари чуче на бироу за запошљавање, а постојећим лекарима само скраћују време рада са пацијентом и стигли су до „норме“ од 8 минута по пацијенту. Какве то везе има са европским стандардима, то је ругање европским стандардима. Осам минута је потребно за администрацију, а онда за пацијента остаје само „довиђења“. Па још сад да лекарима продуже радно време како би још могли да приме 7-8 пацијената, да им узму партиципацију и кажу довиђења, дођите опет сутра. А о рецептима и лековима да и не говорим. Запошљавати млађе лекаре, отворати нове домове и не продужавати радно време, а повећати норму рада са пацијентом на бар 25 минута. Напред превентива, синдикати!“ (са сајта листа „Политика“, 22. јуна 2010).

Ко се не би сложио са овим коментаром! Други посетилац „Политикиног” сајта био је још илустративнији – „није овде проблем радно време и дужина, школовани људи јасно знају своје обавезе и да се нису придржавали обавеза, никада не би постали лекари. Радно време је само повод да се изрази револт, јер исцрпљеног коња не можете шибати у недоглед...”

Нису исти ни домови здравља, као ни службе

Не могу се у исти кош стрпати домови здравља у центру града и они који покривају приградске општине. Осим што је у приградским домовима здравља другачији ритам рада, различита патологија због које грађани долазе код лекара, постоје и организационе и структурне специфичности, битно различите од оних које су на снази у централној градској зони и оне би морале бити уважене.

Сви београдски приградски домови здравља, а слично је и са многим домовима здравља у унутрашњости, имају хитну медицинску службу, јер Завод за хитну медицинску помоћ Београда покрива само градску зону. Наравно, хитна служба ради 24 сата, свих 365 дана у години. Домови здравља Барајево и Обреновац у свом саставу, осим хитне службе, имају и дијализне центре. У дијализним центрима на снази је такође 24-часовни режим рада. Реч је о тешким бубрежним болесницима који морају бити под сталном лекарском контролом, при чему се у тим одељењима мора обезбедити и двајање пацијената који имају хепатитис „Б” и „Ц” и који су под посебним надзором. Дом здравља Лазаревац је специфичан по томе што има и мало породилиште. РЕИК Колубара је својевремено уложио средства у изградњу и опремање тог породилишта, желели су да се њихове суграђанке порађају у Лазаревцу, Београд им није тако близу. Ова служба такође тражи 24-часовно дежурство. Домови здравља у приградским општинама имају и мртвозорачке службе, а оне по природи ствари раде 24 сата, јер смрт не бира време. Од градских домови здравља мртвозорачку службу имају само домови здравља Палилула и Вождовац, док их остали домови у градској зони немају.

Хитна служба, дијализа, породилиште, мртвозорци, уз редовне службе примарне заштите, захтевају и од приградских домови здравља посебну организацију. Уз све то, постоје и специфичности у оквиру специјалистичких служби. Радно време за радиолошке службе, према Закону о заштити од радијације не може се продужити никаквом одлуком, јер је радно време радиолога и радиолошких техничара у зони високог зрачења, односно високог ризика по њихово здравље, већ одређено Законом о заштити од јонизујућег зрачења, подсећају радиолози, али – нико их не чује! Сви који раде у радиолошким службама носе дозиметре који се читавају једном у месец дана, како би могла прецизно да се прати, код сваког појединачно, изложеност зрачењу. Званично радно време за ову службу, према закону, износи 30 сати недељно. Такође, радиолози и радиолошки техничари имају 40 радних дана годишњег одмора. То се не може мењати одлуком градског секретара за здравство, нити било којим прописом.

Све у свему, из угла пацијента, било би лепо да домови здравља дежурају викендом, да раде 24 сата, али да имају довољно лекара, да имају услове рада какви приличе 21. веку, довољно средстава да буду пристojно плаћени... А дотле, док је „вечитог”, „незаменљивог” министра, начекаћемо се, нема нам помоћи.

Р. В. С.

Ниска откупна цена пшенице и елементарне непогоде
упропастили пољопривреднике у Србији

Откупна цена пшенице не покрива ни трошкове производње

Пише: Владимир Мишковић

Трошкови производње меркантилне пшенице рода 2010. године износе 64.480 динара по хектару, показало је истраживање Задружног савеза Војводине. То значи да би откупна цена пшенице морала бити 17,73 динара по килограму како би се покрили трошкови производње, и то са очекиваним просечним приносом од 4.000 килограма по хектару. Међутим, из медија се може сазнати да ће млинско-прерађивачка индустрија и власници силоса пољопривредним произвођачима понудити највише 9,5 динара по килограму пшенице. То је зато што је у процесу приватизације досовска власт продала силосе, па је после тога, да би спречила монопол, донела Закон о јавним складиштима, по којем држава плаћа новим власницима силоса да чувају пшеницу. Међутим, Закон није заживео и пољопривредници морају да прихвате ону цену која им се нуди. По тој цени, сељак ће уз принос од 4.000 килограма по хектару добити само 38.000 динара, што у односу на трошкове производње представља губитак од чак 26.480 динара по хектару!

У Србији је пшеницом прошле године засејано 484.840 хектара, од чега 248.448 хектара у Војводини. Србија за производњу хлеба између две жетве потроши око 920.000 тона пшенице. С неопходним залихама, прехрамбена сигурност и избегавање увоза пшенице обезбеђује се летином од 1,2 милиона тона. Према најоптимистичнијим прогнозама, укупни род пшенице у Србији у 2010. години ће износити око 1,5 милиона тона, (1.500.000.000 килограма) пшенице. Када се та бројка у килограмима помножи са откупном ценом од 17,73 динара по килограму пшенице и од ње одузме цифра која се добије са откупном ценом од 9,5 динара по килограму, долази се до невероватне цифре од чак 12 милијарди и 345 милиона динара, колико ће сељаци у Србији укупно бити на губитку ако откупна цена буде била 9,5 динара по килограму.

Киша, град, болести биљака и тропске температуре додатно отежавају положај пољопривредника

Ратари се ове године суочавају и са великим штетама проузрокованим елементарним непогодама. У општини Житиште у Банату, после рекордно великих падавина, већ недељама је под водом 70 одсто од укупно 46.000 хектара ораница. Усеви су пуни воде, па и поред даноноћног рада пумпи и багера водостај у атарским каналима у општини и даље расте. Пољопривредници кажу да више нема никакве шансе за пресејавање, жито је скроз поплесњивило и проклијало, јер у њиве од блата нико није могао ући пуних месеца дана. Процењује се да је због набујалих река и појаве подземних вода у Војводини поплавлено око 10.000 хектара пшенице, највише у Банату. Поља су пренатољена и готово свуда се могу видети такозвана „водена огледала“. Додатну невољу становницима пограничног села Међа у општини Житиште донео је и град.

У четири јужнобанатске општине – Панчеву, Опову, Ковачици и Алибунару пшеница је засејана на више од 27 хиљада хектара. У панчевачком атару пшеница се налази на

више од 10 хиљада хектара, семенска пшеница на хиљаду и 200 хектара, а озими јечам на 340 хектара. И док је обим производње познат, квалитет пшенице се не може поуздано предвидети, јер још нису сагледане последице дугог кишног периода. Хладно време је утицало на процес зрења, тако да је на неким усевима мањи број зрна по класу, па се не може рачунати на 40 зрна по класу, што је ранијих година био стандард.

Ратари у Кикинди сматрају да је општина морала адекватније реаговати и да у атар Кикинде одмах доведе пољопривредне инспекторе из Новог Сада који би потврдили алармантно стање. У општини им одговарају да је више власника требало да пријави штету. До сада је евидентирана штета на око 4.650 хектара, што је тек 6,59 одсто укупне обрадиве површине у општини од 70.000 хектара. И једни и други сматрају да водопривредна предузећа „Воде Војводине“ и „Горњи Банат“ нису очистили канале, иако пољопривредници редовно плаћају водне доприносе. Вода је висока колико и кукуруз, а пшеницу многи неће ни жети.

Према непотпуним подацима општинске комисије у Сремској Митровици, 850 хектара ораница у митровачкој општини је под водом, док у Асоцијацији пољопривредних произвођача Срема тврде да је угрожено и до 80 одсто њива под кукурузом, сојом и пшеницом, а бостану и повртларским културама више нема спаса, иако су слали безброј дописа упућених на адресу ресорних министарстава. Од 230 хектара под сојом и кукурузом у атару Забран код Лаћарка потпуно је поплавлено 150 хектара. Цело пролеће тамо лежи вода, јер су канали тотално запушени, иако за одводњавање ратари држави плаћају 1.800 динара по хектару. Још нису сагледане ни последице дугог кишног периода, а у међувремену су наишли тропски дани, за које стручњаци сматрају да су нова елементарна непогода. Високе температуре скраћују наливање зрна, биљка почиње да жути, престаје вегетација и то доводи до превремене и слабе жетве.

После невремена које је погодило ваљевски крај, град је нанео штету усевима, баштама и пластеницима, закључила је Комисија за процену штете од елементарних непого-

да града Ваљева. Штета на пластеницима и баштама је тотална, док су нешто боље прошли усеви који су у таквој фази раста да се може очекивати њихов опоравак. Јечам и пшеница су полегли, кукурузу је уништено лишће. На воћним засадима је јак ветар оштетио плодове, а шљива је боље прошла, јер још нема развијен плод.

Развој биљака не угрожавају само временске неприлике, већ и најезда болести. Поједина пшенична поља захваћена су јаким гљивичним обољењима која уништавају зрно (фузаријум), што се сада не може спречити употребом хемијских средстава. Ситуацију би нешто могле да поправе хладније ноћи и сунчани дани, што би успорило ширење болести.

Милорад Крстин: Ослободити пољопривреднике плаћања закупа и водног доприноса

Истовремено, процењује се да ће висока понуда пшенице у време жетве проузроковати нижу откупну цену пшенице, што ће, уколико држава не регулише тржиште пшенице у правцу смањења понуде или повећања тражње, довести до губитака пољопривредника и задруга. Да би се умањили губици, посланик СРС-а у Републичкој скупштини и члан одбора за пољопривреду Милорад Крстин тврди да Републичка дирекција за робне резерве у време жетве интервентно мора да откупи најмање 300.000 тона пшенице по откупној цени од 17,73 динара по хектару, уз истовремено увођење извозних стимулација за пшеницу намењену извозу.

Крстин такође сматра да се хитно морају формирати комисије за процену штете, које би процениле штету на пољопривредним површинама.

– Регистрована пољопривредна газдинства (задруге и пољопривредни произвођачи) треба да се ослободе плаћања закупа на државно пољопривредно земљиште и водног доприноса у проценту који одговара штети која је начињена на парцелама које обрађују. Држава треба регистрованим пољопривредним газдинствима да плати и трошкове сушења пшенице на местима где је утврђена штета на пољопривредним површинама, уколико сушење буде неопходно – истиче Крстин.

Пољопривредници у Војводини протестовали због ниских откупних цена пшенице и неспособних локалних власти

Незадовољни пољопривредници су протестовали на улицама и магистралним путевима широм покрајине. Разлог њиховог незадовољства је монопол трговаца, који приликом откупа пшенице диктирају цене од 7 до 9 динара по килограму. Највећи протести организовани су у Сремској Митровици, где је око пет стотина трактора више сати кружило по улицама града. Пољопривредници најављују радикализацију протеста. И ратари из општине Житиште су своје незадовољство изразили вожњом трактораима кроз насеље, протествујући што је водопривредно предузеће касно очистило канале, што је довело до великих поплава у општини. Стотине кикиндских земљорадника и велике фирме које имају пољопривредно земљиште су на протесту затражили да локална власт прогласи поплаву елементарном непогодом, јер им је вода уништила више од 80 одсто усева. Пољопривредници кажу да жетва неће ни почети јер је пшеница под водом, а неки трпе милионске штете.

Скандалозна одлука Владе да спречи
у свајање Резолуције о осуди геноцида над Јерменима

Паре прече од осуде злочина

- *Доношење Резолуције о осуди геноцида почињеног над Јерменима неповољно би се одразило, поред осталог, на билатералне политичке и економске односе са Републиком Турском, која је важан фактор у региону и наш значајни спољнополитички партнер – стоји у обра- зложењу које је потписао Ивица Дачић*

Влада Србије дала је препоруку Народној скупштини да не прихвати Предлог резолуције о осуди геноцида над јерменским народом, почињеног у периоду од 1915. до 1923. године од стране отоманске Турске, који је у марту Народној скупштини поднела група од 54 посланика Посланичке групе Српске радикалне странке.

Ђуте због интереса

У скандалозној одлуци коју је потписао председник Социјалистичке партије Србије и потпредседник владе Ивица Дачић каже се да осуда овог монструозног злочина, у којем је убијено преко милион Јермена, није у економском интересу Србије!

– У свајање резолуције у Народној скупштини о осуди геноцида над јерменским народом, почињеног у периоду од 1915. до 1923. године од стране отоманске Турске, није у спољнополитичком интересу Србије. Доношење резолуције о осуди геноцида почињеног над Јерменима неповољно би се одразило, поред осталог, на билатералне политичке и економске односе са Републиком Турском, која је важан фактор у региону и наш значајни спољнополитички партнер. Односи између Републике Србије и Републике Турске видно су унапређени у последњих годину дана, обновљен је и интензиван политички дијалог на на вишем нивоу и предстоје значајне политичке и економске активности у наредном периоду, што је у интересу Републике Србије. Са становишта укупних интереса Републике Србије, усвајање резолуције би било контрапродуктивно. Из наведених разлога влада сматра да не треба прихватити Предлог резолуције – стоји у допису који је Дачић упутио Народној скупштини.

СРС тражи осуду злочина

Српска радикална странка поднела је предлог резолуције имајући у виду да је геноцид универзални злочин и да истребљење људских група представља опасност за целокупну цивилизацију и узимајући у обзир да турска влада одбија да осуди геноцид почињен над јерменским народом. У Предлогу резолуције Српска радикална странка пошла је од чињенице да су признати научници доказали постојање геноцидне намере званичника турског режима усмерене ка уништењу јерменског народа.

Сећајући се геноцида почињеног над Србима, Јеврејима и Ромима у Независној Држави Хрватској током Другог светског рата и непролазности његових последица и подсећајући се геноцида почињеног над јеврејским народом од стране нациста у Другом светском рату и његових

трајних последица, Српска радикална странка изражава своју спремност да се до краја бори против злочина геноцида, његовог релативизовања и негирања. Доношењем резолуције о геноциду над јерменским народом, Народна скупштина Републике Србије требало би да да свој допринос у борби против овог злочина. На тај начин истина о геноциду над Јерменима ће наћи свој пут до свих грађана Србије, а тај стравични злочин неће бити заборављен. Међутим, Дачић и његове колеге из владе сматрају да геноцид над Јерменима не треба осудити.

Дан сећања на жртве

Геноцид над Јерменима се обележава 24. априла, јер су тог да, на 1915. године турске власти ухапсиле, без основа, око 200 виђенијих Јермена у Константинопољу. Они су пребачени у затвор, где су убијени. Тако су почела масовна убиства. У Предлогу резолуције Српске радикалне странке затражено је да се 24. април и у Србији обележава као дан сећања на жртве геноцида над Јерменима.

Спорно образложење владе

Скандалозно објашњење Владе Србије да резолуција о осуди злочина над Јерменима не треба да буде усвојена зарад очувања добрих економско-политичких односа са Турском у најмању руку је спорна, имајући у виду да такви односи и не постоје. Подсећамо да је Турска једна од првих земља које су признале нелегално проглашену независност Косова и Метохије и послале амбасадору у Приштину. Такође, Турска је земља која, уз САД, даје највећу финансијску помоћ тзв. влади Косова. Како то да влада у Анкари није бринула за политичке и економске односе са Србијом када је признавала Косово? Због чега је Србији Турска важнија него Србија Турској?

Ово су питања на која би грађанима Србије Борис Тадић и Ивица Дачић морали да одговоре!

Шамар Србији

Оваква одлука Владе Србије само је још једно у низу понижења које су доживели грађани Србије. Политика стављања интереса изнад истине и жртава још једном је потврђена. До сада су Тадић, Дачић, Динкић и други дискриминисали српске жртве а сада су дискриминисане и јерменске.

Р. В. С.

Убијали жене и децу

Највећа зверства над Јерменима су почињена од 1915. до 1918. године, током Првог светског рата. Тада је велики број Јермена насилно пресељен и подвргнут животним условима који су довели до њиховог уништења. У Отоманском царству јерменска деца, жене и мушкарци су прогањани, убијани и често масакрирани. Злочини су обновљени у периоду од 1920. до 1923. године, када су преостали Јермени били протеривани и убијани од стране власти отоманске Турске. До краја 1923. године територија Мале Азије и западне Јерменије остала је без јерменског народа.

Српски радикали исправљају неправду Владе Србије

Живео јерменски Нагорно Карабах

(позадина наслова: застава Нагорно Карабаха)

- *Српски радикали и њихов председник др Војислав Шешељ неће одустати од захтева за званичну осуду геноцида над Јерменима, поготово сада, када Турска поново покушава да се наметне као сила на читавом Балкану. Исто тако, нажалост, званичне власти Србије минимализују утицај Интерпарламентарне скупштине православља, организације која окупља посланике православне вероисповести из свих парламената света*

На заседању одржаном у Београду, почетком јуна прошле године, ова организација донела је резолуцију која у потпуности подржава све српске ставове по питању Аутономне покрајине Косова и Метохије. Овогодишње заседање одржано је у Јеревану, главном граду Јерменије, а посланици, делегирани из више од двадесет европских, азијских и афричких парламената, потписали су резолуцију којом се у потпуности осуђује Азербејџан због провокација на граници са Нагорно Карабахом, као и због систематског уништавања културних и верских споменика јерменског народа. Нажалост је права реч, јер је значај овог интернационалног тела много боље препознат у већем броју земаља, како оних великих, попут Русије, тако и оних мање утицајних на светској сцени. На београдском заседању ова организација донела је резолуцију у којој се инсистира на поштовању и примени резолуције Уједињених нација 1244, а истовремено се позивају на уздржаност државе које још нису признале самопрокламовану квазидржаву Косово. Осим тога, у овој подугачкој резолуцији оштро се осуђују сви терористички акти према православним Србима и другим становницима неалбанске националности. Посебно је подвучено да су манастири, цркве, споменици и друга културна богатства, искључиво власништво Републике Србије, Српске православне цркве и српског народа, да су неотуђив део европског и светског културног наслеђа, те да, као такви, обавезно морају бити сачувани и заштићени. Православни посланици из 29, већином европских парламената, изразили су нарочиту забринутост због растућег насиља и прогона српског народа у покрајини Косово и Метохија, које поприма форму поновног етничког чишћења, са препознатљивим циљем систематског брисања најстаријег српског идентитета, историје и уопште карактера српске хришћанске културе у Аутономној покрајини Косово и Метохија.

Осуда политике и вандализма Азербејџана

Ове године, од 28. јуна до 2. јула, 7. генерално заседање Интерпарламентарне скупштине православља одржано је у Јеревану, главном граду Јерменије. Домаћини су од првог дана овом скупу посветили много већу медијску пажњу него што је то био случај у Београду. Сви чланови скупштине православља, који су делегирани од својих парламената, примљени су на највишем државном нивоу, а домаћини су нарочитом пажњом обасули две делегације, руску и српску. Мада, када смо ми у питању, множина и није применљива, Србију је представљао само један народни посланик – српски радикал Огњен Михајловић. Узгред, ни-

је лоше напоменути да све трошкове пута и боравка сноси ова међународна организација, никако Скупштина Србије.

Одмах је било јасно зашто су домаћини посебно срдачни према Русима и Србима; Руси су им помогли да се одбране од Азера, а Србе доживљавају скоро као сународнике, јер имамо истоветан пут страдања, геноцид је реч која нас је ујединила за сва времена. То је био и централни разлог окупљања у Јеревану, расправљало се о резолуцији под насловом “Очување јерменских хришћанских духовних и културних споменика у региону и мирољубиво решење питања Нагорно Карабаха”. Наиме, још увек су свакодневни инциденти на граници Нагорно Карабаха и Азербејџана, иако је овај рат завршен још 1994. године. Изазивач ових чарки је Азербејџан, чији председник Илхам Алијев

Слика из 1980: Јерменско гробље у области Нахичеван

Исто гробље 2005. године: Азербејџански војници разбијају качкаре (надгробне споменике)

свакодневно употребљава ратну реторику, тако да су 5. јуна страдала четворица јерменских војника, а више их је рањено.

Зато није било тешко изабрати речи у дискусији поводом резолуције. Ипак, требало је и отклонити неке дилеме, што је Михајловић и учинио у свом говору: „Обраћам се пре свих нашим домаћинима, браћи Јерменима. Браћи, зато што смо заједно бранили Византију, зато што су покушали да нас истребе и зато што нас и данас нападају дивља племена. И одмах да вам кажем, немојте да мислите да вас нећемо подржати зато што Азербејџан није признао независност терористичке творевине која себе назива Косовом. То није исто. Карабах има право на своју самосталност, да је остао у Азербејџану, данас тамо не би било Јермена. А то је ваша колевка, баш као што је то за Србе Косово и Метохија. И није проблем Азербејџан, него они који стоје иза њега, они који се богате од његовог гаса и нафте. И опет као у Србији. Опет су западне силе подстрекачи сукоба. Ми смо мале, споредне мете које треба почистити на путу до главног циља – велике Русије.” Овај део говора изазвао је бурну одушевљења, јер је очигледно погодио у нит коју осећају сви православни посланици, па је и дискусија која је уследила била потпуно отворена, без уобичајене двосмислености или дистанце типичне за политичаре. Зато је и резолуција усвојена једногласно, а тим путем је осуђено уништавање и скрнављење хришћанских јерменских вредности: цркава, манастира, крстова урезаних у камен („качкари“), историјско-културних споменика и светих места. Истовремено, скренута је пажња земљама потписницама Конвенције за заштиту светског културног и природног наслеђа на њихову одговорност за уништење историјских споменика православне духовности и културе.

Најдиректнији део јереванске резолуције строго осуђује милитаристичке изјаве власти Азербејџана, у вези са њиховим намерама да питање Нагорно Карабаха реше употребом силе, а уједно се поздрављају напори „Минск групе” који су усмерени ка мирном решавању овог питања, у складу са одредбама међународног права и поштовања права становника Нагорно Карабаха на самоопредељење.

Српски радикали за званичну осуду геноцида

Рад на резолуцији прекидан је неколико пута и то због званичних сусрета са највишим функционерима јерменске државе. Већ првог дана православне посланике примио је председник парламента Републике Јерменије Тигран Торосиан, који се посебно обратио госту из Србије. Наравно, господин Торосиан је указао на сличности два народа, како оне из прошлости, тако и ове данашње. Са своје стране, Михајловић је информисао господина Торосиана да је Влада Србије одбила предлог резолуције Српске радикалне странке којим се осуђује геноцид над Јерменима. Наравно, српски радикали и њихов председник др Војислав Шешељ неће одустати од борбе, поготово сада, када Турска поново покушава да се наметне као сила на читавом Балкану.

Његова светост патријарх јерменски Гарегин II

Уследила је посета патријарху Јерменске православне цркве, Његовој светости Гарегину Другом, који је православне посланике примио у патријаршији, која се налази у подножју култне планине Арарат. У посебном разговору са парламентарцем из Србије, Његова светост је показао да зна све о Косову и Метохији, те да је одлично информисан о свим најновијим збивањима у овој јужној српској покрајини. Иначе, читав комплекс патријаршије, којег чине Саборна црква, богословија и патријархов двор, налази се око порте у којој су бројни качкари. Ови у патријаршији су посебни, калуђери их зову „избеглице”, зато што су спашени са територије коју контролишу Азери.

Са патријархом и председником парламента Републике Јерменије

Патријаршија Јерменске православне цркве

Споменик жртвама геноцида из 1915.

Са председником скупштине и командантом авијације Нагорно Карабаха

У друштву са епископом Нагорно Карабаха

Обраћање посланицима скупштине Нагорно Карабаха

Срдачан поздрав са председником Сахакианом

Споменик жртвама геноцида

Трећег дана посете учесници Генералне скупштине положили су венце и цвеће на споменик жртвама геноцида који су починили Турци 1915. године. Споменик се налази на брду Цицернакаберд, са којег се пружа поглед на читав Јереван. Овај меморијални центар се састоји од 12 грандиозних блокова постављених у круг, а они симболишу исто толико изгубљених покрајина на територији данашње Турске. Унутар круга гори вечна ватра и то је место где се одржавају литургије и полагају венци. Одмах поред налази се пилон висок 44 метра, који представља јединство јерменског народа. Музеј геноцида који је у непосредној близини, за коstur поставке има фотографије које сведоче о геноциду, што уз потресна објашњења кустоса ниједног посетиоца не може да остави равнодушним.

Коначно Карабах

Предзадњег дана посете Јерменији, пред учеснике Генералне скупштине постављена је тешка дилема. Наиме, истог дана очекивао их је председник Јерменије Серж Саркисјан, а истовремено је организована и посета Нагорно Карабаху, тачније његовој престоници Степанакерту. Процеђујући да је у овом тренутку Нагорно Карабаху потребнија званична посета иностране делегације, српски парламентарцац се одлучио за пут у Степанокерт, главни град ове још увек непризнате државе. Иако је Карабах повезан аутопутем са матицом, домаћини су обезбедили хеликоптере којима је до циља требало само један сат времена.

Госте из Јеревана на аеродрому је дочекао председник скупштине Ашот Гулиан, који их је предводио до 30 километара удаљеног седишта епископа Нагорно Карабаха, Паргера Мартиросиана.

Посебна част указана је госту из Београда. Наиме, због временског шкрипца у згуснутом програму посете, само је он, од председника скупштине Ашота Гулиана, позван да одржи говор пред посланицима скупштине Нагорно Карабаха: „Драга браћо и сестре. Потписали смо резолуцију која осуђује ваше непријатеље и свету доказује истину о Нагорно Карабаху. Научили смо да тај свет, онај западни, не поштује правду и право, па не треба гајити илузије да ће наши потписи много променити. Тако је било и у Београду, објављена је резолуција која јасно даје до знања да је Косово и Метохија саставни део Србије, да тамо данас влада терор усмерен против преосталих Срба и да се исто као и у Азербејџану уништавају хришћански споменици, гробља и цркве. Све је исто. За чудо, чак и имена. Држава која се данас зове Азербејџан, до 12. века звала се Албанија. И нама много зла долази из Албаније, оне балканске. Ипак, без помоћи са Запада, ти освајачи не би прешли наше границе. Зато је у хашком затвору председник моје партије Војислав Шешељ, јер је он једини у Србији правилно учинио одакле долази права опасност. После осам година затвора, он не одустаје од борбе за свој народ. На то нико нема права. То важи и за вас, имате само један пут. До победе.”

Врхунац посете Нагорно Карабаху био је пријем код председника државе Бако Сахакиана. Била је то прилика да се, уз подршку народу Нагорно Карабаха, председнику Сахакиану уруче најсрданији поздрав председника Српске радикалне странке др Војислава Шешеља, као и да му се објасне детаљи везани за његову борбу у хашкој судници.

На крају, треба нагласити да је Нагорно Карабах млада, али веома добро организована држава. Све зграде су потпуно нове, све ниче из темеља, јер су их Азери бомбардовали без милости. На сваком кораку се осећа да велики елан и апсолутно јединство народа који је издржао све најтеже испите историје, тако да будућност нема још много тога да им постави за препреку.

Њихов пут је јасан, ниједан Јермен не мисли другачије. До победе слободног јерменског Нагорно Карабаха!

Р. В. С.

Војни споразум Србије и Хрватске

Хрватска официр за везу Србије са НАТО

Потписивање Споразума о сарадњи у области одбране између Србије и Хрватске, почетком јуна 2010. године, изазвало је озбиљне недоумице у српској, али и хрватској јавности, првенствено због брзине којом је све обављено. Та журба да се, упркос бројним нерешеним билатералним проблемима, формализује војна сарадња између нове чланице НАТО-а, Хрватске, и чланице НАТО програма Партнерство за мир, Србије, која је званично војно неутрална, побудила је сумњу да се ипак не ради само о намери да се допринесе нормализацији односа две земље и побољшању регионалне сарадње и безбедности, већ да је то део шире стратегије коју на Балкану спроводе САД и њима потчињена војна алијанса.

Ако се за потребе ове анализе из разматрања изузму озбиљни билатерални проблеми попут враћања преко 500.000 прогнаних Срба и њихове одузете имовине, нерешеног граничног спора на Дунаву, несанкционисања сурових злочина које је хрватска солдатека починила током етничког чишћења у акцијама „Бљесак” и „Олуја”, стотине активних оптужница против српских официра, прва чињеница која може помоћи да се открије права позадина потписаног споразума је да је у име Србије потпис на тај документ ставио један од највећих НАТО лобиста у Србији, министар одбране Драган Шутановац. Имајући у виду његове кључне референце (Гармиш курсиста, љубимац америчког потпредседника Бајдена, са којим током званичних разговора чаврља на увце, министар који јавно каже да је лично за чланство Србије у НАТО а званично продаје маглу о војној неутралности), јасно је да поменути споразум није могао да буде формулисан ни потписан без америчког односно НАТО покровитељства, заправо усмеравања и контроле.

Друга чињеница је да је амерички потпредседник Бајден приликом посета Београду и Загребу рекао „да Србија мора у НАТО, без Косова и Метохије, јер јој оно више припада”. Бајден је у више наврата позвао Србију и изразио чврсто уверење да ће наша земља бити чланица НАТО. Бајден и Босну и Херцеговину види сигурно у Алијанси, као и Црну Гору. За САД и Косово као независна држава има отворен пут ка евроатлантским интеграцијама. Ради се о намери Вашингтона да цео регион интегрише у НАТО и стави га под пуну војну контролу.

Хрватски недељник „Национал” је објавио да иза српско-хрватског војног споразума стоје САД, које на том споразуму „раде већ годину дана”. Анонимни извор листа тврди да су САД у августу 2009. иницирале и тајни сусрет начелника Генералштаба Војске Србије с његовим хрватским колегом у апартманском насељу хрватског војног врха Ковчање у Малом Лошињу. Сем тога, страни дипломатски извор је за „Национал” изјавио: „Споразум је необично важан за САД и НАТО јер се очекује да би, према њиховим предвиђањима, Хрватска могла помоћи Србији да кроз низ заједничких активности и програма већ 2012. постане део Акцијског програма за чланство у НАТО, а 2014. пуноправна чланица”. Сличну изјаву дао је и хрватски министар одбране. „Хрватска као водећа земља у регији има задатак и дужност да помаже и подстакне све земље у регији да постану чланице ЕУ и НАТО-а”, рекао је хрватски министар Вукелић. Генерални секретар НАТО-а Андерс Фон Расмусен је током недавног боравка у Загребу разговарао с хрватским руководством о одбрамбеној сарадњи у региону и позиционирању Хрватске као лидера на том плану.

Трећа чињеница је изјава генералног секретара НАТО-а Расмусена да он очекује да ће Србија постати чланица

Алијансе „не пре краја 20-13. године”, у складу са стратегијом „корак по корак” коју је тражио Београд. Цитирани хрватски недељник „Национал” тврди да је Споразум „један од корака на путу Србије у НАТО”.

Четврта чињеница потребна за разумевање скривене позадине српско-хрватског војног споразума се налази у дефинисаним областима заједничке сарадње која ће се одвијати на подручју безбедносне политике и планирања одбране; војно-научном подручју; области војног образовања, војне медицине, војне полиције, операција подршке миру, атомско-биолошко-хемијске заштите, те на подручју војно-техничке сарадње. Када се уклоне маскирајући елементи војне сарадње две земље, долази се до главног циља потписивања поменутог споразума: операције подршке миру. Хрватска већ учествује у операцијама „подршке миру” заједно с НАТО снагама на Косову и Метохији, које је Загреб, у духу пријатељства и добросуседске сарадње са Србијом, признао као „независну” државу, те у Авганистану, где је ангажовано 450 хрватских војника као „топовско месо”, не у мировној, већ класичној борбеној, односно ратној операцији.

То су елементи потребни да би се разоткрила скривена суштина Споразума која се скрива од јавности.

Србија све ближе НАТО-у

Војна сарадња Србије и Хрватске је један од осовинских елемената за приступање западног Балкана НАТО-у. То је пројекат САД, које желе да интеграцијом свих држава Балкана, посебно Србије, у НАТО успоставе пуну војну доминацију и контролу над југоистоком Европе, не само да би неутралисале обнављање руског утицаја, већ и да умање капацитет могућег партнерства и стратешког договора ЕУ и Русије по питању Балкана и нове европске архитектуре

безбедности. Војна сарадња која се интензивно реализује у региону под патронатом САД и НАТО-а је, без дилеме, корак потребан за војну интеграцију западног Балкана као регионалног „савезника” и будућег, условно речено, колективног члана НАТО. То је истовремено процес стварања јединственог војног подручја под управом САД, са комплементарним оружаним снагама ради формирања здружених оружаних састава за учешће у борбеним операцијама Алијансе.

Војна сарадња Србије са Хрватском је један од корака у стратегији постепеног („корак по корак”) прикључења наше земље Алијанси. Србија има исте споразуме и са осталим суседним земљама, па је сада попуњена недостајућа карика – споразум с Хрватском, која треба да буде „официр за везу” наше земље и НАТО-а у процесу придруживања. Главни задатак војне сарадње Србије и Хрватске, али и осталих земаља западног Балкана, је јединствен: интеграција у НАТО и припрема националних контингената и учешће у америчким и НАТО борбеним операцијама, првенствено у Авганистану. Није нереална претпоставка да ће се ускоро, можда у Авганистану, појавити заједничка српско-хрватска војна јединица под заставом НАТО-а. Истовремено,

на Космету ће хрватски солдати својим пушкама спречавати српске војнике да дођу на тај део своје државне територије. То ће бити историји непознат облик војне „сарадње”. Али, тако хоће Америка, јер је то њен интерес. А за интересе Србије и српског народа никога није брига. Властодршци у Србији једино брину о својим личним интересима, обмањују јавност о правим циљевима споразума које потписују и све чешће нам саопштавају да грађани од њих траже да „мало буду диктатори”. Ако пожелеле да буду мало више, па се народ побуни, ето њихових савезника из НАТО-а да их снагом оружја бране од властитога народа. Зато им се, између осталог, и жури да Србију увуку у НАТО!

Да ли Србија укида војну неутралност?

- *Ако је наш највећи безбедносни изазов насилно отцепљење Косова, а дефинитивно јесте, те ако нам управо НАТО снагом свог оружја одузима део територије, какав интерес има Србија да напусти политику војне неутралности, приступи Алијанси и сама себи нанесе најтежи геополитички ударац*

Иако су највиши званичници Републике Србије у више наврата поновили да ће наша земља и даље спроводити политику војне неутралности односно неприступања НАТО-у, те да је програм ПЗМ довољан оквир за сарадњу Србије и Алијансе, у последње време приметна је све интензивнија кампања, како спољна тако и унутрашња, чији је циљ да Србија промени прокламовану политику и приступи НАТО-у.

Тако су две партије које су чланице владајуће коалиције – Г17 и СПО, покренуле иницијативу да се укине политика војне неутралности и крене ка чланству у НАТО. С друге стране, ДС и СПС као владајуће странке, јавно не прихватају иницијативу својих коалиционих партнера. Став ДС је да је Партнерство за мир довољан оквир за максималну сарадњу са НАТО-ом. „Србија се 2007. дефинисала као војно неутрална држава и та позиција се неће мењати до краја мандата ове владе”, поручује представник ДС у Одбору за безбедност. Истоветан званичан став имају и социјалисти, који сматрају да се о чланству у НАТО-у може одлучивати само на референдуму. Чињеница је, дакле, да сада већ јавно постоје потпуно различита гледишта у владајућој коалицији по питању стратешког опредељења Србије на безбедносном плану, или се можда ради о пробном балону по принципу топло-хладно.

Занимљиво је да је поменути иницијатива две партије уследила након више изјава америчких и НАТО званичника да је Србија добродошла у Алијансу, те након неочекиване изјаве генералног секретара НАТО-а Расмусена да

ће Србија политиком „корак по корак” постати чланица Алијансе „не пре краја 2013. године”. Тај временски оквир је показао да се САД и НАТО-у и те како жури да Србија буде што пре интегрисана у структуре Алијансе. Та журба, нема дилеме, произлази, између осталог, из великог геополитичког преокрета на постсовјетском простору, где је Русија забележила неколико веома важних поена, при чему је свакако најзначајнији одустајање Украјине од чланства у НАТО-у. Постало је јасно да Америка, Велика Британија и НАТО желе да истисну руски утицај са западног Балкана, а понајпре из Србије. Вашингтон и Брисел више не скривају да им је стратешки циљ да западни Балкан што пре интегришу у НАТО и зауставе јачање руске моћи на Балкану. Тај циљ желе да реализују „корак по корак”, како је то рекао Расмусен, али те кораке намеравају да направе што је пре могуће. Један од тих корака је, свакако, и хрватско-српски споразум о војној сарадњи, који је потписан почетком јуна 2010.

Србија, карика која недостаје

За интеграцију западног Балкана и успостављање потпуне војне контроле над Балканом од стране САД и НАТО-а најзначајнија је Србија. У случају да наша земља не постане чланица Алијансе, војна контрола над Балканом не би била потпуна и суштински би редуковала амерички геополитички утицај на југоистоку Европе, где је Русија све озбиљнији конкурент Америци. Али не само Русија, већ, мада на први поглед звучи парадоксално, и са-

ма Европска унија, која постепено заузима самосталну безбедносну позицију, не само на европском, већ и на глобалном плану. Управо проблеми са даљим ширењем, односно пријемом земаља западног Балкана у Европску унију представљају велику шансу за САД и НАТО, чија је руководећа и командна структура под контролом Американаца, да западни Балкан увуку у структуру Алијансе и ставе их под доминантан утицај Америке, а не Европе. Зато САД и НАТО званичници упорно говоре да је чланство у Алијанси неодвојиви део процеса интегрисања земаља западног Балкана у Европску унију, што представља политички мамац, јер званичници Уније, с друге стране, упорно понављају да су чланство у НАТО и Европској унији два потпуно независна процеса. Тим ставом званичници Уније заправо поручују земаљама западног Балкана да не наседају на америчку причу и да схвате да је њихова безбедносна будућност првенствено повезана са европском а не америчком и НАТО одбрамбеном и безбедносном политиком.

У Србији заговорници чланства наше земље у Алијанси такође користе тај политички мамац да је приступање НАТО-у неопходно и најкраћи пут за чланство наше земље у Европској унији, иако су званичници ЕУ то у више наврата демантовали. Речју, Србија, поред америчко-руског геополитичког судара на Балкану све више постаје и најважнији чинилац у америчко-европском стратешком сучељавању. При томе треба имати у виду да су ставови најзначајнијих држава Европске уније све ближи руском концепту нове европске архитектуре безбедности, а све удаљенији од америчког виђења. О томе сликовито говори и предлог немачког канцелара Ангеле Меркел и руског председника Дмитрија Медведева, почетком јуна 2010, да се оснује заједнички европско-руски комитет за безбедност, чији би циљ био решавање регионалних криза и сукоба.

Комитет Европска унија – Русија за питања безбедности и спољне политике требало би да буде основан на министарском нивоу, а њиме би управљали високи представници Европске уније за спољну политику Кетрин Ештон и шеф руске дипломатије Сергеј Лавров. Главни циљ комитета био би „утврђивање основних правила за вођење цивилних и војних кризних операција”, каже се у заједничком руско-немачком саопштењу. Тај предлог представља подизање сталних контаката Уније и Русије о питањима безбедности на виши ниво. Кретање руско-европске безбедносне сарадње у том правцу свакако не иде у прилог америчкој стратегији држања Европске уније у стању покорности.

Руско-европска сарадња на безбедносном плану представља зачетак веома озбиљног глобалног геополитичког савезништва које ће свакако нанети снажан ударац америчкој евроазијској стратегији и интересима. Западни Балкан је могуће изузетно значајно подручје, на коме би могао да заживи и докаже се европско-руски комитет за

безбедност. Зато, између осталог, Америка жели да што пре успостави пуну војну контролу над западним Балканом, тако што би у структуре Алијансе интегрисала државе тог региона. У том случају Европска унија и Русија би имале некомплетан геополитички утицај на том подручју и биле би у дефанзивној позицији у односу на САД.

Поменута иницијатива да Србија напусти политику војне неутралности се може исправно тумачити као један од неопходних корака на путу наше земље ка чланству у НАТО-у, у складу са концептом „корак по корак”, о коме је говорио генерални секретар Алијансе Расмусен. Без усвајања одговарајућег документа којим би Србија напустила прокламовану политику војне неутралности, земља не може приступити НАТО-у. Зато је неопходан услов на путу ка чланству у Алијанси одустајање од војне неутралности.

Одлука која може довести до дефинитивног губитка Косова и Метохије

Када се разматра могућност напуштања статуса војне неутралности, прво треба рећи да у случају Србије војна неутралност не може да се посматра у класичном смислу, већ се ради о делимичној неутралности, односно о неприступању војном блоку. То што Србија сматра да своје виталне националне и државне интересе не треба да брани приступањем Алијанси, не значи да се одрекла сарадње с њом. Напротив, Србија већ дубоко сарађује с НАТО-ом преко програма Партнерство за мир, чиме је делимично интегрисана у структуру Алијансе, али није њен члан. Прецизнија дефиниција садашње позиције Србије је делимична војна неутралност, односно сарадња с НАТО-ом, али без формалног чланства. То је, имајући у виду садашњи геополитички однос снага, најбоље решење за Србију. Понајпре се то односи на политику одбране Косова и Метохије, односно територијалног интегритета Србије.

Заговорници нашег чланства у НАТО-у намерно превиђају да ниједна земља, па ни Србија, не може постати чланица Алијансе са нерешеним територијалним питањем. Другим речима, ако не призна самопрокламовану независност Косова, Србија не може да буде примљена у НАТО. То су правила НАТО-а, а не Србије. Одбрана територијалног интегритета је далеко најважнији стратешки приоритет сваке земље, наравно и Србије. Ниједна земља која је до сада примљена у НАТО није била пред тако апсурдним избором: да се одрекне дела територије да би постала чланица НАТО-а.

Америка и званичници НАТО-а упорно понављају да је статус тзв. Косова решен и да је за њих јужна српска покрајина независна држава, коју САД и Алијанса штите вој-

ном силом. Нема, дакле, никакве дилеме да Вашингтон и Брисел зову Србију у НАТО, али без Косова и Метохије, што значи да би се Србија приступањем Алијанси дефинитивно одрекла јужне српске покрајине. То је чињеница, и једина истина када се ради о нашем чланству у Алијанси, коју не могу нико да оспоре заговорници приступања наше земље НАТО-у.

Ако је наш највећи безбедносни изазов насилно отцепљење Косова, а дефинитивно јесте, те ако нам управо НАТО снагом свог оружја одузима део територије, какав интерес има Србија да напусти политику војне неутралности, приступи Алијанси и сама себи нанесе најтежи геополитички ударац. Када су у питању САД и НАТО и њихов однос према сецесији Косова и Метохије, ту Србија не може ништа да промени. Али зато може успешно да се бори за свој територијални интегритет на другој страни, на којој су, између осталих, Русија, Кина, више земаља Европске уније које не признају независност тзв. Косова, а које су и чланице НАТО-а. На тој другој страни постепено би могла да се нађе и сама Европска унија, што зависи од упорности Србије да брани Косово и Метохију и од процеса изградње самосталне, од Америке независне европске спољне, одбрамбене и безбедносне политике, с једне, те заједничке безбедносне политике Уније и Русије, с друге стране. Зато свака исхитрена одлука о чланству Србије у НАТО-у без реалног сагледавања штете од такве могуће политике води дефинитивном губитку Косова и Метохије. Али, одрицање од Космета („историјски компромис са Албанцима“) и јесте стратешки циљ партија које су покренуле иницијативу за напуштање политике војне неутралности. То је истовремено и циљ САД и НАТО, што не оставља места сумњи да су СПО и Г17 покренули поменути иницијативу по налогу из Вашингтона.

Суштинско питање, међутим, није везано за две помнуте партије из владајуће коалиције, већ за ДС и СПС. Те две странке се нису прецизно изјасниле да су против чланства у НАТО. Тадићевци кажу да је Партнерство за мир довољан оквир за сарадњу, а Дачићеви социјалисти да питање чланства у Алијанси треба решити на референдуму, што значи да се нису изјаснили ни за ни против. Да је ипак крајњи циљ ДС и СПС да земљу увуку у НАТО, може се закључити из другог плана, односно из питања актуелном режиму зашто на безбедносном плану не поступа на истоветан начин као на политичком. Наиме, у својству председника Републике Борис Тадић је званично прокламовао диверзификацију спољнополитичких приоритета. Он је промовисао четири приоритетна спољнополитичка стратешка опредељења овим редоследом: Европска унија, Русија, Америка, Кина.

Такву спољну политику мора да прати и одговарајућа војна, односно безбедносна политика, која треба да има исте приоритете. То значи да би, у складу са оним што Тадић јавно говори, Србија у вођењу безбедносне политике требало првенствено да се окрене Европској унији и Русији, па тек онда Америци, а то даље значи да сарадња

с НАТО-ом треба да буде на трећем месту, јер је Алијанса главни механизам преко кога Америка води своју безбедносну политику у Европи. На првом месту би, дакле, требало да буде прикључење Србије новом концепту европске спољне, безбедносне и одбрамбене политике. На другом месту би требало да буде подршка руској иницијативи за изградњу нове архитектуре европске безбедности, која почива на поштовању међународног права, док НАТО, како је то предвиђено новим стратешким концептом, треба да почива на непоштовању међународног права, односно на праву јачег.

Србија, међутим, има најразвијенију војну сарадњу управо с Америком, која је тек трећи спољнополитички приоритет наше земље, и са НАТО-ом, који је под америчком контролом. Зато се чини неопходним усаглашавање спољнополитичких приоритета које је дефинисао државни врх Србије са нашом спољном безбедносном политиком. То значи да Србија треба да интензивира сарадњу са ЕУ на безбедносном плану и да подржи руску иницијативу за нови европски договор о безбедности, који највише подржава најзначајнија чланица Уније – Немачка. Истовремено би требало значајније развити билатералну војну сарадњу са најважнијим чланицама Европске уније и са Русијом, али и са Кином, као четвртим приоритетом наше спољне политике. Паралелно треба наставити сарадњу с НАТО-ом и Америком, али без ступања у чланство Алијансе. Чланство Србије у НАТО-у би, с једне стране, значило дефинитиван губитак Космета, а с друге би довело у несклад политичке стратешке приоритете Србије са њеним безбедносним приоритетима. Ако је приоритет Србије чланство у Европској унији, онда не треба да буде чланство у НАТО-у приоритет наше безбедносне политике, већ интегрисање у европску одбрамбену и безбедносну политику. У трагању за новим оквиром успешне међународне сарадње у решавању најважнијих безбедносних изазова, Европска унија изграђује сопствени концепт независно од САД и НАТО, иако је већина чланица Уније истовремено у Алијанси.

Очигледно је, дакле, да владајућа осовина режима у Србији (ДС-СПС) није искрена према грађанима када јавно говори да се залаже за политику војне неутралности. ДС и СПС, исто као и СПО и Г17, раде све како би реализовали задатак који им је постављен из Вашингтона и Брисела: напуштање војне неутралности и учлањење Србије у НАТО. Само при томе страховито воде рачуна да умање колатералну штету услед такве непоштене политике – драстичан губитак гласова бирача. СПО и Г17 су одређени да започну процес преобликовања српске јавности из већинског не у да НАТО-у. У велику завршницу ће се сигурно укључити и Тадић и Дачић, а можда и неко с оне стране.

Р. В. С.

БИА и ДС уводе тоталитарну контролу

- **Новим Законом о електронским комуникацијама, режимске службе безбедности ће, без одлуке судских органа, добити одрешене руке да, под изговором „превентивног спречавања наступања претњи по безбедност Републике Србије“, надзиру интернет и телефонски саобраћај. Надзираће се и „бележити“ ко је у Србији и са ким комуницирао, преко ког апарата, у ком временском интервалу, којом врстом везе и са које локације је комуникација остварена. Закон налаже свим оператерима телефоније и интернет саобраћаја у Србији, да 12 месеци „задржавају“, односно складиште и чувају све податке који се тичу комуникације својих корисника**

Пише: Иван Нинић

Закон о електронским комуникацијама, који је, гласањем владајуће већине усвојила Народна скупштина Републике Србије, поприлично је узбуркао јавност у Србији. По стандардима које ЕУ захтева, закон налаже свим оператерима телефоније и интернет саобраћаја у Србији, да 12 месеци „задржавају“, односно складиште и чувају све податке који се тичу комуникације својих корисника. У практичном смислу, законско решење (члан 129) предвиђа „бележење“ и електронско „складиштење“ података као што су: 1) извор комуникације; 2) одредиште комуникације; 3) почетак, трајање и завршетак комуникације; 4) врста комуникације; 5) идентификација терминалне опреме корисника; и 6) идентификација локације мобилне терминалне опреме корисника. Ово значи да ће апсолутно сви подаци о комуникацији међу корисницима интернет или телефонског саобраћаја, у шта спада СМС, факс и е-mail преписка, бити уредно „нотирани“. Аутори закона су чак отишли и корак даље, па су прописали да ће се „бележити“ и подаци о „успостављеним позивима који нису одговорени“.

Закон „скројен“ по мери БИА

Информација коју су пренели поједини медији, да су спорне одредбе овог закона писали управо људи из БИА, а за потребе оперативног деловања БИА, додатно је узбуркала јавност. Наравно, БИА је негирала да је учествовала у писању спорних решења која су предложена, али је потврдила да је доставила мишљење на нацрт предлога закона, на шта, кажу, „има право“. Ако се само погледа одредба члана 128 предложеног закона, онда је јасно да ће БИА, али и друге службе попут ВОА, ВБА и МУП-а, имати директан приступ, тзв. „задржаним подацима“ о свим облицима електронске комуникације грађана. Том одредбом је прописано да је оператер дужан да „задржи податке о електронским комуникацијама“, и то „за потребе спровођења истраге, откривања кривичних дела и вођења кривичног поступка, у складу са законом којим се уређује кривични поступак...“. Међутим, у овој норми стоји и следећа реченица: „...и за потребе заштите националне и јавне безбедности Републике Србије, у складу са законима којима се уређује рад служби безбедности Републике Србије и рад органа унутрашњих послова“. Овако флексибилном правном нормом, дају се одрешене руке службама безбедности, у смислу да, без одлуке истражног судије, могу „вршљати“ кроз „складиштене“ податке оператера, који се односе на све видове електронске комуникације грађана Србије. Да-

кле, за тако нешто, биће довољна само одлука руководиоца службе безбедности или руководиоца одређене службе МУП-а Србије.

„Превентивно“ шпијунарање

Да би стишала „страсти“ о скандалозном Предлогу закона о електронским комуникацијама, који је затим и усвојен готово у неизмењеном облику, огласила се и БИА, саопштењем за јавност од 8. јуна 2010. године. У свом саопштењу, надлежни из БИА оцењују поједине медијске натписе као „заману теза“ и „непознавање материје о којој је реч“. „Нема никаквих нових решења у Предлогу закона која би пружала већа овлашћења надлежним органима у том погледу од постојећих... одредбе које уређују питање приступа задржаним, статистичким подацима о оствареним електронским комуникацијама, без увида у садржај комуникације, у потпуности подржавају постојећи правни режим у овој области (Закон о БИА, Закон о ВБА и ВОА и Закон о полицији)...“, објашњавају у БИА. У овој институцији тврде да се увид у спорне податке може остварити по изричитом налогу истражног судије, али и у „превентивне сврхе, ради спречавања наступања претњи по безбедност Републике Србије“. БИА признаје да, у овом другом случају, „позитивне правне норме предвиђају, као довољан услов, одлуку руководиоца службе безбедности, односно МУП-а“. Дакле, под изговором „превентивне“, директор БИА има дискреционо право, односно одрешене руке, у погледу избора лица чија електронска комуникација ће бити бити предмет оперативног „надзирања“.

Поступање БИА „на ивици“ закона

Уколико се погледа досадашњи оперативни рад БИА, веомо је интересантно то да директор ове службе, уместо законских овлашћења, као извора материјалног права, користи некакве прописе који немају снагу закона, а у шта се својевремено уверио и заштитник права грађана *Саша Јанковић*. Наиме, Јанковић је у јануару и фебруару 2010. године, сходно својим овлашћењима, спровео превентивну контролну посету БИА. „У више контролисаних предмета, уочено је да се решења о примени мера која потписује директор Агенције у преамбули не позивају на закон, већ на

подзаконске и необјављене прописе“, указује Јанковић у свом извештају. Он је руководство БИА упозорио да је потребно „доследно поштовати опште правно правило да само објављени акти могу бити извор права“: „Потребно је за сваки појединачни управни акт БИА (нпр. решење), идентификовати законски основ за доношење и на њега се позивати у преамбули акта, уместо на подзаконске и при том необјављене акте“, стоји у извештају Јанковића. Он је утврдио и то да БИА врши контролу интернет комуникације, на основу одлуке-наредбе, коју одговарајући провајдер добија само на увид од представника БИА, а затим по истој поступа. Међутим, у другом случају, када постоје технички услови да БИА контролише интернет комуникацију непосредно преко провајдера, „тада дати провајдер нема сазнања о томе да се мера контроле интернет саобраћаја појединачног корисника примењује“! Све ово указује на чињеницу да је и досадашњи рад БИА, у неку руку, био „проблематичан“!

Шпијунирање руши Устав Србије

Обзиром да је контролисао БИА и да се сусрео са практичним начином рада и поступањем БИА, заштитник грађана *Саша Јанковић* је, јавности и грађанима, указао да актуелни режим намерава да усвоји закон опасних намера. Контрола података о томе, ко је и са ким комуницирао, у ком временском периоду, којом врстом везе и који апарат је користио, са које локације је комуникација вршена, према мишљењу *заштитника грађана*, представља одступање од уставног начела које штити приватност комуникација: „Устав таква одступања дозвољава само на основу одлуке суда, а законом се не могу снижавати уставне гаранције поштовања људских права и нема оправдања за заобилажење уставних одредби, чак ни када се позива на Европску конвенцију о заштити људских слобода“, упозорио је Јанковић.

Осим Јанковића, на озбиљне, „намерне“ или „случајне“ аномалије у предложеном закону, указао је и повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности *Родољуб Шабић*: „У овом закону је споран члан 130, којим се искључује повереник из контроле обраде „задржаних података“, односно телефонске и комуникације мејлом. Уместо тога се наводи да је за контролу задужен „орган надлежан за заштиту тајних података“. Ако се то усвоји, обрађивачи података контролисали би сами себе“, изјавио је Шабић. Међутим, према саопштењу које је јавности послато из кабинета директора БИА, чини се као да је ова служба послала ироничну поруку Шабићу: „За неупућене, у Републици Србији постоји тело на националном нивоу, надлежно за надзор над спровођењем Закона о тајности података и зове се Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података (видети Закон о тајности података)“, истакнуто је у саопштењу БИА. Дакле, овим је БИА указала на то да би контролу тзв. „задржаних података“ о комуникацији, који се обрађују, вршило тело на чи-

јем челу је нико други него председник државе *Борис Тадић*.

Тоталитаризам и бахатост ДС-а

Са аспекта својих овлашћења, заштитник права грађана *Саша Јанковић* је Одбору за саобраћај и везе Скупштине Србије поднео два амандмана, на чланове 128 и 130 Предлога закона о електронским комуникацијама. Првим амандманом је предложио корекцију спорног решења, у смислу да се подацима о комуникацији грађана може приступити по одлуци суда, док је другим амандманом предложио да „контролор“ обраде података буде искључиво Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Владлајућа већина у Скупштини Србије је прихватила само други амандман, док је „а priori“ одбила да прихвати први амандман. У целокупној полемици која се данима одвијала пред јавношћу, шефица посланичког клуба „За европску Србију“ *Нада Колунџија (ДС)*, није одолела, а да на најгрубљи могући начин не увреди заштитника грађана *Сашу Јанковића*, који је на ту функцију изабран управо гласовима владајуће већине. Она је оптужила Јанковића да је „злонамеран“, јер је „поднео амандман који није у складу са процедуром“: „Када идете у неку државну институцију, не дате портиру поднесак, него га лепо заведете“, поручила је иронично Колунџија. „Радим оно што ми закон налаже, а она то коментарише“, одговорио је Јанковић, и оценио да је Колунџијин коментар „за жаљење“.

Дакле, уколико се добро погледа суштина предложеног решења у новом Закону о електронским комуникацијама, јасно је да режим *Бориса Тадића*, а пре свега Демократска странка, жели да успостави и „озакони“ апсолутну, тоталитарну контролу у Србији. А уколико је пак веровати обећању заштитника грађана, извесно је да ће на крају, *Уставни суд* дати коначну оцену о томе, може ли режимска БИА, на своју руку, да шпијунира грађане Србије.

Уставни суд интервенисао и у претходном закону!

У „Службеном гласнику РС“, из месеца јула 2009. године, објављена је одлука Уставног суда Србије, о поништавању одредбе става 1, члана 55 тада важећег *Закона о телекомуникацијама*, која је била противна Уставу, и као таква је угрожавала право на приватност комуникација. Ставом 1 члана 55, било је прописано да се уређаји који нарушавају приватност и поверљивост порука које се преносе телекомуникационим мрежама не могу користити, „осим када постоји сагласност корисника или ако се ове активности врше у складу са законом или судским налогом издатим у складу са законом“. Према образложењу Уставног суда, поништена одредба није била у складу са Уставом Републике Србије, јер отвара могућност да се комуникација прислушкује, „не само у складу са судском одлуком, већ и без налога суда, када је таква могућност прописана овим или другим законом“.

Новопазарски муфтија Зукорлић својим ангажманом извршио је својеврсни преображај верског у политички рад

Ко се боји Устава још?

Пише: Марко З. Пушица

Пред свих горућих државних и националних проблема који оптерећују функционисање државе Србије и који озбиљно угрожавају њено државноправно битисање, тренутно чињенично стање је додатно погоршано на једном делу државне територије, будући да постају учесталији инострани политички и поједини домаћи политичко-верски упливи, који се огледају у политичкој злоупотреби уставних норми и неоснованој критици о постојању некаквог „београдовања“ или службе искључиво Београду, све са циљем да стање у Рашкој области постане подобно за неку нову државопогубну, вештачку интернационализацију тзв. бошњачког питања, иако ова национална мањина са пуним правом конзумира све уставне и законске бенефите правног поретка државе Србије. Сведоци смо, дакле, очигледне замене теза која почива на политичкој злоупотреби одређених легитимних духовних вредности. Са друге стране, владајући конгломерат представника недомаћинске, те ванотаџбинске политике и економије, вештачки скројен од стране западњака, при том не поседује довољно воље да се у име државе супротстави оваквим злоупотребам, па уколико нам је иоле стало до државних интереса, слободно се можемо упитати какви ће бити домашњи „политичког излета“ представника једне верске заједнице у нас. Дакле, бавићемо се уставноправним аспектима односа вере и политике, мањинских права и власти и слободе, као и питањем лојалности као претпоставке ефикасне уставности, све у светлу најновијих дешавања у Рашкој области. Стога, зарад одбране уставних начела која се у Србији свакодневно газе, што је по нашем мишљењу озбиљан проблем, заиста се можемо запитати: ко се у Србији боји Устава још?

Вера и(или) политика

Када се у обзир узме до сада исказани став уставноправне доктрине у погледу правне нарави уставних начела која су прописана уставним актима, без обзира о којој је држави са писаним уставом реч, можемо констатовати да се ради о специфичним правним нормама које се не примењују непосредно и помоћу којих се тумаче све остале уставне норме или попуњавају евентуалне празнине из нормативног текста уставног акта.¹⁾ Следом наведеног, могуће је одредити и уставноправни домашњи одредбени члана 11, тј. уставног начела о световном карактеру државе из Устава Србије од 2006. године, којим је прописано да је Република Србија световна држава, да су цркве и верске заједнице одвојене од државе и да се ниједна религија не може установити као државна или обавезна. Ту налазимо и извориште инспирације за овај рад, будући да ћемо анализирати јасно уочљиве трагове нелојалног преплитања политичких ставова једног мањинског и неспорно легитимног политичког хтења и једне неспорно легитимне верске заједнице чије старешине својим поступцима крше уставно начело о световном карактеру државе, скривајући се иза гаранција које почивају на мањинским правима националних мањина, а прокламујући ставове сарајевских политичких кругова. Садржина ових сарајевских политичких ставова нам је добро позната. У одбрамбеном отаџбинском рату за Републику Српску, примера ради, ови ставови су почивали добрим делом и на агресивним доктри-

нама исламских фундаменталиста који су саучествовали у оружаном побуну, односно насилној сецесији у бившој СФРЈ. Ове садржаје и данас можемо лако уочити у излагањима великог броја тамошњих политичких првака, нарочито кроз злоупотребу нерасветљених сребреничких догађаја. Дакле, у конкретном случају је веома тешко уочити где престаје вера и почиње политички рад.

У овом делу нашег проматрања нећемо се директно бавити уставноправним аспектима односа вере и политике у светлу најновијих дешавања у Рашкој области, већ ћемо за тренутак заћи у шире оквире овог феномена. У контексту изнетог, налазимо да предметна проблематика односа вере и политике постаје интересантна када се посматра рад неких политичких и верско-политичких актера из Рашке области, који се дају усудити да оспоравају и критикују, примера ради, званичну државну просветну политику која почива добрим делом и на просветитељском раду Светог Саве, који се популарише путем школске славе. Свети Сава је неспорни камен темељац српске цркве и државе, дакле и државног управног рада у ресору просвете. Шта ту може бити спорно? Како је светосавље сублимација православног хришћанства српског стила и искуства, па представља круну духовног, пастирског и просветитељског рада Светог Саве, то не смео заоставити димензију државног, управног сегмента у материји просвете, где одређене светосавске вредности управо баштине сви грађани Србије, без обзира на верску припадност или лична политичка опредељења, јер, ове вредности им уопште нису спорне. Овај феномен је последњих година постао сметња неким политичким програмима са изразитом верском мухамеданском позадином и својеврсном нетрпељивошћу која прети да постане проблематичнија него што јесте у овом тренутку. Које може сметати баштина Светог Саве, па да своју децу не жели да пошаље на светосавске свечаности, због тобожње просветне асимилације? Шта је са одређеним садржајима званичне књижевне лектире у нас, нпр. са ремек делом „Дервиш и смрт“ од Меше Селимовића, да ли је било случајева бојкотовања читања тог дела од стране предавача, ученика или њихових родитеља српске националности? Наравно да није. Сваки ајет из Курана, свако Мешино промишљање о универзалним хумани-

стичким вредностима, о историјском наслеђу нашег простора, о трагању за срећом, о ономе што је ваљано и што се супротставља злу и прљавштини људског греха, то су копче и разлози заједништва, без обзира на верску припадност конкретного читаоца, који је истовремено и грађанин државе Србије.

Сви припадници већинског српског народа и свих националних мањина у Србији титулари су уставног права грађанства које им омогућава конзумирање читаве палете уставних права и слобода, те законске разраде ове уставне материје кроз законска права, али им намеће и одређене обавезе као равнотежу и нужност. У том смислу су сви једнаки у својим статусним правима, а међусобно прожимање заједничких духовних вредности свих грађана Србије, без обзира на облике исповедања кроз конкретне конфесије, јесте компаративна предност наших мултинационалних прилика. Овакво стање неким репрезентима мањинског политичког хтења очигледно не одговара, те се јављају тежње да се путем доношења низа прописа на чијем доношењу исти инсистирају коришћењем својих коалиционих потенцијала, у Србији утврди одређени степен подвојености у свим областима између већинског народа и мањина које су настајале у Рашкој области, уз правдање оваквог потеза гаранцијама уставних мањинских права. Политичке тежње таквих политичких програма и инсистирање на разликама које воде суштинским и штетним поделама између грађана Србије последица су, између осталог, и прекорачења граница између вере и политике, што је и основна тема ове уставноправне анализе, али и неких системских мана у Србији, будући да не постоје дугорочне стратегије које би поспешиле државно јединство.

На основу наведеног лако можемо уочити и маркантни пример деловања на граници између вере и политике, јер према цитираном уставном начелу световности државе, треба да постоји одвојеност између вере и политике, али противно наведеном, овај уставни модел негирају стварност и догађаји у Рашкој области. Примера ради, муфтија Муамер Зукорлић, иако је верски службеник, врло често заступа чисто политичке интересе, чинећи својеврсни преображај верског рада у политички рад. Напоменимо и то, да се сви припадници муслиманске вероисповести који живе у Србији и који су српски држављани не поистовећују са националном припадношћу овог верског службеника, јер постоји више националних мањина које исповедају исту веру. Услед оваквог стања ствари, муфтијини политички наступи постају спорни са аспекта цитираног уставног начела, које губи на свом значају управо у ситуацији када актуелна власт толерише овакве и сличне политичке излете. Све ове чињенице су од значаја за утврђивање прекорачења граница верског рада и преображаја у политички рад, а који се у случају конкретного муфтије лако може препознати након учествовања на изборима за Национални савет тзв. бошњачке мањине. Иако му релевантне државне инстанце нису оспориле право да учествује у мањинском политичком животу кроз кандидовање на изборима за НСБ, што са једне стране не може бити спорно јер је реч о лицу које је истовремено и грађанин Србије, требало је претходно јасно утврдити услове који би се тicali верских службеника као изборних кандидата, а због значаја уставног начела чији се домашај доводи у питање.

Закључак да муфтија воли политички рад и жустру политичку борбу произлази и из ранијих муфтијиних јавних наступа, везаних за сребренички догађај, регионализацију и многа друга питања, где се он понашао више као политички репрезент, а не као верски службеник. Сматрамо да је, зарад одбране уставног начела о световном карактеру државе Србије, неопходно да се неки дефинитивно одлуче да ли ће исповедати верска убеђења или заступати политичко-партијске интересе, како се не би сакривали иза ма-

њинских и верских права у случају сучељавања политичких ставова са својим супарницима. Ова дистинкција ће бити потврда да се верским радом не могу маскирати политички захтеви. Дакле, мањинска права се не могу конзумирати на штету било ког уставног начела, јер се иста једино кроз призму начела могу примењивати у складу са хтењем уставотворца.

Мањинска права и однос власти и слободe

Иако неки овај „политички излет“ поменутог муфтије сматрају нужношћу коју диктира некаква сервилност неких бошњачких политичара Београду (можда је интенција истих да сервилност буде преупућена ка Сарајеву и тамошњим политичким хтењима, што је, уосталом, и било истицано у прошлости кроз бројне неуставне захтеве неких мањинских политичара), као да је реч о седишту окупационе управе, а не уставном главном граду Републике Србије, сматрамо да су тонови и термини које неки мањински политички и политичко-верски кругови употребљавају врло спорни и у крајњем случају сведоче о извесној дози нелојалности. Као да многим није јасно да су мањинска права нераздвајива од природе односа између власти и слободe, које категорије морају поседовати уставну меру, тј. бити у равнотежи.

Прво, неспорно је да постоје мањинска права и мањински интереси које држава треба да поштује и толерише, јер су исти средства ограничења државне власти, а то је, уосталом, и уставним нормама уређено и ту се у нашем праву не одступа од светских стандарда у овој области. Међутим, сматрамо да је потчињеност мањине држави у којој живи, а у смислу лојалности, неопходна и обострано корисна. Кроз потчињеност у смислу лојалности државној власти у Србији, остварују се и интереси већинског народа и свих осталих мањина које живе у Србији. Мањинска права и слободe, дакле, у том смислу не постоје да би ослабили државу до нивоа њеног пропадања или изазивања сецесија, већ напротив, да би иста кроз збир свих појединачних хтења и кроз општу толеранцију истих, уз постојање лојалности држави од стране свих грађана који у њој живе, сама била ефикаснија и јача. Ова релација је последица најисправнијег поимања односа власти и слободe, све зарад постизања најповољније реалне равнотеже између ових начелно супротстављених категорија.

Друго, мањинска политичка хтења се више не смеју занемаривати на антагонизмима инструисаним од стране спољних фактора који су постојали у периоду извођења низа насилних и неуставних сецесија у бившој СФРЈ. Позивање неких мањинских политичких и политичко-верских првака из Рашке области на резултате „референдума“ од 1991. године, који је био и нелегалан и нелегитиман, те државопогубан, не сме представљати образац заступања мањинских права, будући да је оваква политичка игра потенцијално семе раздора и извориште нових проблема.

Треће, наводи како упућивање у Рашку област 1500 припадника Жандармерије (која је иначе једна од званичних оружаних формација у Републици Србији) у току изборног поступка за НСБ, представља притисак и има негативан ефекат на мањинске бираче, као и да је управо то и била намера, како то одређени верско-политички мањински кругови наводе „званичног Београда“ (као да није реч и о њиховом главном граду), пример је чисте злоупотребе изборног поступка. Наиме, импутирањем идеје да је држава против мањина иде се ка стварању хаоса и даљем поремећају међунационалних односа у Рашкој области.

Четврто, сваки грађанин државе Србије, био он припадник мањине или већинског народа, конзумирањем свих уставних и законских права остварује заједничке и појединачне интересе у мери у којој се постиже равнотежа између власти и слободe. Не постоји подвојеност коју истиче новопазарски муфтија, када чини дистинкцију између не-

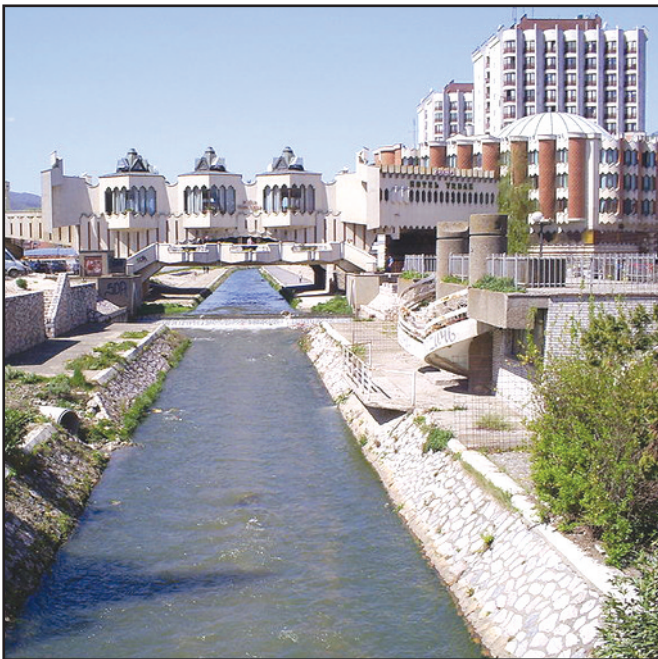
каких београдских и тзв. бошњачких интереса. Не постоје мањински интереси који су легални и легитимни и да су као такви у колизији са општим државним интересима, већ постоји мера остварења различитих интереса. Ту меру је држава Србија и обезбедила Уставом, законима и својом управном праксом.

То је оно што муфтија и његови политички истомишљеници не желе да узму у обзир. Већ напротив, као на некаквој пијаци, када уставна норма одговара тренутном политичком хтењу, позивамо се на исту, а када не одговара – крше се права мањина и позива на интернационализацију. Овакав закључак произлази управо из непоштовања уставних правила игре, где је мера консумирања свих, па и мањинских права у функцији несметаног функционисања државе Србије. Кома није стало до уставне равнотеже између власти и слободе, није му стало ни до мањинских права.

Лојалност као претпоставка ефикасне уставности

На основу досадашње анализе можемо закључити да су питања односа вере и политике, односа мањинских права и односа власти и слободе, у добром делу и начелна уставноправна питања. Надаље је неопходно да се позабавимо и још једним важним питањем, које није само правне природе, већ има и политичку димензију, а реч је о питању лојалности мањина према држави у којој живе. Овај феномен се веома лако може анализирати кроз призму недавних догађаја у Рашкој области.

Позабавимо се прво начелним питањима. Устав, као највиши општи правни акт и извориште читавог правног поретка, према владајућем схватању уређује материју организације државне власти и материју људских права, која представљају израз идеје о ограничавању државне власти. Дакле, када говоримо о материји права националних мањина, исту можемо теоријски сагледати једино у контексту људских права као ширег појма који обухвата и права националних мањина као нижу категорију, њен саставни део. Права припадника националних мањина Устав од 2006. године је изједначио са људским правима и на тај начин је статус припадника националних мањина додатно обезбеђен, што сведочи о високом стандардима који су у нас примењени у овој области. Државе у окружењу имају много лошији третман према српској мањини. Дакле, држава Србија максимално толерише и штити сво-

је националне мањине. Избори за НСБ су спроведени како би се формирали органи који ће се бавити очувањем националног и културног идентитета националних мањина, а не остваривањем политичких циљева које је до сада новопазарски муфтија у јавности износио. Одмах се можемо запитати како се то крше мањинска права у Рашкој области, када се овим изборима иде ка очувању мањинског идентитета. Да није претпоставка оваквих навода злонамерна нелојалност према самој држави Србији, па се политички кругови око новопазарског муфтије на овај начин одају и на себе стављају сумњу да државу Србију можда не сматрају својом државом, иако поседују својство грађанина? Зашто су онда уопште узели учешће на изборима за НСБ? Да ли ће се сутра можда појавити и злоупотреба верских осећања зарад остварења нечијих политичких циљева? На сва постављена питања одговор ће несумњиво дати дани који су пред нама, па је неопходно да се имају у виду сва отворена питања која су испровоцирана ангажманом и деловањем једног верског службеника у стварима које превазилазе веру.

Напоменимо да Устав Србије од 2006. године, за разлику од стандарда примењених у међународној регулативи „нигде не садржи одредбу о лојалности припадника националних мањина држави Србији и правима других, посебно припадника већине или других националних мањина (члан 20. Оквирне конвенције, између осталог, каже: „сваки припадник националне мањине поштоваће национално законодавство и права других, посебно припадника већине или других националних мањина“).²⁾ Ова чињеница сведочи о неопрезности уставотворца, али и о великом и основаном поверењу у наше националне мањине, иако поједини представници мањинских политичких и верско-политичких програма то не заслужују. Њихов ангажман сведочи о присуству нелојалности која може штетити свим грађанима државе Србије, с тим што највећу штету трпи национална мањина чија се политичка хтења и верска осећања дају лако злоупотребити. Стандард лојалности није поштован нарочито у прошлости, када су неке националне мањине спољне политичке факторе обманјивале у погледу незваничних статистичких података који су илегално сакупљани, као и у погледу разних података у вези са показатељима који се тичу статуса припадника националне мањине.

Лојалност припадника националних мањина је на тај начин и претпоставка ефикасне уставности и доказ да је држава политичка баштина целокупног становништва које је настањено на њеној територији и уз све заштитне гаранције које Устав пружа, потчињено јединој сувереној државној власти у држави Србији чије седиште једино може бити у Београду.

У светлу ове уставноправне анализе, мислимо да је посматрани „политички излет“ новопазарског муфтије Зукорлића, који је својим ангажманом извршио својеврсни преображај верског рада у политички рад, доказ неразумевљања суштине мањинских права као везивне тачке односа власти и слободе, али и опасан уставни преседан којим се неоправдано сужава домашај уставног начела о световном карактеру државе. У погледу питања лојалности као претпоставке ефикасне уставности, иста се у конкретном случају своди на шибицарску логику – час је има, час је нема. Овај приступ не иде у прилог ниједном грађанину државе Србије из Рашке области. Зукорлића ће стога убрзо демантовати управо они који су за њега и гласали.

Напомене:

- 1) Видети: Ратко Марковић, *Уставно право, Приручник за полагање правосудног испита, Правни факултет Универзитета у Београду и ЈП Службени гласник, Београд, 2009, стр. 29.*
- 2) Исто, стр. 69-70.

Правосудни систем Србије потчињен инструкцијама из Европске уније

Брисел режира и диктира финиш реформе правосуђа

- Пошто је првобитно замишљени и спроведени „реизбор“ судија довео у тотални колапс и безнађе правосудни систем наше државе, Европска комисија је себи дала за право да усмерава даљи ток „реформе“, тако што је далеко од очију јавности издала одређене инструкције које режим у Србији треба да спроведе у дело

Пише: Иван Нинић

Судећи по најновијим информацијама које су процуреле у јавност, Европска унија (ЕУ) је по ко зна који пут до сада показала своју одлучност да се отворено умеша у „решавање“ унутардржавних питања Србије, тако што ће овог пута „дovршити“ оно што неки називају „реформом“ правосуђа. Наиме, како пише лист „Политика“ (24. 6. 2010), као епилог мајске посете званичника ЕУ нашој држави договорено је „десет тачака компромиса између Европске комисије и Министарства правде Србије“. Докуменат који садржи ових „десет тачака“ за сада се вешто скрива од очију јавности, али „Политика“ открива његову суштину. Укратко, стални састав Високог савета судства и стални састав Државног већа тужилаца „треба да буде изабран најкасније за месец дана“, док ће избор судија „по допунском конкурсу за 81 судијско место завршити садашњи сазив Високог савета судства“. „Тек када се Високи савет буде конституисао у сталном саставу, биће расписан конкурс за нова 104 судијска места, колико је процењено да недостаје српским судовима“, открива „Политика“. Лист из „поузаних извора“ сазнаје да „избор 1.531 судије није доведен у питање“, као и то да се „одлуке о избору тих судија неће преиспитивати“. Такође, једна од „десет тачака“ подразумева обавезу „да се за све неизабране судије и тужиоце напишу индивидуализована образложења са разлозима због чега нису изабрани приликом општег избора судија“, а потом „сачекају и спроведу све одлуке Уставног суда по уставним жалбама неизабраних судија“.

Иначе, ова сазнања „Политике“, нико од надлежних није потврдио, а ни демантовао, што свакако указује на то да је постигнут одређени „компромис“ између званичника ЕУ и режима у Србији.

Тајанствена писма из Брисела

Према речима сталног дописника „Политике“ из Брисела, званичници ЕУ су „начелно задовољни реформама“, али би требало „кориговати процедуру избора судија“. У свом тексту од 4. маја, дописник „Политике“ открива и то да је све замерке ЕУ пренела властима у Београду, „у поверљивом писму које је уручио европски комесар за проширење Штефан Филе“. У медијима се прича да су писма ЕК уручена на три адресе, и то: председнику Републике Борису Тадићу, премијеру Мирку Цветковићу и министарки правде Снежани Маловић! Међутим, веома је интересантно да од стране режима у Србији, пријем ових писама никада није потврђен, нити је јавност упозната са њиховом садржином. Јавно су обелодањена само писма која је 27. априла ове године председник ЕК Жозе Мануел Барозо упутио председници Друштва судија Србије Драгани Бољевић и председнику Удружења тужилаца Србије Горану Илићу, а у смислу одговора на њихове дописе ко-

јима су покушали да му укажу на скандале у поступку реизбора судија. Док значај и величину споменутих писама Бошко Ристић, посланик ДС-а и члан Високог савета судства, минимизира и оцењује као „приватну преписку“, портпарол ЕК Марк Греј каже да је Барозо „пише у име Европске комисије, а не у своје лично име“ (Б92, 30. 4. 2010).

Суштина Барозовог одговора је да су представници ЕК боравили у Србији, уочили пропусте у реизбору судија и покренули питања одређених недостатака са „српским саговорницима“. „Закључци експертске мисије потврђују да је поступак реизбора показао значајне недостатке у погледу састава и независности Високог савета судства и Државног већа тужилаца, примене објективних критеријума, као и транспарентности и поузданости целокупног процеса“, наводи се између осталог у писму председника ЕК, које је објављено на веб сајту Друштва судија Србије. Барозо такође истиче да ће ЕК подржати процес реформе правосуђа у Србији „и пажљиво надзирати развој будућих догађаја“.

Инструкције Европске комисије

Посебно интересовање и своје замерке на скандалозну реформу српског правосуђа, представници ЕУ, односно Европске комисије (ЕК) су изнели у разговорима са министарком правде Снежаном Маловић, а приликом мајског боравка у Београду. Међутим, уколико се изузме „шкрта“ изјава европског комесара за проширење Штефана Филеа, дата медијима након састанка, никакви детаљи и закључци са састанка нису јавно обелодањени.

Према писању „Вечерњих новости“ (1. 6. 2010), састанак који је 26. маја одржан између представника ЕУ и српских власти „иницирала је наша власт“ и то након пријема писама „упућених државном врху Србије у којима се критикује реизбор судија“. Даље овај лист открива да је састанак трајао „пуна четири сата“, као и то да је одлучено

Реизбор судија из угла проф. др Ратка Марковића

Еминентни стручњак за материју уставног права и дугогодишњи професор Правног факултета у Београду, др Ратко Марковић у свом ауторском тексту под насловом: „Судство-Ахилова пета државе Србије“, који је објављен у листу „Печат“ (бр. 111, 22. 4. 2010), уз стручну аргументацију, најоштрије, између осталог, критикује и начин на који је режим дошао до „легалитета“ да спроведе општи реизбор судија: „Пошло се од јакобинске паролe: „Све судије, напоље из судова“. Сви ће они бити изабрани испочетка. Али, пошто тако у Уставу не пише, то је у неком правном акту требало написати. Да ствар делује правно беспоговорније, то је учињено у Уставном закону за спровођење Устава, донесеном два дана после Устава. Уставни закон за спровођење устава као посебан правни акт, је једна правна смицалица из фонда Кардељевих доприноса конституционализму“, оцењује проф. др Ратко Марковић.

да се „формира заједничка радна група која ће пратити отклањање пропуста“. Укратко „Новости“ откривају да је Брисел испоставио следеће захтеве: „ревидирати процедуру реизбора“, „израчунати потребан број судија“, „преиспитати састав правосудних тела“, „испоштовати сталност судијске функције“, „окончати жалбене поступке пред Уставним судом Србије до 30. јуна, а најкасније до септембра“, „спровести нови (додатни) конкурс“, и „регулисати здравствено осигурање уз исплату 70 одсто плате свим неизабраним судијама до коначног решења њиховог статуса“. Наводно, „ревидирање“ процедуре би подразумевало да „неизабране остану само оне судије против којих је окончан правоснажни кривични поступак или чији су резултати далеко испод просека“.

И заиста, уколико се направи осврт на оно што се протеклих недеља дешавало на пољу „реформе“ правосуђа, када се сложе све „коцкице“, више је него очигледно да режим Бориса Тадића увелико имплементира налоге из Брисела. Недостаје још само да допутују налогодавци и супервизори лично, а како је недавно обелодањено, и то ће се догодити. „Ових дана у Србију стижу стручњаци Европске уније, који ће пратити даље кораке у реформи нашег правосуђа“, најавила је „Политика“ (25. 5. 2010).

Сад измишљају и „додатне конкурсе“

Први доказ да ће режим у Србији поступити по налогу Брисела јесте најава председнице ВСС Нате Месаровић да ће се донети одлука о проширењу систематизације, односно повећању броја судијских места тамо где је то потребно, а потом расписати нови конкурси. То намеће ново питање, да ли ће онда број судија бити већи него што је био пре реформе? Подсећања ради, стара систематизација је бројала 2.413 судија, док је „реформа“ изнедрила нову систематизацију, према којој је број судија смањен на око 1.838. Сем тога, реформисани су и некадашњи органи за прекршаје, који се сада зову прекршајни судови. Број прекршајних судија је са 800 сведен на 550, уз најаву да би „допунски конкурс“ требало да „изнедри“ око 30 нових прекршајних судија. Председница Друштва судија Србије Драгана Бољевић сматра да је повећање броја судија неминовно због преоптерећености, јер је „у периоду од 2002. до 2008. године број предмета повећан са 1,9 на 2,4 милиона, што је у процентима око 54 одсто“.

Међутим, спровођење „допунског конкурса“ за попуњавање 81 судијског места која нису попуњена у истом „цугу“ када је изабран 1.531 судија и сама председница Друштва судија Србије види као апсурд и поставља питање режиму: „Да ли то значи да су чекали да неки људи испуне услове да постану судије?“ („Ало“, 7. 4. 2010). Овај „допунски конкурс“ донекле и није споран, јер је још раније најављен, већ је споран „додатни конкурс“ за избор 104 судије, који је очигледно последица проширивања систематизације и „дила“ са Бриселом. Формално је одлуку за додатна 104 судијска места у 18 градова широм Србије, донео ВСС на својој седници одржаној 11. маја ове године. Дакле, овде се појављују и два незаобилазна питања: да ли је „додатни конкурс“ само начин да се „испегла“ ситуација са судијама које нису изабране и како сада „неподобни“, „нестручни“ и „недостойни“ одједанпут могу да постану подобни, стручни и достојни! Потпуно је идентична ситуација и са „додатним конкурсом“ за 88 заменика јавних тужилаца, где је од стране Државног већа тужилаца донета одлука да се прошири систематизација.

Како министарка обмањује јавност...

Други важан налог Брисела чијем извршењу је режим у Србији приступио јесте поступак израде индивидуализованих образложења Високог савета судства и Државног већа тужилаца у којима ће бити садржани разлози због којих судије и тужиоци нису прошли реизбор. То је индиректно, својом преувеличаном изјавом, потврдила и министарка правде Снежана Маловић. „Основне замерке Европске комисије односе се на недостатак појединачних образложења за неизабране судије и њихово право на правни лек. То је исправљено. Високи савет судства (ВСС) поступио је по налогу Уставног суда. Управо пишемо индивидуализована образложења и већ смо Уставном суду послали око 80 појединачних образложења за неизабра-

не судије”, изјавила је недавно министарка Снежана Маловић („Политика“, 13. 5. 2010). Међутим, да су „у лажи кратке ноге”, сведочи саопштење (29. 6. 2010) које су издали надлежни из Уставног суда Србије (УСС), у коме се, између осталог, истиче да је том органу приспело „првих 11 појединачних одлука ВСС о престанку дужности судија у којима се наводе индивидуални разлози за њихов неизбор“. Такође, у саопштењу УСС је изражено очекивање да ће ВСС „у најкраћем року“ доставити своје одлуке и осталим неизабраним судијама. Дакле, управо ово намеће питање коме веровати. Министарки Маловић, која 13. маја тврди да је урађено и у УСС прослеђено око 80 појединачних образложења за неизабране судије, или УСС, који 45 дана касније (након министаркине изјаве) тврди да је примио првих 11 појединачних одлука?

Исто образложење за 837 „неподобних“

Када је реч о индивидуализованим образложењима, која су једна од „десет тачака“ које је Брисел наложио режиму у Београду, стручна јавност је по том питању била шокирана два пута до сада. Први пут када чак 837 судија (које средином децембра 2009. године нису изабране на судијску функцију, а чија је судијска дужност престала закључно са 31. децембром 2009. године) није од ВСС добило образложену одлуку о разлозима због којих су оцењени као „неподобни“, „недостојни“ и „нестручни“ за поновни избор на судијску функцију. Самим тим нису добили ни „поуку о правном леку“ која би их упућивала на даља правна средства која могу да уложе, а у циљу заштите својих индивидуалних права. Други шок је уследио 27. јануара ове године, када је ВСС под притиском јавности морао да проследи писмена образложења, а то је учинио на скандалозан начин, тако што је свих 837 судија добило потпуно исто образложење. Овај документ са потписом председнице ВСС Нате Месаровић се састојао од шеснаест и по страна, од којих су чак 15 страница заузимао имена и презимена неизабраних судија, док је јединствено образложење стало на нешто више од једне странице хартије. Међутим, овакве „среће“ није била председница Друштва судија Србије Драгана Бољевић, којој је на кућну адресу уручен „празан коверат“!

Од Уставног суда Србије до Стразбура

Инструкцијама из Брисела обухваћено је и поступање Уставног суда Србије, односно обавеза овог суда да „до 30. јуна, а најкасније до септембра 2010. године“, оконча све жалбене поступке које су иницирале неизабране судије. Уставни суд је 25. марта оценио да неизабране судије и заменици јавних тужилаца имају право на уставну жалбу против одлуке о престанку њихове функције. Месец дана пре тога, Уставни суд је од Високог савета судства и Државног већа тужилаца затражио да доставе обавештење о томе да ли су неизабраним судијама достављене појединачне одлуке са појединачним образложењима због чега нису изабрани. У свему овоме посебно је интересантна информација коју је пренео лист „Ало“ (7. 4. 2010), а то је да је наводно „Уставни суд донео одлуку да усвоји жалбе

које су поднеле неизабране судије, јер је исти текст решења стигао свима“. Лист пише да је председница ВСС Ната Месаровић „жестоко реаговала на то и поднела усмену оставку“, али док је „одлука стигла до писарнице суда, интервенисао је један високи политичар и одлука је поништена“. Наводно, „неке од судија су се побуниле против мешања политичара у њихов рад, али је нађен компромис да суд не донесе одлуку него став, по коме отпуштене судије имају право на жалбу“.

Са друге стране, док режим и Уставни суд Србије „муте“ и одуговлаче, неизабраним судијама сат „откуцава“ па им тако истиче право на зараду и здравствено осигурање у трајању од шест месеци, а што им је по престанку функције било законом гарантовано. Због играња са судбином око 1.000 људи, досадашњих судија и тужиоца који су поднели жалбе Уставном суду, оштро су реаговала струковна удружења. Друштво судија Србије и Удружења јавних тужилаца Србије у свом заједничком писму упућеном председници Уставног суда Србије, указују да та институција својим одуговлачењем у одлучивању, врши повреду „права на правично суђење у разумном року“ које гарантују Устав Србије и Европска конвенција о заштити људских права. Због тога, ова струковна удружења не искључују могућност да „нереизабране судије и тужиоци затраже правну заштиту од Европског суда за заштиту људских права у Стразбуру и пре окончања започетих поступака“. На ову претњу режим се није јавно огласио, без обзира што би у случају одласка „по правду“ у Стразбуру, све ишло по цепу грађана Србије. Дакле, режим стрпљиво чека да Брисел још једанпут „издиктира“ рокове и кораке који се морају предузети како би се уз што мање „жртва“ започето „ресетовање“ правосућа Србије привело крају.

P. V. C.

Избор судије трајао невероватних 20 секунди

Увидом у одређене записнике са седница Високог савета судства, струковно Друштво судија Србије је дошло до податка да је ВСС на једној од својих седница разматрао пријаве 399 кандидата за Управни суд и пријаве 632 кандидата за Апелациони суд у Београду. Ове пријаве су разматране на седници која је трајала од 11.30 до 17.00 часова, из чега произилази да је (чак и уколико се занемари дискусија по преосталим тачкама дневног реда) сваком кандидату посвећено свега 20 секунди! Исти је случај и са разматрањем 813 пријава за Први основни суд у Београду, када је седница ВСС трајала од 12.00 до 18.30 часова, што указује да је сваком кандидату поново посвећено свега 20 секунди!

Како аутономаши арче „наше новце“?

- Коалиција „аутономаша“, у чијим рукама је концентрисана сва локална и покрајинска власт у АП Војводини, добиће у складу са Уставом и законима Србије све што припада буџету АП Војводине, потрошиће више од 55 милијарди динара током 2010. године и никоме за то неће положити рачуне, па ће онда на крају године сви у глас поново поставити иронично питање: „Где су наши новци?“

Пише: Иван Нинић

У борби за што већи број гласова у АП Војводини, лидери и функционери странака које заговарају „аутономашке“ идеје, у својим јавним наступима посежу за бруталним оптужбама да Србија тобож „ускрађује“ нешто што припада „грађанима и грађанкама“ АП Војводине. С тим у вези веома често се од актуелних представника политичких странака, који долазе из градова наше северне покрајине, може чути чувено, иронично и „аутономашко“ питање: „где су наши новци?“. Ово питање се скоро увек актуелизује како у кампањама за локалне, покрајинске и републичке изборе, тако и у периодичним кампањама, нпр. када је у жижи актуелности усвајање буџета АП Војводине, буџета Републике Србије, приватизација НИС-а и сл. Међутим, да нико ништа не ускрађује и не отима „грађанима и грађанкама“ АП Војводине, сведоче одредбе Закона о буџету Републике Србије за 2010. годину којима је децидирано прописано шта ће то у складу са Уставом Републике Србије припасти буџету АП Војводине.

То је део прихода од пореза на доходак грађана (порез на зараде), у висини од 18 одсто од износа оствареног на територији АП Војводине, као и део прихода од пореза на добит предузећа у висини од 42,7 одсто, такође од износа оствареног на територији АП Војводине. Сем тога, из републичке у покрајинску касу биће трансферисана средства за финансирање расхода за запослене у образовању, средства за финансирање програма у области културе и средства за подмиривање расхода градова и општина. Такође, из буџета Србије у буџет АП Војводине ће се „прелити“ трансферна средства за финансирање поверених послова (нове надлежности), као и средства за финансирање капиталних пројеката (НИП). А законом је прописано и то да ће листу пројеката НИП-а, на територији АП Војводине утврдити Влада Србије и то искључиво на предлог надлежног органа АП Војводине.

Колико коштају нове надлежности?

Недавна борба за изгласавање сепаратистичког Статута АП Војводине у покрајинском и републичком парламенту сама по себи не би значила ништа без Закона о преносу надлежности, који је такође крајем новембра 2009. године усвојен у Скупштини Србије. Зашто? Зато што нове надлежности АП Војводине подразумевају и „нове новце“ у покрајинском буџету, а то се управо регулише овим законом који је, поред новог Статута, други битан инструмент „аутономашке“ политике. У републичком буџету за 2010. годину обезбеђени су додатни „новци“ за финансирање 153 нове надлежности које су поверене администрацији АП Војводине. Већина министарстава није могла да процени трошкове нових надлежности, па се тако не зна колико ће овај „цех“ коштати буџет Србије. Такву про-

цену су у децембру 2009. године урадила само три министарства и републичка Управа за шуме и дошло се до закључка да ће их нове надлежности коштати 134,5 милиона динара. Било како било, колико год да коштају нове надлежности, „аутономашима“ је обећано да ће се новац за то обезбедити из средстава текуће буџетске резерве, а обећање је зацементирано законом којим је ближе уређен овогодишњи буџет Србије. Уколико први човек АП Војводине, *Бојан Пајтић (ДС)*, остане при раније датом обећању, онда се из буџета Србије неће финансирати запошљавање, тј. плате између 200 и 300 нових службеника у покрајинској администрацији, већ ће таква обавеза пасти на терет буџета АП Војводине.

Милијарде у рукама „аутономаша“

Питање: „где су наши новци?“ је само по себи иронично зато што долази од „аутономаша“ који својом партиципацијом у локалној, покрајинској и републичкој власти управљају и располажу свим тим „новцима“ за које питају: „где су?“. Има ли бољег доказа за то од продаје Нафтне индустрије Србије (НИС), након чега је усмени договор премијера Србије *Мирка Цветковића (ДС)* и председника тада Извршног већа АП Војводине *Бојана Пајтића (ДС)* „уграђен“ у Закон о буџету Републике Србије за 2009. годину? Практично је „озакоњен“ један политички „дил“, који је подразумевао да буџету АП Војводине, уместо 50 одсто од продајне цене НИС-а, припадне 90 одсто или 360 милиона евра! Такође, иронично питање: „где су наши новци?“ постављају они „аутономаша“ који ће у 2010. години располагати буџетом АП Војводине од чак 55,3 милијарде динара!

„Аутономаши“ ће у 2010. години потрошити неутрошена средства покрајинског буџета из ранијих година, а која износе чак 10,4 милијарде динара, а само по основу приватизације предузећа са територије АП Војводине у покрајинском буџету ће се „провући“ и потрошити 126,3 милиона динара! Затим ће се, захваљујући Уставу Републике Србије (који најштрије критикују), из буџета Србије у буџет АП Војводине прелити трансферна средства која износе око 31 милијарду динара! Од тога новца су 4 милијарде унапред одређене за изградњу Коридора 10, док је 21 милијарда динара намењена редовном финансирању свих функција, односно поверених послова и нових надлежности у АП Војводини. Све ове чињенице не могу да демантују ни сами „аутономаши“, јер оне произилазе из *Одлуке о буџету АП Војводине за 2010. годину*, коју је усвојила управо „аутономашка“ владајућа већина у Скупштини АП Војводине, и која носи потпис њеног председника *Шандора Егерешчија (СВМ)*.

Дакле, коалиција „аутономаша“ у чијим рукама је концентрисана сва локална и покрајинска власт у АП Војводини, добиће у складу са Уставом и законима Србије све што припада буџету АП Војводине, потрошиће више од 55 милијарди динара током 2010. године и никоме за то неће положити рачуне, па ће онда на крају године сви у глас поново поставити иронично питање: „Где су наши новци?“

Одговор на питање: „Где су наши новци?“

Како то да увек у АП Војводини фале неки „новци“ и где нестају „новци“ који се из буџета Србије дотирају у покрајински буџет и изворни „новци“ који се остваре на територији АП Војводине, „аутономаши“ треба да питају Покрајински секретаријат за финансије и Извршно веће које је од недавно преименовано у Владу АП Војводине. Ова два органа поседују за сваку годину писане трагове о томе ко и на које начине арчи „наше новце“, али се никада нису удостојили да јавност у Србији, а посебно грађане и грађанке АП Војводине обавесте о томе. Новинар *Велике Србије* је дошао до четири годишња извештаја о раду Покрајинске буџетске инспекције и ревизије која функциониса у склопу Секретаријата за финансије АП Војводине. Сва четири извештаја, која обухватају период од 2006. до 2009. године, прихваћена су од стране Извршног већа АП Војводине, о чему је овај орган доносио своје закључке у писаној форми. Иначе, покрајински буџетски инспектори сваке године контролишу да ли се законито и наменски користи новац буџетских корисника са територије АП Војводине (који се финансирају средствима покрајине или чији је оснивач покрајина), међу којима су највиши покрајински органи, секретаријати, заводи, фондови, здравствене и просветне установе, јавна предузећа и др.

Чињенице указују на енормно незаконито и ненаменско трошење буџетског новца у АП Војводини које су открили буџетски инспектори код покрајинских органа и установа, а које, гледано по износима и годинама, изгледа овако: 117 милиона динара (2006); 85,7 милиона динара (2007); 20,1 милион динара (2008); и 56,6 милиона динара (2009). Реч је о средствима из буџета АП Војводине, али и средствима која су поједини органи остварили и исказали као сопствене приходе. За све ове износе буџетска инспекција је наложила меру повраћаја, али судећи по резултатима и динамици повраћаја незаконито и ненаменски утрошеног новца, чини се да ће на крају бити у складу са оном народном „појео вук магарца“. И у сфери јавних набавки за потребе органа АП Војводине инспектори су открили арчење новца које је било у супротности са Законом о јавним набавкама а које, посматрано по сумама и годинама, изгледа овако: 316,7 милиона динара (2006);

210,2 милиона динара (2007); 773,2 милиона динара (2008); и 353,2 милиона динара (2009).

Недодирљиви „аутономаши“

Нико од „аутономаша“ због овога није завршио иза решетака нити је иницирана кривична одговорност за лица која су одговорна за незаконито и ненаменску потрошњу милиона динара у органима и установама АП Војводине. Судећи по извештајима њихове буџетске инспекције, подношене су само прекршајне пријаве које се могу пребројати на прсте и то: 13 пријава (2006); 5 пријава (2007); 3 пријаве (2008); и 14 пријава (2009). Међутим, њихове судије за прекршаје су у већини случајева одбацили њихове прекршајне пријаве против њихових људи, уз образложење да су прекршаји застарели. Додуше, у неколицини случајева изречене су мизерне новчане казне које су еквивалентне казнама за саобраћајне прекршаје! Оваква политика хаоса у јавним финансијама АП Војводине намеће моралну и законску обавезу онима што тобож питају „где су њихови новци“, да претходно објасне и положе рачуне о томе како арче „наше новце“. Трагично је то што је политичка трговина унутар самог ДС-а, тачније између *Бориса Тадића* и *Бојана Пајтића*, изнедрила ситуацију у којој републички државни органи не смеју да успоставе ниједан облик контроле над радом органа, установа и предузећа АП Војводине.

Уместо да *Државна ревизорска институција (ДРИ)* врши ревизију завршног рачуна буџета АП Војводине, то ради приватна ревизорска кућа из Београда. Такође, приватни ревизори контролишу финансијске извештаје *Гаранцијског фонда*, *Фонда за развој* и *Фонда за капитална улагања АП Војводине*, а познато је да ова три фонда представљају фундаменталне полуге власти ДС-а у АП Војводини. Ако ДРИ нема надзор над радом ових фондова, да ли то наводи на закључак да ће и новоформирана *Развојна банка АП Војводине (доскорашња „Металс банка“ а.д.)* пословати аутономно, изван контроле Народне банке Србије!? А то заправо и јесте намера „аутономаша“ да се отргну сваком облику институционалне контроле и надзора републичких институција, да тако „отргнути“ користе ресурсе АП Војводине за лично богаћење и да перманентно постављају једно те исто питање: „Где су наши новци“.

ММФ „кроји“ неодрживу фискалну политику

Куда „плови“ Србија?

- **Опасне намере ММФ-а према нашој држави евидентне су на примеру условљавања да се хитно донесе фамозни Закон о фискалној одговорности док, са друге стране, ова институција режиму Бориса Тадића аминује нове кредитне аранжмане и већи дефицит буџета, што за последицу има перманентни и неконтролисани раст јавног, односно спољног дуга Србије**

Пише: Иван Нинић

Народна банка Србије (НБС) је крајем маја месеца објавила најновије, забрињавајуће податке о задужености Србије, односно податке о висини, структури и кретању спољног дуга државе у првом кварталу текуће године. Висина спољног дуга је на крају 2008. године износила 21,8 милијарди евра, да би на крају 2009. године дуг „нарастао“ на 22,7 милијарди евра. Само два месеца касније, на крају фебруара 2010. године, дуг је „скочио“ на 22,9 милијарди евра. Затим је на крају месеца марта забележен износ спољног дуга од 23,2 милијарде евра, да би на крају априла „скочио“ на 23,4 милијарде евра. Иако се у анализи НБС тврди да су индикатори спољне задужености, који показују екстерну солвентност земље, још „испод нивоа високе задужености“, вртоглави раст спољног дуга би веома брзо могао да демантује ове наводе. Чињеница је да је тренутно учешће укупног спољног дуга Србије у БДП-у, достигло 76,2 одсто, а да се земље са дугом од 80 одсто у БДП-у (по методологији Светске банке и ММФ-а), третирају као „високо задужене“. Дакле, недостаје раст спољног дуга од свега 3,8 процентних поена у БДП-у да би се Србија и званично сврстала у ранг високозадужених држава.

ММФ „гура“ Србију у банкрот

С обзиром на то да је спољни дуг на крају марта 2010. године увећан за 1,2 процентних поена, у односу на децембар 2009. године, то значи да би Србија, уколико се настави са досадашњим трендом задуживања, крај 2010. године дочекала са упаљеном „црвеном лампицом“. Да ће се то обистинити, говоре и процене ММФ-а, чији су аналитичари предвидели да ће однос спољног дуга Србије, према БДП-у, износити 85,6 одсто у 2010. години, а чак 90,4 одсто у 2011. години. Две чињенице посебно указују на то да овим проценама стручњака из ММФ-а треба веровати. **Прво**, ММФ је предвидео да ће однос спољног дуга наше државе, према БДП-у у 2009. години бити 76,3 одсто, што потврђује да су „оманули“ за свега 0,1 процентних поена. **Друго**, „шефови“ из ММФ-а могу поуздано да предвиде којим темпом ће расти спољни дуг Србије, с обзиром на то да се, након потписивања тзв. „стенд бај“ аранжмана, о фискалној политици наше државе одлучује у Вашингтону. Иначе, „станд бај“ аранжман, који је одобрио ММФ, а који ће на снази бити све до априла 2011. године, подразумева кредитну подршку Србији од 2,9 милијарди евра.

До сада је ММФ уз перманентно условљавање дао Влади Србије „зелено светло“ за повлачење 1,3 милијарде евра кредитних средстава, док је у мају ове године уговорено повлачење и четврте транше од 380 милиона евра, за које се чека само формално одобрење Вашингтона. Када је реч о конкретном трошењу новца из кредитних линија, подаци НБС говоре да је у прва три месеца ове године у јавном сектору Србије искоришћено 230,1 милион евра иностраних кредита. Са друге стране, парадокс је то

што је држава у истом периоду иностраним кредиторима морала да плати 66,6 милиона евра по основу главнице и 60,5 милиона евра по основу камате.

Уместо „стегања каиша“, ММФ је режиму у Србији одобрио и повећање овогодишњег буџетског дефицита са 102,2 милијарде, на око 140 милијарди динара. Због тога се намеће питање шта то намерава ММФ: да „дисциплинује“ фискалну политику и подстакне смањење јавне потрошње у Србији или да, уз перфидну и „тиху“ имплементацију тзв. „грчког сценарија“, Србију доведе до банкрота?

Шта кочи фискалну „одговорност“?

„Превентиву“ од наступања тзв. „грчког сценарија“ режим Бориса Тадића, али и његове „газде“ из ММФ-а, виде у доношењу Закона о фискалној одговорности, који у нормативном оквиру наше државе до сада није постојао. Доношење овог прописа многи из Владе Србије представљају као најважнији и најсврхисходнији задатак државе у наредном периоду, који ће битно утицати на ограничавање јавне потрошње и контролу јавног дуга: „Закон о фискалној одговорности треба да предупреди евентуално настајање било које врсте кризе, а поготово кризног стања са јавним финансијама и задуженошћу земље“, објаснио је Слободан Илић (ДС), државни секретар у Министарству финансија („Тањуг“, 16. 5. 2010). А према тзв. „писму о мерама“, које је Вашингтону упућено још 3. децембра 2009. године, Влада Србије је ММФ-у обећала да ће да усвоји Нацрт закона о фискалној одговорности и да га достави Скупштини „до краја априла 2010. године“. Међутим, прошли су април, мај и јун, а спорни предлог закона из неколико веома интересантних разлога још увек није ушао у скупштинску процедуру.

Прво, режим још увек не зна да ли да предложи потпуно нови Закон о фискалној одговорности, или ће се ићи на опцију измена и „доградње“ актуелног Закона о буџетском систему који би се звао Закон о буџетском систему и фискалној одговорности.

Друго, режим не зна да ли да уведе тзв. „фискално веће“ или не: „Према нацрту који сам доставила ММФ-у постоји фискално веће чија је улога да даје оцену да ли Влада води политику у складу са фискалним правилима. Међутим, постоји још једна опција, а то је да се ојача Државна ревизорска институција новим функцијама. То још нисмо преломили“, открила је министарка *Диана Драгутиновић* („Вечерње новости“, 9. 5. 2010).

Треће, редовни парламентарни избори у Србији требало би да се одрже 2012. године, али нису искључени ни превремени избори, који би били одржани током 2011. године. У том смислу режимске странке ће, ради финансирања папрено скупе изборне кампање, посегнути за неконтролисаним задуживањем државе код домаћих и међународних кредитора. Из тог разлога би спорни закон могао да представља „сметњу“, па се трага за „идеалним“ решењем и што флексибилнијим правним нормама. И **четврто**, режим чека да ММФ „допише“, односно коригује све што сматра мањкавим у предложеном нацрту закона.

ММФ врши „рецензију“ наших закона!

Да се актуелни режим у извесној мери одрекао економског суверенитета Србије, у корист и за рачун ММФ-а, било је јасно одмах по потписивању „стенд бај“ аранжмана са том институцијом. Томе у прилог иде и чињеница да јавност у Србији није упозната са првом верзијом нацрта Закона о фискалној одговорности, јер је тај документ пре обелодањивања, још у априлу месецу послат у Вашингтон: „Прва верзија је послата ММФ-у на експертизу“, открила је министарка *Драгутиновић* (Б92, 27. 4. 2010). Недуго затим, она је изјавила да је текст закона усаглашен: „Закон о фискалној одговорности је готов и спремни смо за дискусију са посланицима, парламентарним странкама и јавношћу“, рекла је министарка (РТС, 11. 6. 2010. године).

Новинар *Велике Србије* је од Министарства финансија затражио копију прве верзије нацрта закона која је послата ММФ-у „на експертизу“, као и одговор са мишљењем и примедбама те институције, који је достављен Министарству финансија. Међутим, из министарства је стигао одговор да је реч о „интерном радном материјалу“, који не може да буде доступан јавности пре него што прође процедуру у Влади Србије и буде прослеђен парламенту на разматрање у форми званичног предлога закона. Дакле, режим је дозволио једној међународној финансијској институцији да пише, брише, мења и „уграђује“ правне норме по својој мери и жељи у предлог закона који ће се наћи пред посланицима Скупштине Србије.

Закон нереалних жеља

Судећи по ономе што у јавност износи министарка финансија, нацрт Закона о фискалној одговорности предвиђа смањење учешћа јавних прихода у БДП-у: „Србија би у наредних пет година требало да учешће јавних расхода у БДП годишње смањује за 0,75 одсто, што би требало да омогући бржи и лакши излазак из кризе“, изјавила је *Диана Драгутиновић* („Танјуг“, 27. 4. 2010). Само месец дана касније, намерно или случајно, министарка је за 0,10 процентних поена „кориговала“ раније дату изјаву. Наиме, у једном од својих интервјуа, Диана Драгутиновић је изјавила да се при изради нацрта Закона о фискалној одговорности „залагала за нека ограничења“, а на питање новинара која ограничења, министарка је рекла: „Да се „закуца“ јавна потрошња у номиналном износу и да се смањује сваке године за 0,85 одсто БДП, да не можемо да се задужимо више од 2,5 одсто годишње“ („Политика“, 28. 5. 2010). У том контексту, министарка Драгутиновић је најавила да ће се Законом о фискалној одговорности дефинисати да јавни дуг државе „не може да буде већи од 40-

сто БДП-а“, а да се тренутно креће између 31 и 32 одсто БДП-а. Међутим, одређене чињенице говоре да су овакве изјаве министарке веома проблематичне, и то са два аспекта.

Јавна потрошња и јавни дуг

Прво, актуелни режим није у стању да у дело спроведе најављено смањење јавне потрошње од 0,75 или 0,85 одсто БДП-а годишње, које ће се „уградити“ у Закон о фискалној одговорности. Јавна потрошња тренутно износи око 43 одсто БДП-а, а „рационализација“ државне администрације је требало да допринесе њеном смањењу, али је због неспособности режима на том плану држава доживела потпуни „фијаско“. С друге стране, када у 2011. години буде вршено усклађивање (раст) плата и пензија, нови буџетски издаци ће додатно увећати јавну потрошњу. Због тога обећање које је Влада дала ММФ-у да ће се „до 2015. године удео текуће потрошње у БДП-у смањити на 32,5 одсто“, није засновано на реалним основама.

Друго, актуелни режим Законом о фискалној одговорности намерава да ограничи висину јавног дуга на 40 одсто БДП-а, обмањујући јавност и нацију да овај дуг тренутно износи свега 31-32 одсто БДП-а. Међутим, према објашњењу и тумачењу др Павла Петровића, професора Економског факултета и једног од аутора Закона о фискалној одговорности, наш јавни дуг (*дуг јавног сектора-државе*), достигао је чак 36 одсто БДП-а! Он ово објашњава чињеницом да се „у кризама по правилу појављују претходно „сакривени“ дугови, као што су гаранције државе и локални дугови, тако да ревизија јавног дуга Србије показује да он сада није 32 одсто већ 36 одсто БДП-а, уз опасност да се додатно увећа“ („Политика“, 20. 6. 2010).

Свакако треба имати у виду процену стручњака ММФ-а који су израчунали да ће се јавни дуг Србије увећати за 16 одсто БДП-а приликом спровођења планираног поступка реституције. Међутим, приликом израде нацрта Закона о фискалној одговорности ово се уопште није узело у обзир: „Оквирни лимит за задуживање од 40 одсто БДП-а не укључује обавезе по основу реституције“, објаснила је министарка *Драгутиновић* („Вечерње новости“, 9. 5. 2010). На коју суму додати ово неминовно оптерећење? На „званичан“ јавни дуг од 32 одсто БДП-а или на прикривени јавни дуг од 36 одсто БДП-а? Како год да се изврши „сабирање“, долази се у ситуацију да јавни дуг Србије досеже 48-52 одсто БДП-а?! Дакле, иако Закон о фискалној одговорности још увек није ни усвојен, унапред је познато да ће се „пробити“ лимит јавног дуга, који је унет у нацрт закона?! Све ово намеће само једно питање: куда то „плови“ Србија?!

Антимонополска комисија није успела
да казни никога за четири године постојања

Јалова комисија, тајкуни безбрижни

Борба против монопола у Србији била је протеклих неколико месеци у жижи интересовања и прилика да сазнамо шта је досад урађено на том пољу. Међутим, кад саберемо и одуземо све резултате за четири године постојања Комисије за заштиту конкуренције, видимо да су они поражавајући. Није изречена ниједна санкција, нити је иједно решење Комисије потврђено на суду. Управо то је признао министар трговине Слободан Милосављевић на скупу поводом Међународног дана конкуренције, 12. априла ове године.

Том приликом присутни су били шеф делегације Европске комисије у Србији Венсан Дежер, премијер Мирко Цветковић и председница Комисије Дијана Марковић-Бајаловић. Све је било на највишем нивоу, било је пуно лепих речи и оптимизма, али слабо чега конкретног. Све се свело на општу причу и немушто признање да нико није кажњен. А казне за злоупотребу монопола могу износити до 10 одсто годишњег профита!

Узгред, и последње измене закона су ишле наруку монополистима, јер је, по старој верзији, казна износила од један до 10 одсто. Сада доњег минимума нема. Значи, према дискреционој оцени, не мора ни бити казне, што отвара могућности за нове злоупотребе. Истина, по најновијем решењу, санкције сада може да доноси и сама Комисија, а по старом Прекршајни суд. Али ни једни ни други још се нису показали на делу.

Но, активности по питању монопола и конкуренције било је и у наредних пар месеци након Дана конкуренције. Чак је Привредна комора Србије била организатор међународног семинара на ту тему. Дијана Марковић-Бајаловић је била најављена да одржи уводни говор, али се није појавила. Штавише, није удостојила скуп ни објашњења зашто није дошла, нити је послала било кога од заменика, помоћника или чланова Савета Комисије да је замени, нити је било ко од њих био присутан у публици. То је био јасан показатељ какав однос Комисија има према искуствима из других земаља у борби против монопола.

А Комисија за заштиту конкуренције требало би да буде једна од најангажованијих институција у Србији. У земљи у којој све врви од монопола, ова институција би морала да ради пуном паром и кажњава монополисте како би се ствари из корена измениле. Међутим, све што је досад урађено може се набројати на прсте. А и ту се више ради о благим опоменама и констатацијама, него о санкционисању кажњивог понашања у привреди. Комисија се ни у једном тренутку није потрудила да своје налазе обнародује конференцијом за штампу, и кроз такав публицитет добије широку подршку да ригорозно кажњава недозвољено монополистичко понашање. Уместо тога, највећи моћници и најважнији монополи остали су нетакнути.

Тако је мимо домашаја Комисије остао можда најважнији од свих монопола, ланци прехранбене индустрије које држи највећи српски тајкун, Мирослав Мишковић. Невидљив за Комисију остао је и својеврстан монопол у продаји штампе и дуванских производа преко читавих ланаца киоска које контролише контроверзни бизнисмен Станко Суботић Цане, звани Жабац. Није помогла ни чињеница да се Цане Суботић налази на потерници Интерпола и да га потражује српско правосудје. У неким раз-

вијеним државама, једна породица не сме да поседује више од два киоска, како се не би утицало на слободу штампе.

Последње што је урадила Комисија било је саопштење за јавност у којем је искритиковала Србијагас, и то вероватно како би оправдала тада актуелни публицитет. Јер писмо Србијагасу упућено је само два дана после Дана конкуренције, да би затим уследило и саопштење за јавност.

Наравно, све је било пуцањ из празне пушке, јер је Комисија утврдила да Србијагас има доминантан положај на тржишту, али није сигурна да ли га злоупотребава. Комисија је установила да је цена течног нафтног гаса уједначена међу конкурентима, без обзира на квалитет. Како је поверовала изјавама учесника да се не ради о договору, дефинисала је то као паралелно понашање, „које је негативна појава, али није забрањено, ако нема договора“.

Донете су и препоруке учесницима да би „требало да измене понашање“, да „имају у виду да услове понуде и потражње оцењују и са аспекта потрошача“, итд.

А уочи Дана конкуренције, тачније 26. фебруара, антимонополска комисија се позабавила баналним примером какав је постојање забрањеног споразума између предузећа Инвеј д.о.о, чији је власник Предраг Ранковић Пецоци, и трговине Метро Кеш & Кери. Њима је замерено што су у уговору одредили радат на фактури којим се утврђује 1% за дефинисање цена.

Нешто бољи посао Комисија је одрадила када је утврдила злоупотребу монопола компаније за брзи трансфер новца Вестерн унион. Како је утврђено у решењу од 12. јануара ове године, заступници те компаније, фирме Еки трансферс и Тенфоре су у уговорима са 24 банке убацивали клаузуле о „лојалности“ или „ексклузивности“ и у већини случајева казнене одредбе уколико банка послује са конкуренцијом. За ово се можда не би ни сазнало да српска дијаспора није дигла цеву у медијима. Након подужег инсистирања, Комисија је коначно изнела податак да је против заступника Вестерн униона поднела прекршајне пријаве. Ипак, до данас ни они нису санкционисани.

Сви други случајеви остали су далеко од очију јавности, уместо да се подигне велика прашина због недозвољеног понашања учесника на тржишту.

Савет Комисије се позабавио и међународним превозом, те је 2. октобра прошле године утврдио да су Панони-

јабус и Ниш експрес склопили забрањене споразуме. Намера се огледа у изједначавању цена за превоз путника на линијама из Србије за Берлин, а цене карте су биле утврђене у истим износима, без обзира који је град у Србији био полазна станица. Комисија је закључила да предметни уговори предвиђају недозвољени договор о ценама.

Комисија је 19. јуна прошле године установила и да је Управни одбор осигуравајућих друштава донео акт којим се битно спречава и ограничава конкуренција на тржишту код пружања услуге осигурања возила узетих на лизинг. То су учинили Дунав осигурање, ДДОР Нови Сад, Делта Бенерали, Сава осигурање, Миленијум осигурање, Таково, Триглав Копаоник, АМС осигурање, Винер Штедише и Глобус осигурање. Једино је Уника одбила да потпише пристанак на овакав споразум.

Ради се, наиме, о споразуму да се за каско осигурање код лизинга обрачун и наплата премије врши унапред за вишегодишњи период. Ваља напоменути да код лизинга власништво остаје лизинг компанији до исплате последње рате, а каско је код оваквог начина куповине обавезан, што значи да се у случају тоталне штете наплаћује лизинг кућа. Купац који се одлучи на лизинг не може да бира да ли ће да плаћа каско или не, и на који период. Од 11 осигуравајућих друштава у Србији, 10 је прекршило закон, без последица.

Остале су некажњене и злоупотребе млекарских монополиста. Тако је 29. маја прошле године утврђено да је Денјуб фудс група Б.В., са својим фирмама Млекара АД из Суботице и Имлек из Београда, злоупотребила доминантан положај на тржишту откупа сировог млека и то „наметањем неправедних услова“ у уговорима са произвођачима млека.

Тако је утврђено да се квалитет млека утврђује само у лабораторији млекаре, да „произвођач одмах и без одлагања обавести млекару о контактима са другим млекарима и откупљивачима млека и пословним понудама добијеним од других млекара, откупљивача млека и других физичких и правних лица“, затим неравноправност у могућности раскида уговора и евентуалне одштете, наравно у корист откупљивача... И даље нема казне за овако безобразне и безобзирне услове откупљивача млека.

Једна од „најважнијих“ одлука Комисије је свакако она од 8. маја 2009. године, када је утврђено да уговор Карате федерације Србије и фирме БМА трејдинг представља акт спречавања и ограничења конкуренције.

Како је наведено, реч је о наметању Карате федерације Србије клубовима и такмичарима, да на домаћим такмичењима носе заштитну борилачку опрему марке „адидас“, а да је о томе КФС 2006. године склопила уговор са поменутиим предузећем, на пет година. Исход – опет непознат.

Идући хронолошки уназад, долазимо до решења Комисије од 30. децембра 2008. године којим се утврђује да су 15 највећих произвођача лекова у Србији склопили забрањене споразуме. То су: Хемофарм, Галеника, Здравље, Југоремедија, Хабитфарм, Срболек, Славиамед, Фарма

Свис, Велефарм, Ветфарм, Фармалогист, Југохемија фармација, Ветпром хемикалије, Фарманова велепродаја и Унихемком. Њихови споразуми, према налазу Комисије, имају за циљ битно спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на тржишту продаје и велепродаје лекова у Србији. Дистрибутерима лекова наметнут је читав низ услова по питању цена, количина, даље дистрибуције лекова.

Комисија је 1. маја 2008. године као привремену меру наложила Ветеринарској комори Србије да стави ван снаге Ценовник минималних цена ветеринарских услуга. Како је утврђено, тај ценовник представља забрањени споразум и оглашен је ништавим у Службеном гласнику. У актима Коморе (Статут, Дисциплинско етички правилник и Кодекс ветеринарско медицинске етике) прописано је да ветеринар има обавезу придржавања Ценовника ветеринарских услуга Коморе. За ветеринаре који не поштују Ценовник ВКС, предвиђен је дисциплински поступак и изрицање санкција у виду: опомене, јавне опомене, новчане казне и привременог одузимања лиценце. „Наведене мере имају за циљ да дисциплинују ветеринаре, чиме је Комора обезбедила да се Ценовник примењује у пракси“, закључује Комисија, што „наноси апсолутну штету крајњем потрошачу – кориснику одређене услуге или купцу одређене робе“.

А једно од првих решења Комисија је донела 18. априла 2007. године против кабловског дистрибутера СББ. Утврђена је злоупотреба доминантног положаја на територији београдских општина Палилула и Стари град у промотивној акцији током марта 2006. године. СББ је тада понудио корисницима који већ имају закључене уговоре са другим оператерима, да пређу на СББ мрежу и потпишу трогодишње уговоре, а заузврат да добију 12 месеци бесплатно кабловску ТВ и три месеца бесплатног интернета. Интересантно да је СББ дан након завршетка акције повећао цену претплате за кабловску ТВ у Београду са 395 на 455 динара, како би покрио губитак на Палилули и Старом граду.

Комисија је установила „да је СББ понудио услове које не може да прати било који постојећи или потенцијални конкурент са намером да дисциплинује друге оператере кабловске ТВ, своје конкуренте, а у циљу заштите и ојачавања свог доминантног положаја“. Наложено је СББ-у да свим корисницима који су склопили уговоре под поменутиим условима достави Анекс у којем ће их обавестити да нису обавезни да остану корисници СББ мреже три године, већ да имају право да промене оператера.

Како је тада истакнуто: „Комисија ће против СББ-а поднети захтев за покретање прекршајног поступка због учињених радњи спречавања, ограничавања и нарушавања конкуренције“. Од тада је протекло више од три године, а знамо да нико досад није санкционисан, па ни СББ.

Закључак свега изнетог је да Комисији фали храбрости да се обрачуна са свима нама добро познатим монополистима и монополима, а у оном што је урађено, фали воље да се ствари доведу до краја и казне прекршиоци.

И жетони за БАС под лупом

Прва одлука Комисије, на чијем се челу тада налазио професор доктор Радован Вукадиновић, односила се на злоупотребу доминантног положаја Београдске аутобуске станице у вези наплате станичне услуге. Према налазу Комисије од 25. јануара 2007. године, проблем је био у томе што је цена жетон карте била виша од цене станичне услуге која се наплаћује уз купљену аутобуску карту. И док је уз карту станична услуга износила 75 динара, сам жетон без карте коштао је 90 динара.

Комисија је утврдила да то представља злоупотребу доминантног положаја и нарушавање конкуренције продаје карата, како би се путници навели да купују карте на БАС-овим продајним местима, а не на другим. Такође, наведено је да то представља дискриминацију лица која нису путници, а која из одређених разлога желе да уђу на перонски део. БАС је послушао налог Комисије и снижио цену жетона на 75 динара, изједначивши је са станичном услугом.

На јесен би требало да сазнамо ко је тачно и за колико оштетио буџет

Пола Цветковићеве владе на суду

- *Градски суд за прекршаје у Београду већ је донео ослобађајућу пресуду за Слободана Милосављевића, ДРИ је уложила жалбу која је прослеђена Вишем прекршајном суду, који би требало да донесе коначну одлуку. Али, погодите колико обећана правда у Србији путује до функционера – законом није прописан никакав рок у коме је Виши суд обавезан да се изјасни. Толико о ефикасним проевропским механизмима за одлучну и бескомпромисну борбу против корупције*

Да је правда слепа, министри актуелне нам власти одговарали би за лоповлук код судије по пријави Државне ревизорске институције у исто време кад и двојица опозиционара – пре летње паузе. Овако, док је пола Цветковићеве свите „ухваћено“ у проневери државног новца, он се хвали тиме што Србија има закон против корупције већ четири године и не пада му на памет да помене своје несавесне министре који су се од правде сакрили по белосветским плажама.

Ако нешто не „измувају“ пред судијом ће се, макар на јесен, због кршења Закона о буџетском пословању, појавити десетак министара (бивших и садашњих) као и осам државних функционера тзв. „транспарентне“ владе. На списку који је доставила ДРИ су Горан Богдановић, Жарко Обрадовић, Томица Милосављевић, Небојша Брадић, Оливер Дулић, Саша Драгин, Зоран Лончар, као и бивши чланови Владе Предраг Бубало и Војислав Брајовић, затим бивши министар просвете Зоран Лончар.

Он је други који се нашао пред градским судијом за прекршаје, док је „лед пробио“ министар трговине и услуга Слободан Милосављевић, „грешан“ због „погрешног“ књижења уплате. Реч је о три милиона динара за куповину 18 фотографија на платну за уређење ентеријера и 50 фото-монографија „Србија – дунавски слив“ од ателеа Арт замур из Земуна, што је у рачуноводственим књигама заведено као „Остале стручне услуге“. Како су утврдили државни ревизори, права класификација је „Нематеријална имовина – остала књижевна и уметничка дела“, што је категорија за

брањена ребалансом буџета за 2009. Зато су „погрешно“ заведени.

И тебе сам сит, кафано

Лончар и Обрадовић су осумњичени да су ненаменски плаћали угоститељске услуге, Дулић да је платио робу и услуге без књиговодствене документације, Томица Милосављевић за одобравање плаћања из програма јавног здравља, такође без документације, а Брадић и Брајовић, да су исплатили уговоре о делу, али за посао за који нема доказа да је урађен и јер нису контролисали како се користе средства за заштиту културне баштине. Драгину је ревизор ставио на терет да је јавну набавку спровео мимо закона, а Богдановић и Самарџић су, изгледа, кафански тип, пошто их ДРИ терети за ненаменско плаћање рачуна по кафанама. Они су, као и неки претходни, плаћали за послове без доказа да су икада обављени.

Од занимљивих детаља који ће остати мистерија бар до јесена, издвајамо и то што је Богдановићево Министарство за Косово и Метохију ангажовало неименовану особу да изради „Пројекат унапређења управљања и организације у Министарству за Косово и Метохију“, којој је за тај посао плаћено 2,45 милиона динара, при чему пројекат никад није завршен, а министарство никад није тражило свој новац назад. Колико је унапређено, можемо и сами да закључимо...

Кад већ поменуемо кафане, да прецизирамо – Министарство просвете је у ресторанима и другим угоститељским објектима потрошило више од шест милиона динара, Министарство рада више од четири милиона, Министар-

ство за Косово и Метохију и Министарство здравља око 3,3 милиона, док су ресори економије и финансија били знатно штедљивији, „попивши и појевши“ један и 1,9 милиона динара.

Са доказима да нису „омастили брк“ нико од њих не жури, као ни са достављањем комплетних имовинских карти Агенцији за борбу против корупције. А и зашто би, када председник Тадић баш ових дана преко јавног сервиса уверава грађане да ће стати на пут корупцији у сарадњи са коалиционим партнерима са судијског списка. Подсећања ради, када је ДРИ прошле године изнела у јавност бројна кршења закона и неконтролисано трошење новца из републичке касе, сви прозвани министри и њихова министарства „осули су паљбу“ по наводно нестручним ревизорима. Питање је зашто до сада нису понудили никакве доказе против инкриминишућих тврдњи, и што се о најтежим оптужбама нису ни оглашавали.

Од Светске банке до чистачице

Министарство здравља Томице Милосављевића покушало је да скрене пажњу на запошљавање чистачица, док је главна оптужба била да није контролисало рад Завода за јавно здравље. Нарочито се то односи на завод у Пожаревцу, где су ревизори утврдили да је за поједине раднике прокњижавано и до 650 сати рада месечно, што значи да су радили 22 сата дневно, седам дана у недељи, због чега је држава оштећена за најмање 5,57 милиона динара.

– Уговори о делу су закључивани са члановима тимова за имплементацију пројеката који се реализују из кредита Светске банке и Европске инвестиционе банке. Министарство здравља је за финансирање трошкова ових тимова преузело уговорну обавезу приликом потписивања уговора о зајму Владе Србије са тим међународним институцијама. Уговори о делу су закључени и са две чистачице у Прешеву и Димитровграду за чишћење пунктова санитарне граничне инспекције, пошто због малог обима посла нема оправдања за запошљавање. Трошкови за угоститељске услуге и репрезентацију највише обухватају организацију стручних скупова и конференција за представнике система здравствене заштите са територије Србије, који се најчешће организују у просторијама у власништву државе. Министарство здравља је ДРИ-у доставило сва додатна обраложења, с очекивањем да ће бити уважена у коначном извештају – истакли су били у Министарству здравља.

Како оправдати Рикање за ЕУ

Подсетимо и да је било прикривених издатака. Под ставком „Заштита културне баштине“, Министарство културе се уствари „отворило“ са 57.000 динара за куповину новина и часописа принцу Александру Карађорђевићу. Заштита културне баштине у Дворском комплексу обухватила је и 466.000 динара за одржавање возног парка његовог краљевског височанства, 341.000 за набавку канцеларијског материјала, 136.000 за поштанске услуге, 424.000 за куповину и одржавање компјутера и 519.000 за набавку баштенске опреме и одржавање парка у Белом двору. Дворски комплекс је укупно добио 30 милиона динара, од чега је 20 милиона отишло на трошкове репрезентације, послуге и друге радне снаге, а да при том породица престолонаследника Александра није извештавала Министарство о томе на који начин троши добијени новац, док је само Министарство средства пребацивало без програма и пројектне документације надлежних установа за заштиту културе.

То министарство је и у другим случајевима делило новац без контроле употребе тих средстава. Продуценти филма Рајка Грлића „Нека остане међу нама“ нису доставили извештај како су потрошили четири милиона динара друге рате. Министарство чак не зна ни шта је било са смањем тог филма до краја. У међувремену, Министарство

је купило слику „Рикало у јесен“ Боре Иљовског за 1,4 милиона динара (иако су његове слике по галеријама знатно јевтиније), коју је затим Србија поклонила Европској комисији.

...а како позлаћену амброзију?

У извештају се помиње да је Министарство за заштиту животне средине без спровођења поступка јавних набавки потрошило 39 милиона динара за уништавање крпеља, 169 милиона за борбу против амброзије и 133 милиона динара за запрашивање комараца. Уз то, Министарство је са једном фирмом закључило уговор вредан 6,4 милиона динара за пројекат под називом „Подршка институцијалном јачању у области животне средине“.

То је само део „прљавог веша“ који министри треба да оперу кроз месец-два. Али, имајући у виду да је Влада била повукла завршни рачун буџета за 2008, чим је опозиција тражила да се јавно расправља о раскораку између „нашминкане“ верзије и извештаја ДРИ, јасно је да су грађани Србије опљачкани и да ту оправдања нема. Сада је само питање да ли ће судство бити довољно независно, онако како се председник Тадић куње да јесте, да осуди неког дугопрсташа.

Јавност не би смела да опрости ни што су уговори о делу најчешће склапани за послове за које су надлежна сама министарства или су редовно обнављани са истим радницима за исте послове током читаве године, што је забрањено. Најчешће су на овај начин били ангажовани возачи, чистачи и нижа администрација, али и поједини саветници, аналитичари и директори, који су, примера ради, зарађивали и до 1,5 милиона динара годишње, као у случају техничких директора пројеката у Министарству здравља.

Градски суд за прекршаје у Београду већ је донео ослобађајућу пресуду за Слободана Милосављевића, ДРИ је уложила жалбу која је прослеђена Вишем прекршајном суду, који би требало да донесе коначну одлуку. Али, погодите колико обећана правда у Србији путује до функционера – законом није прописан никакав рок у коме је Виши суд обавезан да се изјасни. Толико о ефикасним проевропским механизмима за одлучну и бескомпромисну борбу против корупције.

Тек, Лончар се пред судијама нашао 22. јуна и изјавио да је имао другачији третман од актуелних министара.

– Мене чак нису били обавестили да раде ревизију у мом ресору. Нисам видео рачуне који ме терете – казао је Лончар.

Градском судији се у међувремену одазвала и Мирјана Николић, бивша директорка Управе за заједничке послове републичких органа, а нових рочишта сигурно неће бити у наредне три недеље. Да се министри и њихове „десне руке“ одморе од тешког посла.

Р. В. С

Да ли ће изградња моста коштати Београђане 300 милиона евра?

Расте цена „ћуприје“ на Сави!

Изградња фамозног моста преко Саве се реализује под изузетно чудним околностима, обзиром да се не зна укупна цена радова, не зна се рок за завршетак радова, нити су унапред дефинисане приступне петље, где мост почиње и где се завршава. Међутим, упркос томе, владајућа већина у Скупштини града Београда је донела одлуку о одобрењу кредита, којом се град Београд задужује, код Европске банке за обнову и развој (EBRD), за додатних **60 милиона евра**, а које ће Београђани отплаћивати у периоду од 2012. до 2019. године! За исту намену, још у јулу месецу 2006. године, узет је први кредит код EBRD, „тежак“ чак **69,6 милиона евра!** Из оба ова кредита обезбеђена су средства у износу од **129,6 милиона евра**, али како ствари стоје, крајња цифра може да достигне и до **300 милиона евра!**

Наиме, осим **129,6 милиона евра** из кредита EBRD-а, прелиминарне рачунице говоре да ће из буџета града Београда бити издвојено још **50,1 милион евра** и то за плаћање пореза, такси и других административних и консултантских трошкова. Међутим, сви који мисле да је крајња цифра изградње моста **182,7 милиона евра**, грдно се варају, јер у ову суму уопште нису урачунати трошкови изградње приступних саобраћајница, а које реално могу коштати колико и сам мост! За изградњу приступних саобраћајница, град Београд се, у 2009. години, задужио кредитом од **70 милиона евра**, код Европске инвестиционе банке. То практично значи да је цена моста са приступним саобраћајницама достигла астрономску цифру од **252,7 милиона евра**, али како пројекти за приступне саобраћајнице још увек нису завршени у целости, то значи да ова цифра није коначна!?

За колико је увећана цена моста!?

Првобитна цена моста, према идејном пројекту, са којим су градске власти изашле у јавност 2005. године, била је пројектована на **90 милиона евра**. Међутим, у марту 2008. године, градске власти су потписале уговор о изградњи моста са аустријским конзорцијумом „Por Tehnobaу und Umwelt Aktiengesellschaft“, којим је предвиђено да пројектовање и изградња моста кошта **118,6 милиона евра**. Овај скок цене од **28,6 милиона евра**, правдан је поскупљењем цене челика на светском тржишту. „Велика потражња за челиком последњих година у Азији довела је до поскупљења ове сировине на светском тржишту, заправо, због Олимпијских игара у Кини. Тамо се много гради па је челик поскупео“, објаснио је тадашњи в.д. градоначелника Зоран Алимпић („Курир“, од 8. 4. 2008.). Међутим, када је

након извесног времена цена челика на светском тржишту појефтинила, цена моста не само да није снижена, већ је и додатно увећана.

Дакле, у односу на пројектовану цену од **90 милиона евра**, данас је цена моста скочила за **39,6 милиона евра**, док је цена из уговора повећана за **11 милиона евра!** Планирано је да цена моста са свим порезима, таксама и другим административним и консултантским трошковима износи **161 милион евра**, а данас је та цифра већа за чак **21,7 милиона евра!** Сам начин на који је вртоглаво „скакала“ цена моста, указује на то да је сасвим извесно да ће Београђани на крају, са изградњом приступних саобраћајница, платити укупан цех од **300 милиона евра!!!**

Београд на путу у дужничко ропство!

Док „демократска“ градска власт, из године у годину, повећава цену изградње моста преко Саве, свакако да највише користи од тога имају страни повериоци, односно међународне финансијске институције код којих се Београд задужио. Примера ради, само камата на овај последњи зајам од **60 милиона евра** код EBRD-а износи **2,8 одсто**, плус еурибор (**3,5 одсто** износио у марту 2010). Како то изгледа, најбоље се може видети на примеру првог кредита за мост, из јула 2006. године, за који је до сада исплаћено **2,7 милиона евра**, само по основу камате, не рачунајући главницу дуга. А оно што јавност у Србији не зна и о чему медији не пишу, јесте чињеница да је EBRD казнила Београд због кашњења у повлачењу средстава из прве кредитне линије. Тако је на име казних пенала, односно провизије, до јануара 2010. године, из градског буџета плаћено чак **925.675,53 евра!**

Иначе, укупна задуженост града Београда, за период од 2001. до 2010. године, код међународних финансијских институција, износи ни мање ни више него **349,6 милиона евра**. Ради се о пет кредита које је градска власт узела за „инфраструктурне градске пројекте“, а које ће Београђани враћати све до 2035. године. А уместо штедње, актуелни градоначелник најављује поражавајућу политику задуживања и у наредном периоду своје владавине: „Београд је далеко од тога да буде задужен и док сам ја градоначелник и даље ћемо узимати кредите“, обећава Драган Ђилас.

Бугарска и јужни ток

- *Зашто је Бугарска покушала да уруши енергетски пројекат Путина на Балкану? Одустајањем од свих постигнутих енергетских договора са Русијом, Бугарска ће ући у рецесију, али и помоћи да се ојача неоосманска Турска. Грчка највећи економски и геополитички губитник нове бугарске енергетске политике*

Пише: Проф. др Зоран Милошевић

Западни медији ових дана, као важне емитију вести о новој енергетској политици Бугарске. Ово питање је изузетно важно, не само за Русију и Бугарску, већ и за све балканске државе. Јер, како процењују независни аналитичари, ова нова бугарска политика може нанети смртни ударац свим дугорочним плановима енергетске стратегије Русије у државама југоисточне и централне Европе и у региону Средоземља, што обухвата и нашу земљу. О овоме, наравно, режимски медији у Србији ништа не пишу.

Реално говорећи, нова енергетска политика Бугарске и није нова, јер је владајућа десничарска коалиција најавила заокрет одмах по преузимању власти. Подсетимо се да је 10. јула 2009. године једна од централних новости у бугарским медијима био извештај о почетку процеса, који су одавно предсказивали малобројни експерти из Русије по питању енергетске политике савремене Бугарске. Некадашњи градоначелник Софије и садашњи премијер Бугарске, **Бојко Борисов**, неформални лидер победничке коалиције на парламентарним изборима 5. јула, десно-популистичке партије „Грађани за европски развој Бугарске“ (ГЕРБ), предузео је прве кораке на рушењу сарадње са Русијом у сфери енергетике.

Бугарски медији су 10. јула пренели вест да је мандатар за састав нове владе Бојко Борисов упутио писмо актуелном министру економије и енергетике Бугарске **Петру Димитрову** (Бугарска социјалистичка партија) са захтевом да се обуставе сви преговори о закључењу новог уговора о испорукама природног гаса из Русије у Бугарску, затим о изградњи бугарског дела магистралног гасовода „Јужни ток“ и атомске електро-централне „Белене“, као и припрема државног предузећа Бугарски енергетски холдинг (БЕХ) да учествује у пројекту изградње термоелектране у главном граду Македоније – Скопљу.

На ове најаве Русија је реаговала већ почетком септембра 2009. године у пољском граду Гдањску на сусрету са делегацијом бугарске владе. Руководство Русије, на челу са сада бившим председником, а актуелним премијером Русије ставило је до знања Борисову да од њега чекају јасан и брз одговор о судбини енергетских пројеката. У то време руска страна је конкретним изјавама и понашањем продемонстрирала да у случају потпуног отказивања сарадње од стране Бугарске остаје мноштво алтернативних путева и могућности за реализацију енергетске стратегије Русије у црноморско-балканском региону. Читаву годину Бугари су ћутали, тј. нису одговарали Русима на постављена питања, иако су, како смо навели, прекинули све даље преговоре и спробојење потписаних уговора.

Наравно, то није интерес бугарског народа, већ реализација политике САД. Наиме, амерички часопис „Business Week“ је крајем 2009. године донео текст у коме бележи да је администрација Барака Обама тражила од нове бугарске владе да „преосмисли своју проруску енергетску политику“. Реакција је била готово тренутна. Нова влада

је одмах потом замрзла учешће Бугарске у три велика пројекта која је потписала претходна (социјалистичка) влада. Ради се о атомској електрани у граду Белене, гасоводу „Јужни ток“ и нафтоводу Бургас – Александруполис (Грчка).

Овај потез је без преседана, јер је потпуно усмерен против властитих интереса (Бугарска зависи у потпуности од руске нафте и гаса, а постојећа атомска електрана у Козлоду користи руско гориво). Међутим, оно што је важније јесте да без ових пројеката бугарска економија улази у рецесију, јер нема потписаних других пројеката. Премијер Бугарске Бојко Борисов, за немачке медије навео је да ће покушати да ово компензује изградњом аутопутева (најважније аутопутеве Бугарска је већ изградила, тако да је ово изгледа само демагогија). Али за то нису урађени ни идејни пројекти. Ради се, дакле, о потезу којим нова влада Бугарске манифестује своју потпуну лојалност са Вашингтоном и Бриселом, иако ће штету платити бугарски народ.

Министар иностраних послова Бугарске Румјана Желева изјавила је за Associated Press, да Влада хоће да у ове пројекте, па и у изградњу атомске централне „Белене“ укључи, уместо руског, амерички капитал.

Промена политичке позиције Бугарске

Аналитичари говоре о промени политичке позиције Софије. Јасно да „зависност од руских енергената“ представља изговор Владе да се окрене САД, па макар на штету свог народа. „Безусловно, то је покушај дистанцирања од Русије“ – каже Весела Чернева, виши научни сарадник Европског савета за међународне односе. Влада Бугарске жели да се прикључи америчко-европском гасоводу „Набуко“, који је конкурент „Јужном току“, иако овај гасовод није обезбедио изворе гаса из којих би се пунио.

Америчка агенција Stratfor објавила је велики аналитички материјал под насловом „Бугарска: избор Софије између Москве и Вашингтона“, који је био објављен у електронском издању новина **Forbes**. Аутори чланка твр-

де да последња изјава Борисова по питању енерго-пројекта представља важан индикатор да се Бугарска са новом владом све више нагиње на страну САД. Борисов је ово прокоментарисао речима: „Наш пут је евроатлантски и мислима да је тиме све речено. Сматрам да је преврат урађен оног тренутка када смо ступили у НАТО и Европску унију и када смо изашли из Совјетског Савеза“ (Бугарска никада није формално била у саставу СССР. Толико о знању бугарског премијера – З. М).

Подршка Брисела и Вашингтона оваквој енергетској политици Бугарске дат је у низ изјава и „експертских“ мишљења. Једно такво „експертско“ мишљење Комисије коју је основала ЕУ је карактеристично: „Најсиромашнија држава ЕУ – Бугарска ризикује да потпадне под економски утицај Русије, ако не буде боље сарађивала са ЕУ.“ Наравно, било би добро да је „експертска“ група то заиста. Суштински, групу сачињавају све бивши политичари, па је јасно да је ово „експертско“ мишљење заправо политичко.

Пошто је „јавно мњење“ наркотизовано „експертским“ мишљењима, у петак 11. јуна 2010. године, премијер Бугарске Бојко Борисов дао је изјаву за медије која је била и у Бугарској и у иностранству прихваћена као сензација. Наиме, Борисов је рекао да Бугарска иступа из свих постигнутих договора са Русијом по питању изградње гасовода, нафтовода и атомске електро-централне.

„Бугарски“ поклон неоосманској Турској

Циљ изградње нафтовода Бургас – Александруполис, који је Бугарска уговорила заједно са Русијом и Грчком, је био да се сједине обале Црног и Средоземног мора и да се обиђе Босфорски пролаз. „Нафтовод од 282 km којим се требала транспортовати руска нафта неће се градити“ – изјавио је бугарски премијер Бојко Борисов. Разлог: наводно противљење грађана приобалних региона који живе од туризма. Том приликом премијер је потврдио новинарима да Влада припрема и изјаву о одустајању од изградње нуклеарне електро-станице у граду Белене, што, са одустајањем и од изградње „Јужног тока“ представља потпуно спровођење у дело енергетске политике Вашингтона и Брисела.

Одустајању од изградње гасовода „Јужни ток“ претходило је потписивање уговора о изградњи 160 km ITGI гасовода који транспортује азербејџански гас у Турску и Грчку, а такође је потписан Уговор о присаједињењу гасоводу „Набуко“.

У низу медија подсетили су да је изјави Борисова о прекиду енергетске сарадње са Русијом претходила посета крајем маја 2010. године Софији директора ЦИА Леона Панета, који се сусрео са бугарским премијером и министром унутрашњих послова Цветаном Цветановим. Како су пренели медији, гост је високо оценио нову полити-

ку Владе Бугарске и у име председника **Обама** обећао снажну подршку САД.

Бугарска левичарска опозиција изјаву Борисова дочекала је са аргументованом критиком. Бивши премијер Бугарске Сергеј Станишев (Бугарска социјалистичка партија) изјавио је да је изјава Борисова „неповољна“ за Бугарску и да је она формирана у иностранству. Такође, Станишев је нагласио да Борисов ради у корист интереса других држава, пре свега Турске, која тиме добија на геополитичком значају.

Један од најутицајнијих чланова БСП, Румен Овчаров, у претходној влади министар економије и енергетике и ватрени заговорник сарадње у сфери енергетике са Русијом, изјавио је да је **Влада Бугарске отказала енергетске пројекте са Русијом ради задовољавања интереса Америке**. „Неки људи код нас још не знају да Бугарска има своје националне интересе и да се тим интересима не може управљати тако да се задовољавају друге државе“.

Грчки медији су са огорчењем примили изјаву премијера Бугарске о повлачењу из пројекта изградње нафтовода „Бургас – Александруполис“. Атина је подржавала идеју изградње нафтовода из два разлога: прво, економског, јер у државу разорену дужничком кризом доноси новац од транзита, развија инфраструктуру, али и обезбеђује посао за велику грчку танкерску флоту. Друго, нафтовод доприноси диферсификацији путева доставе у Грчку нафте и руши транзитни монопол Турске (до сада је све ишло кроз турски Босфор).

Све геополитичке пројекте Грчке срушили су Вашингтон и Брисел

Грчки медији тврде да у овој новој бугарској политици највише страда Грчка, јер Русија увек може постићи договор са Турском о изградњи алтернативног нафтовода Самсун – Џејхан. Утицајна грчка новина „Катимерини“ пише да судбину трансбалканског нафтовода очекује и „Јужни ток“. Према мишљењу ове новине, ово је велико разочарење за Атину, јер су овим геополитички пројекти Грчке пропали. Наиме, Атина је желела да нафтоводи и гасоводи који воде ка Европи иду преко њене територије, што би је претворило у енергетски чвор и везу Истока и Запада, а уједно ослободило зависности од Турске. Сада се све мења, а Турска опет добија на геополитичком и економском значају. (Фокус, 15. 6. 2010)

Садашња бугарска влада донела је одлуку о раскиду сарадње са Русијом по питању енергије, не у јуну 2010. године, већ годину дана раније, када је уз моћну подршку европских званичника партија ГЕРБ и победила на изборима са паролама о штетности енергетске сарадње са Русијом.

Медији шпекулишу да је руски премијер био изузетно љут због вероломства Бугара и одмах потражио алтернативу. Наиме, протеклих месеци Русија је обезбедила сва потребна документа за пролазак гасовода „Јужни ток“ кроз турске воде Црног мора. Тиме се остварио други циљ Запада, да додатно ојача политичке и економске позиције Турске, као новог регионалног лидера који промовише неоосманску политику. Све, дакле, што је важно за балканске земље, мора да контролише (и) Турска.

У геополитичку игру ускочила је и Румунија, која се одмах пријавила да „Јужни ток“ иде преко њене територије. Румуни су без много јавности постигли договор са „Гаспромом“ о проласку „Јужног тока“ преко њихове територије, после изјаве Борисова да прекида сарадњу у области енергетике са Русијом. Наиме, румунска делегација на челу са министром економије и трговине Адрианом Видјануом 16. јуна постигла је договор да „Јужни ток“ прође преко територије Румуније („Дума“, 17. јун 2010).

Сима Милутиновић Сарајлија поново међу Србима

Пише: Др Небојша Кузмановић

Оно што нису успела државна и велика национална издавачка предузећа и главне културне институције Кнежевине Србије, краљевина Србије, СХС и Југославије и република Југославије, СЦГ и Србије; да више од век и по после њиховог настанка објаве сабрана дела Симеона Симе Милутиновића Сарајлије, успело је да уради наше мало Друштво за науку и стваралаштво „Логос“, из Бачке Паланке. У тај посао смо ушли са великом жељом и скоро никаквим средствима, намичући их некако од књиге до књиге, без икакве, па и најмање, званичне потпоре и, наравно, без уверења о исплативости подухвата, јер је неће ни бити. Знали смо, а претпостављамо да и већина нашег народа зна, какав је данас однос према књизи, а поготово према толиким забрављеним старим делима, којима дужан значај нисмо никада дали. Нећемо очекивати претеране похвале, али ни покуде. Вероватно да нам је „суђено“ да нас у овом подухвату морају да прате исте недаће и неразумевања које су пратиле Симеона Милутиновића у животу у стварању и издавању дела. Ове речи је недавно изговорио наш велики Милован Витезовић бавећи се, са својом драгом супругом Миљанком, нашим Симом. Након две године мукотрпног посла, наш задатак је извршен – Симинова сабрана дела су угледала светлост дана.

Овај подухват начинили су Перо Зубац, др Јово Радош, Милорад Мирчић, Небојша Кузмановић и др Војислав Ше-

шељ – који је иницијатор и идејни творац објављивања ових књига. И не само њих. Наиме, професор Шешељ, који попут Кампјевог Мерсоа доказује да је слободан иако је окован, предложио је да, поред дела Симе Сарајлије, објавимо и сабрана дела српске хероине Милице Стојадиновић Српкиње. Два тома су већ готова, а трећи „Обнова романтике“, који приређује Даница Вујков, је у штампи. Објављивањем ових књига ми одајемо пошту великанима српске књижевности и културе и показујемо да је и у овим временима потребно стварати дела која су непропаљива. На овај начин је Војислав Шешељ повезао Симу и Милицу, а преко Симе Милицу и Његоша. Тако је савремена српска култура добила могућност за нова тумачења књижевних дела ова три књижевна великана.

О припреми Симинових књига сам у неколико наврата разговарао са покојним академиком Дејаном Медаковићем, који ми је рекао: „Небојша, Српска академија наука је планирала да објави Симинова сабрана дела, али ето, ви их објављујете у Бачкој Паланци. Велики је то подухват.“

Тим чином ви подижете Сими већи споменик него што би то био споменик у бронзи. Ви му објављујете сабрана дела и тиме га уписујете у вечност“. И још је велики Дејан, месец дана пред смрт, додао како непрестано гледа Шешељево суђење. Рекао ми је да је одушевљен Шешељево одбраном и да му пренесем његове искрене поздраве и подршку у праведној борби коју води. Овде је вредно напоменути да су српски академици Василије Крестић и Чедомир Попов, односно САНУ и Матица српска, такође дали подршку овом подухвату.

Сима Милутиновић Сарајлија (3. октобар 1791. — Београд, 30. децембар 1847) је рођен у трговачкој породици у Сарајеву, где су му родитељи дошли из Србије. Симин отац потиче из ужичког округа, одакле је због куге пребегао у Сарајево, где се оженио Анђелијом Срдановићевом. Немирна духа, Сима је обишао многе крајеве од Видина до Лајпцига, од Бесарабије до Црне Горе. Бавио се разним занимањима. Сима је био писар у Правителствујушчем совјету, у манастиру Благовештењу и код устанничких војвода. Учествовао је у устанку против Турака у чети „Голаћа“. После је кренуо у Бесарабију да види избегле родитеље, а потом у Немачку, где је слушао филозофију и дружио се са угледним немачким књижевницима. Одржавао је везе са Ј. В. Гетеом, када је и штампао свој познати еп „Србијанку“. По повратку постаје Његошев учитељ на Цетињу, а касније цариник, полицајац, секретар министарства и члан апелације. Бавио се писањем стихова, политиком, историографијом, лингвистиком, оснивањем пиваре и „водолечилишта“.

Сима је у својој педесет и шестој години, у беди, умро у Београду. Сахрањен је на гробљу код данашње Цркве светог Марка, а гроб му је, како то код нас Срба често бива, био брзо заборављен. На нама је да сећање на Симу обновимо и да му одамо заслужено поштовање и почаст. Најмање од свега што српски народ треба да уради за Симу јесте да му објави сабрана дела. Ми смо, ето, то учинили и понешто дали од себе.

Сима Милутиновић Сарајлија је појава (појава се на грчком језику именује речју *φαινόμενον*, а, изворније, значи: изаћи на видело, постати видљив, указати се) која у српској књижевности још увек није засветлела оном светлошћу од које је његово дело создано – каже др Никола Страјнић у поговору књизи „Србијанка“. Да нам Сарајлијино дело данас засветли пуним сјајем заслужан је, пре свих, доктор Војислав Шешељ. Наиме, иако се већ скоро једну деценију налази у притвору Хашког трибунала, он својим научничким и уредничким радом сведочи да је слободан. Само слободан човек и слободарски дух какав је његов је могао за сво ово време да објави толико књига. Почетком 2008. године Војислав Шешељ је предложио да се у Србији објаве сабрана дела Симе Сарајлије и Милице Стојадиновић Српкиње. Ту идеју је Милорад Мирчић изложио великом српском песнику Пери Зупцу, а Пера Небојши Кузмановићу, који је ту идеју с радошћу прихватио. Потом је окупио тим уредника и приређивача који су се дали на посао.

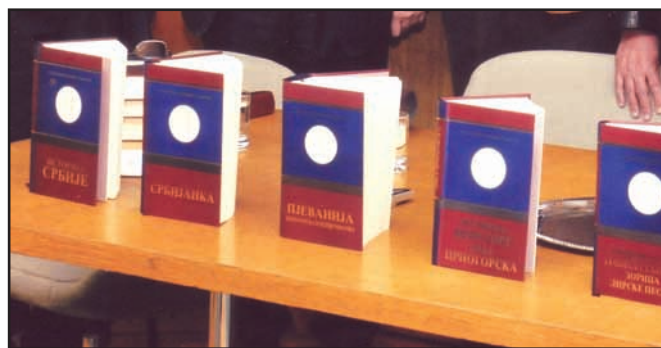
И ето. Успели смо да начинимо издавачки подухват. Први пут у српској културној историји објављена су сабрана дела Симе Милутиновића Сарајлије: 1. „Историја Србије“; 2. „Србијанка“; 3. „Историја Црне Горе - дика црногорска“; 4. „Пјеванија црногорска и херцеговачка“; 5. „Тројбратство - тројесестарство - Зорица - лирске песме“; 6. „Трагедија Обилић - трагедија српскога господара и војда Карађорђа“.

У уторак 22. јуна 2010. године, захваљујући Драгану Којићу и новосадској Градској библиотеци на светлост дана смо изнели Симина писанија, која су стотину година била недоступна већини читалаца. Поред набројаних уредника, најзаслужнији за овај успех су и приређивачи: Миљенка

Витезовић, др Никола Страјнић и Жарко Димић. Потом Тања Поповић, Станко Димић, Ненад Врућинић и Зоран Хајрић. Самој промоцији су, поред десетине значајних новосадских интелектуалаца, присуствовали и истакнути српски песници: Милан Ненадић и Ђорђо Сладоје и на тај начин још више оплеменили овај скуп. Жарко Димић је у свом излагању, поред осталог указао на велику улогу Војислава Шешеља у издавању ових књига и у српској култури, а Перо Зубац испричао како је Шешељ поручио да ће Перо Зубац знати зашто треба да објавимо Симина сабрана дела.

Милован Витезовић је, поред осталог, истакао: „Увиђамо да се до Бранка и Његоша у новијој српској књижевности овако још певало није. После Бранка и Његоша по Милутиновићевом песничком трагу, сваки на свој начин, ишли су Лаза Костић и Момчило Настасијевић. Ко иде по нечијем трагу, мора отићи даље да би био свој. Они су своји, захваљујући и Сими. За Сарајлију је писано како је у песмама често употребљавао хиперболе. А, у ствари, он је сам био хипербола песника.“ А поводом Симине „Пјеваније“ Витезовић је додао: „Ова књига сигурно не може рушити Вука, јер бисмо тиме рушили себе, али она може, ако не сваком, оно већином својих песама, заједно са Вуковим збиркама посведочити о великој песничкој надарености нашег народа, о народу „чије певање помрачује европске универзитете“ и који, како то Гете рече, има песама „које могу стати уз Соломонову Пјесму над пјесмама“.

На крају нам се намеће закључак да су животи, судбине и идеје Симе Сарајлије и Војислава Шешеља веома слични и повезани. Обојица су у науку, књижевност, политику и српске ослободилачке ратове улазили свим срцем и свом својом памећу. Улазили су свом силином, без остатка и калкулација. Резултат тога је чињеница да ће они, по добром и добрим делима, бити запамћени у меморији свог нападеног народа. А признаћете да је то важније од свих митоманских кула и градова које у свом лепилу и незнању градимо.

Нови број часописа „ДВЕРИ СРПСКЕ”

(Анти)нацизам и (анти)фашизам

Пише: Срђан Ного

Крајем јуна на киосцима се појавио нови број часописа ДВЕРИ СРПСКЕ, посвећен антифашизму и антинацизму. Часопис представља капитално дело, које српска интелектуална елита није смела до сада да направи, и на 128 страна доноси сагледавање ове веома актуелне геополитичке теме из до сада мање познатих или потпуно прећутаних углова: Хитлер и Запад, Ватикан и нацизам, руска и српска борба против нацизма и фашизма, хитлеризам данас.

Нови број часописа „Двери српске”, који се може наћи на киосцима у Србији, Црној Гори и Републици Српској, поставља нека питања која су дуго била забрањена или замаскирана разним историјским и идеолошким фалсификатима, неистинама или привидима: ко је стајао иза пројекта Трећег Рајха? Ко је финансирао Хитлера? Колико знамо о окултној историји нацизма? Зашто није примећено да су нацизам и фашизам европски пројекти, настали на западу Европе? Каква је улога Ватикана у доласку нациста на власт и истребљењу Срба? Да ли би Трећи рајх био поражен без улоге Словена у борби против нацизма? Зашто се прећуткује руска и српска антифашистичка борба? Како су остали некажњени највећи злочинци Другог светског рата: Хитлер и најважнији нацисти, Павелић и најмонструозније усташе, Хорти и мађарски нацисти, као и шиптарски и муслимански фашисти? Како је изгледао нацизам и фашизам на Балкану некад, а како се појављује поново сад? Зашто су у српској јавности непознати говори руског председника Дмитрија Медведева, који сведоче о томе ко и зашто фалсификује историју Другог светског рата? Постоје ли нацистички пројекти данас и да ли их препознајемо?

За овај број пишу угледни аутори: др Миша Ђурковић, проф. др Милан Петровић, Предраг Драгић Кијук, Вељко Ђурић, Радован Калабић, Андреј Протић, Александар Вељкић, Радован Пилиповић, а у часопису је објављен и интервју са рабином Јеврејске заједнице у Србији Исаком Асиелом, као и ауторски текстови чланова редакције: Бранимира Нешића, Владана Глишића, Марка Живковића, Данила Тврдишића и Бошка Обрадовића. У темату се налазе и најважнији текстови на ову тему из стручног пера Ернста Нолтеа, Хане Арент, Ива Андрића, Хермана Раушнингга, Макса Еренрајха, Вилијама Енгдала, Олге Четверикове, Карлхајнца Дешнера, Леонида Ивашова, Николе Живковића и Косте Николића.

Већ читајући уводник, јасно је колико је велика вредност овог издавачког подухвата. Тешко да у савременом политичком речнику има израубованијег и погрешније коришћеног термина од појма фашизам. **Фашизам се одавно проширио са идејно и практично аутентичног простора Италије и постао универзална идеолошка поштапаница и етикета за наменско примењивање у широком дијапазону, а према потребама креатора јавног мњења.** Не само да се у овој ревизионистичкој медијској историографији заборавило ко су били први и прави фашисти и њихове претече, подржаваоци и слуге, већ се отишло и даље: сопствено омражено и злочиначко лице почело се потурати и наметати другоме. Како је у уводнику часописа истакнуто, Срби су се појавили у идеалном историјском тренутку пада Берлинског зида, када је требало скренути пажњу са поновног уједињења Немачке, а и добро су дошли као кривци за многе неуспешне „продоре на Исток“ (Бошко Обрадовић, стр 4).

У часопису је објашњено и да је дарвинизам претеча нацизма. Дарвинизам је први нацизам. Из теоријског учења о беспопштедној борби животињских врста у којој само најјачи опстају изродила се идеологија социјалног дарвинизма о борби између људи, класа, нација и држава за превласт и међусобно истребљење. Дарвинизам није, дакле, покушај научног оправдања само атеизма, већ и бројних идеолошких и социјалних програма који су уследили, од којих је први британски расизам.

Ни либерализам, ни марксизам, ни фашизам ни нацизам нису словенски идеолошки производи, већ најдубља мисао Запада који се одрекао хришћанства. **Када је Европа уместо Богочовека решила да слави неке друге вредности, убрзо је те нове култове почела да обоготворава.** Тако је настало обожавање човека – грађанина и његових права у либерализму тзв. просветитељства Француске револуције, обожавање једне класе и потреба за њеном диктатуром у марксизму, обожавање паганске римске државе у фашизму и обожавање расе, крви и тла у национал-социјализму.

Све три највеће тоталитарне идеологије 20. века – фашизам, нацизам и комунизам духовна су деца Запада, тачније речено – римокатоличке Европе. Европски цивилизацијски изуми су ломаче, гиљотине и гасне коморе, а у Совјетском Савезу патентирани концентрациони логори до максимума су усавршени на срцу Европе – у нацистичкој Немачкој. Није, и јасно је зашто није, никада довољно наглашена елементарна историјска чињеница да су једини свенародни отпори фашизму и нацизму били словенски – руски, пољски и српски, а да се сви други покрети отпора, не рачунајући изоловани британски и амерички случаји, не могу поредити са словенским. Размере, међутим, европске колаборације са Хитлером су огромне и готово да нема европског народа, изузев Срба, који није у редовима Трећег рајха своју јединицу послао на Источни фронт.

Неколико текстова посвећено је и улози Ватикана у подржавању фашизма и злочинима. **Клерофашизам** је права и неиспричана тема. Какве су конкордатске спреге између нацизма и римокатолицизма, Трећег рајха и Ватикана? Којим све „пацовским каналима“ су највећи светски злочинци успевали да се спасу од правде и пребаце најчешће у Америку, посебно Јужну, али и Северну? Како су многи од њих касније постали угледни светски државници на обе стране Океана? Која оно беше црква има најјачу мисионарско-дипломатску позицију на свету, а посебно у Јужној Америци? Хоћемо ли једном отворено и до краја указати на једини светски истински клерофашизам – ватикански, римокатолички? Треба ли доказа – ево вишевековне историје „Цркве у Хрвати“ и њиховог, на римокатолицизму утемељеног, вишеструког геноцида над Србима. Ако је Аушвиц врхунац историје Европе, онда је Јасеновац највећи домет Ватикана.

Прећутана је и прича око финансирања Хитлера. Америчка сарадња са немачким војно-индустријским комплексом била је толико интензивна да су до 1933. године

под америчку контролу доспеле кључне гране немачке индустрије и велике банке, попут „Дојче банке“, „Донат банке“, „Дрезднер банке“, и многих других. Постоје четири етапе у успостављању контроле над немачким финансијским системом. Прва, од 1919. до 1924, представља припрему терена за масовне америчке инјекције у немачку економију, друга од 1924. до 1929, када се успоставља контрола над финансијским тржиштем Немачке, и пружа финансијска подршка национал-социјалистима. Трећа фаза представља изазивање велике финансијско-економске кризе и обезбеђивање доласка нациста на власт у периоду 1929 – 1933. И последња фаза, од 1933. до 1939, је фаза подршке нацистичкој власти и њеној експанзионистичкој политици у циљу припреме и отпочињања светског рата. У часопису можете видети који су то банкарски кругови Вол стрита финансирали нацисте и са којим циљем.

Један сегмент часописа посвећен је руској борби, која је изнела главни терет и победу у Другом светском рату. Разлог победе налази се у духу рускога народа, и великој Божијој помоћи, у борби против нацистичког зла. О томе говори текст Сергеја и Тамаре Фомин, под називом Казанска икона Пресвете Богородице у борби против нацизма (стр. 82). Текст Андреја Конурова говори о фалсификатима везаним за Други светски рат, а Леонид Ивашов пише како је Запад усмеравао Хитлера на Исток, као своје оружје у уништењу СССР – а (стр. 90). Пренета су и два говора Дмитрија Медведева, који сведоче о томе ко и зашто фалсификује историју Другог светског рата, и праве паралеле и извлаче поуке између Другог светског рата и догађаја из последње две деценије (стр. 86–89).

Постоји ли народ у близем балканском окружењу изузев српског, који није био на страни Сила осовине? Са којим балканским и европским народом би се дао упоредити српски отпор према нацистичком окупатору? Да ли је свет коначно спреман да призна ко су први свенародни устаници у окупираној Европи и који су европски градови први ослобођени од нациста? Уместо тога, српски антифашизам је у запећку, а фашистички сарадници се ките туђим перјем. Које су то антифашистичке традиције околних народа на које се они данас позивају?

О свему томе говори се у делу посвећеном српској борби против нацизма. Вреди издвојити и текст Николе Живковића о Србима у ратном дневнику Вермахта. Дат је и преглед страдања Срба од свих околних нациста и фашиста – нижу се текстови о хрватском нацизму и пројекту НДХ, затим и о мађарском фашизму, па пројекту Велике Албаније и албанском фашизму, СС Ханџар дивизији и њеним зверствима, и о црногорству Секуле Дрљевића.

Ако је борба за животни простор, освајање туђих територија ради искоришћавања тамошњих ресурса, један од

основних империјалних циљева фашизма и, посебно, нацизма, онда је **фашизам и данас жив и његово име је НАТО**. Причати у наше време о фашизму, а занемарити фашистички карактер НАТО-пакта велика је бесмислица и најбоља провера за све антифашисте овога света. Баштинити антифашистичке традиције из Другог светског рата и истовремено бити члан фашистичких НАТО-мисија широм света, потпуни је парадокс. **Зато је једино истинско име савременог антифашизма анти-НАТО**. Завршни део часописа посвећен је фашизму и антифашизму данас. Посвећен је настављачима разорне политике из средине 20. века, опет оличене у творевинама евроатлантског запада – НАТО и ЕУ.

Непрекинута нит у преживљавању нацистичких идеја види се и у Нирнбершком процесу. У Нирнбергу су осуђени само „бескорисни“ нацисти, док су сви они који су могли да послуже у борби са Совјетима, добили мале казне, или пак били ослобођени (Андреј Протић, стр. 112). У његовом тексту може се прочитати о фашизму после Другог светског рата, каква је веза између глобализације и неофашизма, и о конструкцији неофашизма у Србији.

Како објашњава Данило Тврдишић у тексту „Четврти европски рајх или систем (без)вредности Европске уније“ (стр. 123): „Европску унију не чине толико специфичном њени закони. Европску унију не репрезентују суштински чак ни њене три слободе (слободно кретање људи, капитала и робе). Европска унија није ни Европски парламент. Европска унија, најпре, јесте – њен систем вредности. У име мира, она пропагира „миротворне“ ратове. У име слободе, она затвара. У име истине, лаже. Европска унија, то су лепа обећања, али рђава спровођења. О томе управо Срби могу највише да посведоче. Уколико би се

тај систем вредности сажео у једну једину реч, та реч би гласила: лицемерје. Маркале, Рачак, Хаг, Република Српска Крајина, Косово и Метохија – све су то потписи једног бруталног цивилизацијског лицемерја. Чини се да чак ни Хитлеров Трећи рајх није био толико лицемерна творевина, као овај четврти. Нико из тадашњих Хитлерових ескадрона смрти није јавно прокламовао да убија зарад људских права или неког хуманог циља. Нису говорили да стварају концентрационе логоре у име слободе човечанства и виших идеала. Људи су убијани и затварани због идеологије крви и тла. Нацисти су прикривали трагове својих злочина и о њима ћутали. Било је то једно отворено цивилизацијско зло, зло које се није трудило да се пред другима и самим собом заодене у идеале правде, хуманости и доброте. Управо то данас покушава четврти европски рајх.“

Надам се да овај кратак приказ показује читаоцима у довољној мери значај и занимљивост овога издања, јер ово је број који би обавезно требало набавити и прочитати.

- На избори ма у Бо ру демо крати ја је баш била на це ни. Цак брашна по гласу.
- У скупштини се чу ло да су из бори на „Фар ми” били демокра тич ни ји од избора за ди ректо ра РТС-а. Па нормално, кад су и кан дида ти били бо ли.
- Бо рис Тадић је забри нут (као и грађани) за за шти ту од прислушки вања. Пре пору чу је мо му да за моли пред седни ка Ср бије да ста ни ван снаге За јун о те ле юму ни ка ци јама.
- Вој ска Ср бије уво ди свештени ке у једи ни це. Ка ю је опре мљена, је ди но још Бог може да јој по мог не.
- Борис Тадић почео оса вре ме ни ва не на дру жа ња у војсци. Не дав но по де лио офи ци ри ма са бље. Још да им по де ли буздова не и шти љове и гото во.
- Председник Ср би је по др жао па ра ду по но са и обе ћао да нико не ће смети да их дира на па ради. И не ће, ако их он бу де предво дио.
- Мир ю Цвет ювић се вратио из Кине. На жа лост.
- Меркело ва (чи тај ЕУ) нас не ће, иако смо усво ји ли не ю ли ю стоти на европских за јуна. Предла жем Скупштини да за проме ну из пла са мо и не ни српски.
- Јед на председница јед ног су др, по ред чудне одо ре на сед ни ца ма, носи и ла нац. Једи но фа ли зво но.
- Држа ва бри не о без бедности угледних грађана, па по лиција обезбе ћу је Чу ме та, Баг зи ја, То му...
- Кад већ поли ци ја вози „за штиће не“, зашто их вози ципо ни ма? Марица је и при клад ни ја и прак тич ни ја.
- Пензио нери ма ће се ускоро пру жи ти при лика да реше све лич не, по родичне и фа мили јарне про бле ме. Треба са мо да се кан ди ду ју за председни ка ПУПС-а.
- У Ср бији гото во све ра сте. По расле реке, порасла темпе ратура, по расле це не, једино су плате и стандард у опа да ну.
- Из бо ри у Срби ји су пе ри одична по ја ва. Глад је трај но ста не.
- То ми ца Милоса вљевић опет по пре цно разу мео гра ђане. Они од ње га не тра же да подноси из ве шта је. Траже да под не се остав ку.
- Из гледа да су све до обело да ни вања афере „Ша рић“, многи у Ср бији гле да ли „БЕ ЈУ“.
- Уко ли ю се не возе аутопу тем, улицама, Газе лом, Бран ю ним и Же лезничким мо стом, гра ђа ни не ће ни осети ти гужву у са обраћају.
- За митинг на пред нака је од Кру шев ца била много при кладни ја Дре ница (родно место Ву ка Бран ю вића).
- Да ли су оно мад „ОВИ“ у аме рич ку ам баса ду ишли на просла ву или по листу нових за дата ка и сце на ри ја?

Војислав Шешељ

званична интернет презентација

Започела је осма година тамновања председника Српске радикалне странке, проф. др Војислава Шешеља у Хагу. О кафкијанском процесу века, у коме данас једини политички затворник у Европи, упркос флагрантном кршењу његових људских и процесних права какво цивилизовани свет не познаје, успева да разори оптужницу, осујети покушај фалсификовања српске историје и разобличи лице и наличје глобализма, можете да се информисете на интернет адреси www.vseselj.com.

На интернет презентацији проф. др Војислава Шешеља можете прочитати и коментарисати најновије вести, видети најаве догађаја, погледати и преузети видео записе са суђења, прочитати поднеске, транскрипте статусних конференција и упознати се са активностима Тима који помаже одбрану др Шешеља.

Сви посетиоци сајта могу бесплатно преузети електронске верзије књига проф. др Војислава Шешеља, међу којима су капитална научна дела „Идеологија српског национализма” и „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације”.

www.vseselj.com

ЗБИРКА ХАШКИХ ДОКУМЕНАТА

Др Војислав Шешељ

СМЕЖУРАНО
КЕНГУРОВО МУДО
КЕВИН ПАРКЕР

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

ХОЛАНДСКИ
КУРВИН СИН
АЛФОНС ОРН

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

КОРУМПИРАНИ ПРЕДСЕДНИК
НЕЛЕГАЛНОГ ХАШКОГ СУДА
ФАУСТО ПОКАР

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2004.

Др Војислав Шешељ

АМЕРИЧКИ ПОЛТРОНЧИЋ
О ГОН КВОН-ЧИЋ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

ПОКВАРЕНИ
МАЛТЕШКИ ПАОЦ
КАРМЕА АГИЈУС

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

Др Војислав Шешељ

АФЕРА ХРТКОВЦИ
И УСТАШКА КУРВА
НАТАША КАНДИЋ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2007.

Др Војислав Шешељ

ОЧЕРУПАНА
ХАШКА БУРКА
КРИСТИНА ДАЛ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

НАРОГУШЕНО
ШКОТСКО ГОВНО
ЈАН БОНОМИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

РИМСКА КУРИЈА
ВЕЧИТО ЖЕДНА
СРПСКЕ КРВИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

ПОНТИФЕКС МАКСИМУС
САТАНИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
ЈОВАН ПАВЛЕ ДРУГИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

АНТИХРИСТОВ НАМЕСНИК
ЗАКОВАЧКИ РИМСКИ ПАПА
БЕНЕДИКТ ШЕСНАЕСТИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

ПАДЧКАШ НОВЦА
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
ХАНС ХОЛЦИЈУС

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

Др Војислав Шешељ

ЉУБАВНИК ЦЕФРИЈА НАЈСА
ДАНИЈЕЛ САКСОН

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

БАТИКАН ГЛАВНО
САТАНИНО ГНЕЗДО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

ТВРДИ ПОВЕЗ
ЗЛАТОТИСК

ЕКСКЛУЗИВНО! НОВО!

Први објављени досије

Четири хиљаде страна тајних докумената Службе државне безбедности о праћењу Војислава Шешеља

„Полицијски досије” у четири тома садржи документацију Службе државне безбедности која је интензивно пратила др Војислава Шешеља од 1982. до 2003. године. Пратећи Шешељево свакодневно кретање, оперативци Службе су у извештајима бележили његове сусрете са тадашњим дисидентима – Љубом Тадићем и његовим сином Борисом, Вуком Драшковићем, Драгољубом Мићуновићем, Костом Чавошким, Гојком Ђогом, Рајком Ногом и другима. У извештајима су цитирали Шешељеве објављене и необјављене текстове, разговоре, говоре са трибина и скупова...

Садржај ових тајних докумената показује Шешељеву одлучну дисидентску борбу за демократизацију друштва, за основна људска права, за слободу медија. Упечатљива је његова антиципација догађаја, на које је он благовремено упозоравао, а чији смо данас сведоци, као што су актуелни проблеми на Косову и Метохији и у Војводини. Део извештаја Службе државне безбедности о праћењу Војислава Шешеља фалсификован је са циљем да се обесмисли његова искрена борба и да се он сатанизује. Док су сепаратисти растурали државу, Служба се бавила Шешељем и проглашавала га за терористу и државног непријатеља број један.

Гласинама и фалсификатима Служба је покушавала да намести и неколико љубавних афера Војиславу Шешељу. Измишљали су да је у вези са Даницом Драшковић, Мајом Гојковић, итд. Без обзира на ове фалсификоване извештаје, Војислав Шешељ је сматрао да је значајно да се објави комплетан досије до којег је дошао, јер је то добар начин да се разоткрију методе деловања тајних служби. Ово је сигурно једини досије који ће икада бити доступан јавности, јер сви актуелни политичари који су после петооктобарског пуца узели своје досијее из Службе, то су урадили да би их сакрили од очију јавности.

